

Kansanääni

Mielipidelehti työn, toimeentulon, rauhan ja kansanvallan puolesta

Nro 1/22, helmikuu-maaliskuu 2022, 21. vuosikerta, irtonumero 2 €

Tilanne kärjistyy- uusi turvallisuussopimus Eurooppaan !

Tilanne kärjistyy uhkaavasti s. 2
Sopimuksia syntyy kuin sieniä sateella s. 4
Väärään maaliin mennyt sote-uudistus s. 5
COVID-19 hälytysmerkki ihmiskunnalle s. 7

Tässä 2016 rauhanmars-
sissa kiellettiin näyttä-
mästä Naton vastaista tun-
nusta

Päätöksellä hankkia 64 HX-hävittäjää maamme sementoitii Nato-joh-
toiseen ulkopoliikkaan. Maailman tilanne kärjistyy. Nato on työntynyt
kiinni Venäjän rajoihin. On tiedossa, että Nato, EU, USA-akseli tavoitte-
lee poliittista muutosta Venäjällä, päästäkseen käsiksi maan luonnon-
varoihin. Venäjä on ilmoittanut sen minkä kaikki tiedämme, että tur-
vallisuutensa vuoksi Venäjän valtio ei voi tätä hyväksyä. Eurooppaan
tulee neuvotella uusi turvallisuussopimus. Nato-vallat ylittivät "punai-
sen viivan" järjestäessään Suomeen 64 HX-hävittäjää.

Sivut 2, 13 ja 20

Sivut 2-3

- Suomen irtaannuttava sotaval-
misteluista
- Tilanne kärjistyy uhkaavasti
- Suomettumalla luotiin hyvin-
vointia
- Sähkön hinta, mikä ratkaisee?
- Sähkömarkkinoiden orjana

Sivut 4-5

- Työehtosopimuksia syntyy kuin
sieniä sateella
- Väärään maaliin mennyt Sote-
uudistus

Sivut 6-7

- Kulkutautien yhteiskunnalliset
vaikutukset
- COVID-19 hälytysmerkki ihmis-
kunnalle?
- Sumua kansalaisten silmille

Sivut 8-9

- Liukasta kuin skrinnausradalla
- Kirosana
- Ingrid Hämäläisen muistolle
- Kääntöpiiri
- Kommunistit lukkarikoulussa
- Asuminen jakaa yhteiskuntia;
- ARA-päivillä puhuttua
- Muistelmia Samuli Parosesta

Sivut 10-11

- Maailman työväenpuolueet ko-
koontuivat Meksikossa
- Meksikon seminaarissa kuului
vähemmistöjen ja sorrettujen
ääni

Sivut 12-13

- Kiinan uiguurivähemmistö län-
nen pelinappulana
- Pääsihteeri Kim Jong Ilin synty-
mästä 80 vuotta
- "Arska ja vaeltava vanhukainen"
- Pellepuolueita ja tukijoita
- Asiantuntijat asialla
- Biden höykyttää Saksaa

Sivut 14-15

- Historiallisen materialismin pe-
rusteista (8/2)
- Virheelliset tulkinnat kommu-
nismista

Sivut 16-17

- Olimme niin suomettuneita, et-
tä... (osa 1)
- Kazakstanin tapahtumat: kes-
kenjäänyt vallankumous

Sivut 18-19

- Kansan ääni kuuluu muutoksen
puolesta
- Työkansan ilmoituksia

Sivu 20

- Naapurisopu Venäjän kanssa
on voimassa
- Muisti
- Vasemmiston historiallinen vir-
he

Taistelu työehdoista on kiristynyt kaikilla aloilla

Ayväki kyllä lähtee tarvit-
taessa liikkeelle kun tarvi-
taan

Nyt on solmittu satoja työehtosopimuksia,
koska mekaanisessa metsäteollisuudessa
solmitaan yrityskohtaiset sopimukset. Tää-
lä sopimukset neuvottelevat Teollisuusliitto
ja PRO. Palkankorotukset noudattavat kaik-
kialla "yleistä 2 % linjaa". Inflaatio huomioi-
den korotukset eivät riitä. UPM:n puolella jat-
kuu lakko, koska UPM:n hallituksen puheen-
johtaja Björn Wahlroos vaatii Metsäteollisuus
ry:n irtaantuvan sopimustoiminnasta. Vaikeu-
det aloilla johtuvat siitä, että työnantajat pyr-
kivät irti sopimustoiminnasta. On varaudutta-
va kiristyneeseen taisteluun työehdoista.

Sivut 4 ja 5

COVID-19 ennakoiva hälytysmerkki ihmiskunnalle?

Tapahtuma-alojen väki
protestoi Senaatintorilla
3.2.2022 vaatien korvauk-
sia tulojen menetyksestä

Kansan äänen järjestöt totesivat v. 2006 mi-
ten hallitsematon talouskasvu synnyttää il-
maston muutosta ja tähän liittyen pandemian
kaltaisia terveyteen vaikuttavia uhkatekijöitä.
COVID-19 vaikeutti rajusti ihmisten elämää ja
toimeentuloa. Kulttuuri- ja tapahtuma-ala pro-
testoi voimakkaasti ja vaati oikeutetusti kor-
vauksia menetettyään ansionsa. COVID-19 on
kuitenkin tosiasia. Meidän tulee luoda sote-
järjestelmä sellaiseksi, että se on aina varau-
tunut pandemian varalle. Ilmastonmuutosta
ja pandemioita aiheuttavat tekijät tulee eli-
minoida. Kapitalismi ei tähän enää kykene.

Sivut 3 ja 4

Kaikkien maiden proletaarit -
liittyykää yhteen!

Päätoimittaja:

Tommi Lievemaa, PL 780, 00101 Helsinki

0408335360

Helsinki 21.2.2022

Suomen on irtauduttava lännen sota- valmisteluista

Maailmanpoliittisen tilanteen kärjistyessä on käynyt yhä selvemmäksi, että Suomi on lähtenyt vaaralliselle tielle ulkopoliitikassaan. Tilanne muistuttaa monella tapaa talvisotaa edeltänyttä aikaa. Venäjä on vaatinut turvallisuustakuuta sekä Naton omille rajoilleen ulottuvan itälaajentumisen pysäyttämistä. Venäjä vaati äskettäin vastauksia turvallisuuteen liittyviin huolenaiheisiinsa useilta mailta. Suomen johto on vähätellyt Venäjän lähettämää kirjettä. Presidentti Sauli Niinistö väitti Venäjän pyrkivän "aiheuttamaan hämmennystä" kirjeellään.

Suomessa on pyritty aktiivisesti unohtamaan Pariisin rauhansopimus sekä Venäjän kanssa v. 1992 solmittu naapurussopimus - niistä ei keskustella käytännössä lainkaan. Molemmat sopimukset ovat kuitenkin edelleen voimassa. Suomi rikkoo ilmeisen tietoisesti ja jopa provokatiivisesti Pariisin rauhansopimusta hankkimalla 64 hävittäjää, ylittäen näin sopimuksessa määritellyn 60 rajan. Naapurussopimus taas on koetuksella jatkuvasti lisääntyneen sotilaallisen USA- ja Nato-yhteistyön seurauksena.

Nato-jäsenyyden puolesta on viime aikoina käyty yhä voimakkaampaa propagandakampanjaa. Propagandakeinoista tärkein on Venäjällä pelottelu, samaan tapaan kuin aikoinaan EU-kansanäänestyksen alla. Nato-kansanäänestys on niin ikään nostettu jälleen keskusteluun. Moni sotaliiton kannattaja on torjunut kansanäänestyksen tarpeettomana. Kansan mielipidettä ei kannata kysyä, koska Venäjä voi vaikuttaa mielipiteisiin, on kuulunut perustelu. Väite on naurettavuudessaan omaa luokkaansa.

Media on joka ikinen päivä täynnä räikeätä, yksisilmäistä Venäjän vastaista pelottelupropagandaa, jolla ei ole juurikaan tekemistä tosiasioiden kanssa. Mitä kansanäänestystä vastustavat Naton kannattajat pelkäävät? Sitä, että mediaan pääsee livahtamaan väärä mielipide, sellainen joka ymmärtää Venäjän näkökulmaa ja kertoo todellisuudesta tasapuolisesti. Venäjä-pelkoa lietsova "totuusmedia" kutsuu tällaista "Venäjän hybridivaikuttamiseksi".

Mielipiteen muokkausta harjoitetaan Venäjällä pelottelun lisäksi Kiinan mustamaalaamisella. Kiinan mollaaminen on kiihtynyt entisestään Pekingin talviolympialaisten myötä. Helsingin Sanomat julisti, että se tulee arvostelemaan Kiinaa koko kisojen ajan. Sanoma-konserniin kuuluva Ilta-Sanomat kutsui Kiinan johtajaa Xi Jinpingiä "maailman vaarallimmaksi mieheksi". Mitään perustelua tälle täysin absurdiille väitteelle ei lehti kyennyt esittämään.

Venäjä ja Kiina ovat lännen hampaissa, koska ne muodostavat uhkan USA:n ja muiden länsivaltojen johtavalle asemalle maailmassa. Venäjällä on runsaat raaka-ainevarannot, Kiinasta on puolestaan tulossa monella eri alalla maailman johtava valtio ja talouden ykkönen. Venäjän luonnonvaroille on aina ollut ulkopuolisia ottajia. Edellinen vakava yritys niiden kaappaamiseksi oli Hitlerin Saksan hyökkäys 2. maailmansodassa. Samasta asiasta on kyse tänä päivänä, kun USA ja muut länsivallat piiritävät sotavoimillaan uhkaavasti Venäjän rajoja.

Suomen ulkopoliittikka ja sotakalusto on harmonisoitu yhteensopivaksi Naton ja sen johtajavaltion USA:n kanssa. Suomen tulee irtisanoutua lännen sotavalmisteluista ja hylätä kaikenlaiset Nato-haikailut. Suomen tulee ottaa etäisyyttä USA:n ulkopoliittikkaan ja purkaa katastrofaalinen hävittäjäkauppa. On palattava puolueettomuuteen ja hyviin naapurisuhteisiin Venäjän kanssa.

Toimituksen pääkirjoitus: Tommi Lievemaa

Tilaan **Kansanäänen**

Lehti ilmestyy 6 kertaa vuodessa. Vuosikerran hinta on 20 €.

- Olen maksanut tilaushinnan 20 €
 Maksettu tilille Op FI08 5541 1420 0279 66
 Lehti laskuttaa

Sukunimi _____ Etunimi _____

Lähiosoite _____ Postinumero ja -paikka _____

Tilaus os. Kansan ääni PL 780, 00101 Helsinki
 Tilaus sähköpostilla: tilaukset.kansanaani@gmail.com
 Tilausohje: Jos tilaat Kansan äänen ainoastaan maksamalla tilausmaksun pankkitilille FI08 5541 1420 0279 66, laita viesti-osaan ehdottomasti osoitteesi. Ilman osoitetta emme voi lähettää lehtiä sinulle. Osoitteen voit ilmoittaa myös sähköpostilla os: tilaukset.kansanaani@gmail.com.

Tilanne kärjistyy uhkaavasti

Uudenvuoden puheessaan presidentti Niinistö esitti, että Venäjän joulukuussa esittämät ukaasit Yhdysvalloille ja Natolle koskevat Eurooppaa. Ne ovat ristiriidassa Euroopan turvallisuusjärjestyksen kanssa. Etupiirit eivät kuulu 2020 luvulle. Kaikkien valtioiden täysivaltainen tasa-arvoisuus on keskeinen perusero, jota kaikkien tulee noudattaa. Myöhemmin pääministeri Sanna Marin ilmaisi, että Suomi säilyttää mahdollisuuden hakea Naton jäsenyyttä. "Meidän on vaalittava tätä valinnan vapautta, joka koskee jokaisen maan oikeutta tehdä omat turvallisuuspäätöksensä."

Kaikilla oikeus tehdä oikeita ja vääriä päätöksiä

Venäjän ulkoministeriltä Sergei Lavrovilta kysyttiin (Erkka Mikkonen, 14.1.2022, A-studio), että tunnus- taako Venäjä nyt Suomen ja Ruotsin suvereniteetin suhteessa Natoon. Tähän Lavrov vastasi selkeän myönteisesti, mutta antoi ymmärtää, että näiden maiden hallitukset tietävät vastuunsa näissä kysymyksissä. "Voin sanoa, että Venäjä kunnioittaa täysin Suomen ja Ruotsin suvereniteettia. Mielestäni näiden maiden puolueettomuuspolitiikka on niiden tärkeimpiä anteja Euroopan yhteiseen turvallisuusinfrastruktuuriin ja vakauden rakentamiseen Euroopassa. Ne jotka eivät kunnioita suvereniteettianne, ovat niitä, jotka kaikin voimin yrittävät provosoida maita liittymään Natoon."

Tietenkin jokainen maa saa tehdä muita kuuntelematta itsenäisesti kaikki ratkaisunsa. Saulin ja Sannan tulisikin nähdä, että kyse on siitä, millaiset ratkaisut ovat maan ja yleisen turvallisuuden kannalta oikeita ja järkeviä. Heiltä "unohtuu", että elämme yhteisellä maapallolla naapurimme läheisyydessä, ja tulisi myös ottaa tämä ympäristö huomioon.

Niinistö on väärässä, sekoittaa ja hämmentää

Niinistö sanoo, että "etupiirit" eivät kuulu 2020-luvulle. Sauli on pahasti metsässä. Kyllä turvallisuustakuut ja valtioiden väliseen turvallisuuteen liittyvät sopimukset kuuluvat meidän ajallemme niin pitkään, kuin valtioiden välillä esiintyy erilaisia intressejä. Lähihistoriamme aikana on tehty lukuisia kansainvälisiä puolustukseen ja turvallisuuteen liittyviä sopimuksia. Ne ovat olleet täysin välttämättömiä. Kuitenkin kuluhan 30 vuoden kuluessa Nato on

työntänyt sotavoimansa Euroopassa kiinni Venäjän rajoihin. Tämä on naamioitu jatkuvaan ja voimakkaaseen Venäjän vastaiseen propagandaan. Tämä todella uhkaa Venäjää.

Natoon hinnalla millä hyvänsä?

Tämä on tapahtunut koko Euroopassa. Hyvänä esimerkkinä on oma maamme. Pohjois-Atlantin yhteistyöneuvoston (NACC) pysyväksi tarkkailijaksi Suomi valittiin heti 4.6.1992. Sitä perusteltiin ovelasti tietojen hankkimisella. Samoihin aikoihin tehtiin pienessä piirissä valmisteltu päätös nykyisten Hornet-hävittäjien hankinnasta. Vuonna 1993 alettiin Naton piirissä kehitellä ns. rauhankumppanuusohjelmaa. Se tarkoitti Euroopan Naton ulkopuolisten maiden yhteistyön kehittämistä Naton yhteydessä. Ahtisaaren johdolla tähän otettiin myönteinen kanta. Suomi liittyi Naton rauhankumppanuusohjelmaan, kun Heikki Haavisto (ulkoministeri 1993-1995) allekirjoitti sen 9.5.1994. Sen kautta Suomi on osallistunut Naton sotilaallisiin operaatioihin (= sotiin). Lipposen johdolla Suomen ulkopoliittisen linjan luonnehdinta "puolueettomuus" muutettiin käsitteeksi "sotilaallinen sitoutumattomuus". Vuonna 1997 Suomi liittyi Naton kumppanuusneuvostoon, joka vetää Naton toimintaan siihen vielä kuulumattomia maita. Sen jälkeen meidät on vedetty osalliseksi Naton nopean toiminnan joukkoihin. Tämän ohjelman puitteissa puolustusvoimamme on "justeerattu" Nato-yhteensopiviksi.

Isäntämaasopimus

Kuin pisteenä i:n päälle Suomi allekirjoitti Naton kanssa 4.9.2014 ns. isäntämaasopimuksen (huom! allekirjoittajana oli puolustusvoimain komentajana 1.8.2014 lähtien toiminut Jarmo Lindberg). Siinä Suomi si-

toutuu niin päättäessään ottamaan alueelleen Nato-joukkoja, huolehti- maan niiden majoituksesta ja ylläpidosta, materiaalin varastoinnista ja huollosta sekä logistisista palveluista (mm. satamat ja lentokentät). Kuten monet muutkin tämän kaltaiset sopimukset, myös tämä valmisteltiin salassa. Silloin todettiin tätä sopimusta valmistellun jo 13 vuotta. Sopimus muistuttaa erehdyttävästi vuoden 1940 kauttakulkusopimusta, joka sekin valmisteltiin salassa eduskunnan selän takana.

Turvatakuista neuvoteltiin ennenkin

Niinistö ja Marin tuntevat huonosti lähihistoriaa tärkeissä kysymyksissä. Hitlerin noustua valtaan Saksassa käytiin Euroopassa 30-luvulla Neuvostoliiton aloitteesta useita neuvotteluja Hitler-Saksan vastaisen rintaman muodostamiseksi. Länsivallat asettivat kuitenkin koko ajan kapuloita rattaisiin. Vielä kesällä 1939 käytiin neuvotteluja Iso-Britannian, Ranskan ja Neuvostoliiton kesken. Nämäkin neuvottelut katkesivat länsimaiden haluttomuuteen rakentaa konkreettista vastarintaa Hitlerille. Näissä kaikissa neuvotteluissa olivat keskeisesti esillä turvatakuut eli se, miten yhdessä torjutaan Saksa potentiaalisista hyökkäyssuunnista. Neuvostoliitto asetti suuren painon luoteisrajajensa turvaamiselle. Neuvostoliitossa tiedettiin Suomen ja Saksan sotilaallisesta yhteistyöstä ja yhteydenotosta (Kansan ääni 5/11). Neuvostoliitto lähettikin v. 1938 Suomeen Boris Rybkinin (Jartsev) neuvottelemaan maiden välisestä yhteistyöstä siinä tapauksessa, että Saksa hyökkää. Kaikki Neuvostoliiton lähentymisyritykset Suomi torjui.

Ei saa unohtaa

Päättäjiemme ja Mediapoolin Venäjä-propaganda on kovaa ja valheellista. Olemme 30 vuoden aikana luoneet tiiviitä suhteita Natoon. Olemme solmineet Naton kanssa isäntämaasopimuksen, sallineet Naton maiden joukkojen tulla Suomen alueelle harjoittelemaan hyökkäystä Venäjälle. Olemme hankkimassa

Jatkuu sivulle 4

Suomettumalla luotiin hyvinvointimme

Suomalaisuuteen kuuluu tapa nähdä itsemme jonkun toisen silmin, jossa omalla tahdolla tai tarkoituksella ei ole sijaa. Tervolainen "populismi ja populistit" ovat valmiit hyödyntämään tätä alemmuuden tunnettamme Ylen myötävaikutuksella. "Suomettuminen" ei ole tieteellisesti mitattavissa oleva arvo kuten esim BKT. Se on tunne ja viittaa psyykseen, joka ei kuitenkaan vastaa siihen tarpeeseen, jota historian kokonaiskuvan muodostaminen edellyttää.

Valtioiden välisistä suhteista kuten useimmista muistakin suhteista haetaan hyötyjä (pragmatismi), useimmiten taloudellisia. Suomen ja NL:n suhde oli tästä hyvä esimerkki Suomen taloudelle ja NL:n luoteisrajan turvallisuudelle, joka säteili monenlaiseen naapurussuhteistyöhön, monin tavoin mitattavissa olevaan kehitykseen.

Hyvinvointimme kasvuun tuona "suomettumisen" aikana viittaavat OECD:n, WB:n, IMF:n tai oman Tilastokeskuksemme mitaukset, joista on syytä mainita OECD:n mittaus Suomen muutumisesta maailman nopeimmin maatalousyhteiskunnasta teollisuusyhteiskunnaksi. Ruotsin pitkän rauhan saavuttaman hyvinvoinnin

tason saavutimme 80-luvun lopulla. Yksittäiset sosiaaliset indikaattorit kertovat yhteiskunnan rakenteellisesta uudistumisesta ja tasa-arvon myönteisestä kehityksestä sen kaikilla osa-alueilla.

"Tervolaisuuteen" kuuluu tunnetusti "jossittelu", että mitä siten (so what) jos emme olisi suomettuneet? Historialla ei tulisi jossitella, mutta tuskin olisimme paremmin onnistuneet, jos olisimme yrittäneet lähteä "Marshall-aputielle", "lännettä?"

Toisen historiallisen jakson voidaan katsoa alkaneen NL:n haajoamisesta ja YYA-sopimuksen lakauttamisesta 90-luvun alusta. Sosiaaliset indikaattorit kertovat, että

tuo aika oli myöskin hyvinvointimme kulminaatiopiste, jolloin hyvinvointi kääntyi pahoinvoinniksi, "lännettymisen" alkaessa vahvistua. Tähän reagoi myös OECD, joka kertoi meidän ylittäneen taas maailmanennätykseen 90-luvun lopulla funktionaalisen tulonjaon muutoksessa eli palkkatulojen muuttuessa pääomatuloiksi.

Suomettumisen koko kuvaa ja tarkoitusta tulee hakea historiallisesta itsekkyydestämme, kuinka halusimme lujittaa valtiolista itsenäisyyttämme, syventää sosiaalista suomalaisuutta, yhteisöllisyyttä. Kysymys on myös psyykestä, siitä miltä meistä tuntuu, kun annamme "tervolaisen populismin" alistaa mielemmme ja tarkoituksemme ulkopuolisten arvioitaviksi? Meillä on suuri syy ja lupa olla ylpeitä historiastamme.

Hannu Ikonen
Lieksa

Sähkön hinta, mikä ratkaisee?

Pörssisähkön hinta on noussut rajusti viime vuoden aikana. Sitä on perusteltu esimerkiksi sääolosuhteiden rajulla erolla ja vesivarojen vähäisyydellä. Nämä kuuluvat kuitenkin normaaliin vuosittaiseen vaihteluun.

Hintaan vaikuttavat

Sähkön hintaan vaikuttavat sähkön tuotannon sekä kysynnän määrä eli markkinat ja tuotantotavat sekä päästökauppa ja veden-, tuulen- sekä aurinkoenergian saatavuus. Keskeisiä tekijöitä ovat ydinvoiman, turpeen, hakkeen, teollisuuden yhteistuotannon ja fossiilisten, kuten öljyn, kaasun, kivihiilen ym. käyttö. Myös perussiirtoverkkojen (400 kV) kapasiteetilla on merkitystä. Sähkön tuonnilla on Suomessa myös merkittävä vaikutus ja myös EU:n energiapolitiikka on merkittävässä roolissa.

Sähkön kauppa

Suomi ei voi itsenäisesti määrätä meillä sähkön hintaa. Hinnan määrää kaupallinen sähköpörssi Nord Pool tai osakeyhtiömuotoinen Nord Pool Spot AS, jonka omistajina ovat Euronextin (66%) sekä lopun omistuksen osalta Suomen, Ruotsin, Norjan, Tanskan, Viron ja Liettuan kantaverkkoyhtiöt. Myös Latvian kantaverkkoyhtiölle AST:lle on varattu oikeus hankkia muiden Baltian kantaverkkoyhtiöiden kaltainen 2 % omistusosuus. Nord Pool Spotin kotipaikka on Norjan Lysakerin kunnassa.

Nord Pool hallinnoi sähköpörssiä nimestään huolimatta myös Saksassa, Alankomaissa, Belgiassa, Itävallassa, Luxemburgissa, Ranskassa ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa. Sähköpörssi on laajentumassa myös Puolaan ja Irlantiin. Nord Pool toimittaa palveluita

myös Kroatiaan ja Bulgariaan. Nord Pool on tyypillinen raaka-ainepörssi, jossa käydään kauppaa sähköllä. Nord Poolissa on kolme keskeistä kauppapaikkaa: (1) seuraavan päivän sähkön hinnan tunnin tarkkuudella määräävä Spot-markkinat, (2) sähkön finanssituotteita vaihtava johdannaismarkkinat sekä ns. (3) Elbas-tasesäätömarkkinat.

Nord Pool asettaa niin sanotun Spot-hinnan, eli päivittäinen hinta tai markkinahinta tunti tunnilta tarjonnan ja kysynnän perusteella. Joka aamu klo 13.00 asti sähköntuottajat ja -kauppiat tekevät tarjouksensa seuraavalle päivälle. Tarjous ilmaisee määrän (MW/tunti), jonka kukin kauppias on halukas ostamaan tai myymään tietyllä hintatasolla (€/MWh) jokaisesta tunnista. Nord Pool julkaisee joka päivä klo 13.45 hinnat seuraavalle päivälle. Hinnaksi muodostuu hinta, missä osto- ja myynti tarjoukset kohtaavat niin, että kalleimmasta muodostuu kaikille hinta. Pohjoismaissa hinnat nousevat, koska on edullista myydä sähköä Eurooppaan.

Pohjoismaat paitsi Suomi ja kaantuvat useisiin Nord Poolin markkina-alueisiin. Esimerkiksi Ruotsi neljään eri alueeseen, mutta Suomi on yhtenä alueena. Suomen hinta on siirtoteknisistä syistä usein sama kuin Ruotsin Tukholman alueen hinta. Ruotsilla ja Norjalla on huonot etelä - pohjoissuuntaiset verkkoyhteydet (400kV), joka

myös vaikuttaa hintaan. Esimerkiksi samanaikaisesti Ruotsi 1 pohjoinen 44 € MW/h, Ruotsi 3 Tukholman alue, mikä usein on myös sama Suomessa 212 € MW/h ja Ruotsi 4 etelä, josta myydään sähköä Eurooppaan 232 € MW/h.

Päästökauppa

Euroopan unionin päästökaupassa Euroopan komissio määrittelee kullekin päästökaupakaudelle päästojen maksimimäärää vastaavan päästöoikeuksien kokonaispotin.

Tämä kokonaispotti jaetaan eri jäsenvaltioille, joiden kansalliset päästökaupaviranomaiset jakavat maakohtaisen kiintiön teollisuus- ja energiantuotantolaitoksille. Euroopassa suurin osa hiilidioksidipäästöistä syntyy energian tuotannosta, joten päästökaupan vaikutukset näkyvät selvästi energian hinnassa. Hiilidioksidin päästöoikeuden hinta nostaa sähkön tuotantoon käytettävän hiili- ja kaasuvoiman kustannuksia. Toisaalta "päästöttömän" energian, kuten vesi- ja ydinvoiman tuottajien ei tarvitse maksaa hiilidioksidipäästöistä, ja näin ollen "päästötön" energia saa kilpailuetua. Seurauksena on energian hintojen nousu, sillä Euroopassa ei ole tarjolla riittävästi "saastutamatonta" energian tuotantoa. Siksi osa sähköä joudutaan tuottamaan hiili- ja kaasuvoimalla, joiden tukkuhintaa päästöt nostavat ja kuluttajien sähkön hinta nousee. EU:n päästökauppa ei johda hiilidioksidipäästöjen alenemiseen EU-alueella. Jos yksittäinen hiilivoimala tai kaasuvoimala suljetaan jossakin maassa tai yksittäisen voimalan päästöjä onnistutaan alentamaan, niin muut toi-

mijat saavat lisätä hiilidioksidipäästöjä vastaavasti. Päästökauppa on tosiasiaa "vero", jossa joku tuottaja häviää ja toinen voittaa. Maksaja on aina sähkön käyttäjä.

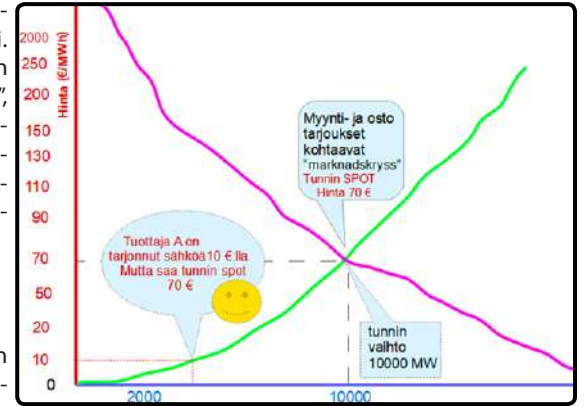
EU:n energia-politiikka

EU:n alueella on ajettu alas ydinvoimaa ja hiilivoimaa ym. ilman, että sitä korvaa tuotantoa olisi rakennettu. Tuulivoima ja aurinkovoima yms. tuotanto vaihtelevat noin yhdeksänkymmentä prosenttia. Säätoivoimasta on pitkään ollut puutetta ja nyt ollaan lisäksi ongelmassa riittävän sähkön perustuotannon turvaamisessa, lisäksi sähkön kulutus on kasvussa. Vety on säätoivoiman osalta tulevaisuuden ratkaisu, mutta vetytalouden toteutuminen on kymmenien vuosien päässä.

EU:n energiapolitiittiset virheet

Pyrkimyksissä hiilidioksidin osalta päästöttömään tuotantoon ei ole huomioitu kokonaisuutta. Fossiilista sähkön tuotantoa alas ajettaessa ei ole huomioitu korvaavaa tuotantoa eikä sähköverkkojen rakentamista. Päästöttömän tuotannon tuotto on epätasaista. Biopolttoaineisiin ja biokaasuun ei riitä jäteraa-ka-aineita, eikä kaikkia metsiä voi-

Tarjonnan ja kysynnän kohtaaminen

Spot-hinta, myös nimeltään päivittäinen hinta ja markkinahinta, asetetaan tunti tunnilta tarjonnan ja kysynnän perusteella. Joka aamu klo 13.00 asti sähköntuottajat ja -kauppiat tekevät tarjouksensa seuraavalle päivälle. Tarjous ilmaisee määrän (MW/tunti), jonka kukin kauppias on halukas ostamaan tai myymään tietyllä hintatasolla (€/MWh) jokaisesta tunnista. Nord Pool julkaisee joka päivä klo 13.45 hinnat seuraavalle päivälle. Hinnaksi muodostuu korkein hinta kaikille huolimatta omasta tarjouksesta.

da hakata. Ydinvoimaa ajettiin alas huomioimatta muutostarvetta siirtoverkoissa. Tuulivoiman rakentamisessa ei Suomessakaan ole tehty edes kuntakohtaisia suunnitelmia, eikä huomioitu tarvittavia siirtoverkkoja ja järkevää tiestöä sekä maankäyttöä. EU on politisoitunut venäläisen maakaasun käyttämisen, vaikka se on ainoa vaihtoehto hiili- ja ydinvoiman alasajolle, kunnes Euroopassa päästään vetytalouteen. Päästökauppa on "vero", joka ei vähennä hiilidioksidipäästöjä. Nämä nostavat sähkön hintaa myös markkinaehtoisesti toimivan Nord Poolin jakelualueella, johon Suomen kantaverkkoyhtiö Fingrid kuuluu.

Kalevi Wahrman
Porvoo

Sähkömarkkinoiden orjana

Nykyinen teollinen kehitysvaihe on huimaava. Uusia keksintöjä ja tuotteita tulee suurena virtana. Ne asettavat suuria vaatimuksia myös ilmastolle, päästöille ja tulevaisuudelle. Ongelmat kasvavat yhtä nopeasti kuin kehityskin. Ongelmat ovat globaalisia, tästä on esimerkkinä nouseva lämpötila, joka vaatii kalliita ja toisenlaisia ratkaisuja. Kaikki tuotanto vaatii kuitenkin energiaa. Tärkeimpänä pyrkimyksenä on vähentää fossiilisten energiamuotojen päästöjä. Se voidaan tehdä siirtymällä uusiin uusiutuviin energialähteisiin, joista saamme sähköä, lämpöä ja voimaa. Sähkön kulutus tulee lisääntymään vuosittain kuljetusten ja autokannan sähköistämisen vuoksi. Sähkön tuotannon on oltava oikeudenmukaista ja luontoa suojelevaa. Sähköä tarvitaan koko ajan ja että sitä on saatavilla tasaiseen jakeluun.

Ruotsin sähkönkuluttajat, maanviljelysyritykset, pienyritykset ja tavalliset vuokralaiset ovat saaneet melkoisia sähkölaskuja viime heinäkuun jälkeen ja varsinkin vuoden vaihteessa. Vuokralaisille on tullut jopa useiden tuhansien kruunujen lisämaksut. Maaseutu on ollut kiehuminenpisteessä sähkön ja polttoainetien korotusten vuoksi. Monelle tuli eteen kysymys, miten maksaa? Miten jatkaa? Minne muuttaa? Kritiikki alkoi kasvaa somessa ja lehdistössä. Vaalivuosi teki sen, että hallituksen oli tultava vastaan ja jaettava avustuksia kaikille, joiden sähkön kulutus oli yli 2000 kWh kuukaudessa. Maksimikorvaus on 2000 kr. Miten tähän on tultu?

Suurin syy hintojen nousuun on sähköhintojen sääntelyn poistaminen yksityistämisen vuoksi 1990-luvulla. Sähkön hintoja säätelee nyt Euroopan sähkön spotmarkkinat ja yksityiset sähkölaitokset. Kun hinnat nousevat Euroopassa, niin ne nousevat Ruotsissakin lisäarvoveron takia. Kotitaloudet mak-

soivat noin 30 miljardia kruunua veroina valtiolle.

Mutta verot eivät ole suurin syy kohoaviin hintoihin. Niiden piti pudota yksityistämisen vuoksi, mutta toisin siis kävi. Omakotitalojen sähköhinnat ovat nousseet nelinkertaisesti ja asuntohuoneistojen kaksinkertaisesti yksityistämisen vuoksi.

Viimeisen puoli vuotta on Ruotsi ollut sähkön nettoviejä jokaisena päivänä paitsi yhtenä. Maa vei sähköä ulkomaille yli 20000 Gwh, joista Suomeen n. 12 000 GWh. Suurimmat ostajat sen jälkeen olivat Tanska, Puola, Liettua ja Saksa.

Maa on ollut yksi Euroopan halvimista sähkön kuluttajista. Siihen on vaikuttanut runsaat vesivoimavarat ja lisääntynyt satsaus vaihtoehtoenergioihin. Vaikka Ruotsilla on vain 6 ydinvoimalaa jäljellä, riittää sähkö. Taloudet maksoivat n. vuosi sitten 35 äyriä/kWh plus lisävaihtovero, tänään enemmän. Norr-

lannin uudet palvelinlaitokset ovat jo nyt nostaneet ja tulevat nostamaan sähkönkulutusta runsaasti, mutta ovat vapautettuja sähköverosta!

Kansainväliset markkinat Euroopassa ovat kuitenkin se suurin syy. Mailla on erilaiset edellytykset tuottaa sähköä. Norjalla on vesija tuulivoimaa rtkasti, Saksalla kivihiiltä, Ranskalla ydinvoimaa. Siksi sähköä myydään maasta toiseen tarvittaessa. Esim. Saksa ostaa puhdasta sähköä Ruotsista, kun se yrittää päästä eroon fossiilisesta sähköntuotannosta. Saksassa sähkön hinta on noin 2.30 kr/kWh. Ranskassa on sähkön hinta ydinvoimaloista huolimatta 2,90 kr/kWh. Voi sanoa siis, ettei ydinvoimala ole ratkaisu sähkön hintaan. Niiden rakentaminen on kallista ja muu sähköntuotanto on halvempaa. Saksa rakentaa uutta kaapelia Ruotsista ja Norja Englannista. Nämä tulevat lisäämään sähkön hintaa, kun kulutus alkaa. Tämä sen takia, että hinnat ovat korkeampia näissä maissa ja Ruotsin sähköyritykset myyvät tieteenkin sinne, missä hinta on korkeampi.

Ruotsissa on maa jaettu neljään alueeseen, joissa sähkön hinnat vaihtelevat. Pohjoisessa on halvempaa, kun vesivoimalat antavat paljon sähköä, etelässä kalliimpaa, koska siellä sähkö ostetaan Nordpoolin kautta naapurimaista. Ruotsissa on kolme suurta sähköyrittystä, jotka hallitsevat markkinoita: Vattenfall, EON ja Fortum. Fortum omistaa 76% koko yrityksestä. Sen piiriin

kuuluu myös Uniper, joka on ryhtynyt kehittämään miniydinlaitoksia, joista nyt puhutaan paljon ja jotka nähdään ratkaisuna sähkön hintaan ja tuotantoon. Lisäksi on yli 130 kunnallista tai yksityistä sähkölaitosta, jotka tappelevat asiakkaista tarjouksineen.

Vuodenvaihteen hintakriisiin vaikutti ja vaikuttaa myös Venäjän ja Ukrainan ristiriita, joka on pysäyttänyt maakaasun tuonnin Stream 2:sta. Moni Euroopan maa on kaasusta riippuvainen. 20 % tulisi Venäjältä. Se on nostanut maakaasun hinnan viisinkertaiseksi. Hinta on 100 euroa/MWh. Se nostaa myös sähkön hintaa.

Lämpö-, vesi- ja ydinvoimaloiden omistajat ovat ottaneet huiimia ylihintoja puolen vuoden aikana. Hintoja nostetaan heti kun voidaan. Kun naapurimaat nostavat hintoja, niin muutkin nostavat. Tällöin ei tuottajalla ole kuluja sähkön tuottamisesta. Esimerkiksi vesivoiman avulla tehty sähkö maksaa 20 äyriä, mutta markkinahinta on 2 kr! Melkoinen voitto. Paistava aurinko ja navakka tuuli taasen laskee sähkön hintaa, sillä silloin ei yrityksellä ole kuluja tuotannosta. Muut energialähteet ovat ohjattavissa ja säännösteltävissä, jolloin hinta nousee eli nostetaan.

Nyt on keskustelu herännyt siitä, minne voitot menevät tässä kaupparallissa? 2019 alkoi Uniper jakaa osinkoja Saksaan. Siitä läh-

tien on maasta viety n. 2 miljardia kruunua rahastoihin ja yksityisiin taskuihin. Toivottavaa olisi, että ne käytettäisiin fossiilittoman energian tuottamiseen, mutta tuskinpa. Uniper näkee miniatomivoimalat hyvänä ratkaisuna. Yhtiö luottaa tulevaisuuteen. Ruotsissa ovat useat puolueet kovasti ajamassa ydinvoimaloita ratkaisuksi. Heitä ei pelota historia eikä kiinnostusta kansalaisten hyvinvointi kunhan voittoa tulee.

Mitä tehdä? Aikaisemmin oli velvollisuus antaa kansalaisille halpaa ja turvallista sähköä. Se vaatisi markkinoiden poistamista sähkön tuotannosta. Valtiolistaminen on yksi ratkaisu. Sähköä voi myydä muihin maihin valtionkin toimesta. On tietysti lisättävä uusiutuvien energialähteiden määrää. Ruotsissa on 16 % sähköstä tuulivoimaloista, Tanskassa 47 %. Samalla on pidettävä huolta vanhojen energialähteiden tehokkuudesta.

Ruotsissa on oltu laiskoja ajamaan sähkön varastoimista. Yritykset eivät ole kiinnostuneita siitä, koska rahaa tulee joka tapauksessa, mutta se olisi välttämätöntä turvataksemme tuulettoman ja pimeän ajan sähkön saannin halpaan hintaan kansalaisille.

Esa Salomaa
Sandviken
Ruotsi

Työehtosopimuksia syntyy kuin sieniä sateella

Työehtosopimuksia on alkuvuoden aikana sovittu kymmenittäin. Syy tähän on se, että mekaanisessa metsäteollisuudessa sovitaan yrityskohtaisia sopimuksia. Alalla työntekijöiden puolelta työehdot yritysten kanssa neuvottelee Teollisuusliitto ja ammattiliitto PRO. Kaikkiaan mekaanisessa metsäteollisuudessa sovitaan noin 200 yrityskohtaista sopimusta. Päätyneen valtakunnallisen sopimuksen piirissä työskenteli n. 7000 teollisuusliiton jäsentä. Sopimuksen kattavuus oli kaikkiaan vajaa 10 000 työntekijää. Tällä hetkellä n. 5000 jäsentä on yrityskohtaisen sopimuksen piirissä ja 2000 jäsentä työskentelee yrityksissä, joissa ei vielä ole työehtosopimusta.

Lisäksi noin 1000 jäsentä työskentelee yrityksissä, jotka siirtyvät mekaanisen metsäteollisuuden sopimuksen piiristä noudattamaan metsäkonealan, puusepänteollisuuden tai hirsirakennusteollisuuden työehtosopimusta.

Teollisuusliiton mukaan sopimukset takaavat entisen päättyneen sopimuksen tasoiset työehdot ja palkankorotuksen osalta noudattavat yleistä linjaa. Tämä tarkoittaa 2 prosentin korotusta. Lisäksi sopimukset takaavat työrauhan. Tätä työnantajan edustajat ovat kovasti kiitelleet. Tätä kirjoittaessani ei ole julkisuuteen kerrottu, mitä työrauhasta on näihin yrityskohtaisiin sopimuksiin kirjoitettu. Sopimusten kesto on kaksi vuotta.

Järjestöllisiä toimia

Teollisuusliiton mukaan tähän mennessä (16.2) neljän mekaanisen metsäteollisuus yrityksen kanssa on tarvittu lakonuhkaa, koska ne eivät olleet valmiita noudattamaan työehtosopimuksen jälkivaikutusta. Näistä kolmen kanssa syntyi sopimus

valtakunnansovittelijan johdolla. Sen sijaan pohjoispohjalainen Siklaelementit Oy ei ole tunnustanut Teollisuusliittoa neuvottelukumppaniksi. Yrityksessä järjestettiin tammi-mikuussa kolmen viikon lakko, mutta neuvotteluihin ei ole vielä päästy. Kevään aikana asiaan teollisuusliiton mukaan palataan.

UPM – työmarkkinaöykkäri

Kun Metsäteollisuus ry. ilmoitti irtautuvansa työehtosopimustoiminnasta, sen sanottiin tapahtuneen niminomaan metsäjätti UPM:n vaatimuksesta. UPM:n hallituksen puheenjohtaja on Björn Wahlroos ja toimitusjohtaja Jussi Pesonen. Näyttää siltä, että nämä kaksi herraa ovat ryhtyneet ideologiseen taisteluun AY - liikettä vastaan.

Paperiliitto on saanut neuvoteltua yhden yrityskohtaisen sopimuksen muiden yritysten kanssa. UPM sen sijaan haluaisi oman erillisen sopimuksen jokaiselle viidelle toimialalleen. Tähän ei paperiliitto alun perin suostunut ja aloitti lakon UPM:n tehtailla vuoden alussa. Lak-

ko jatkuu näillä näkymin 12.3 saakka, jos sopua ei sitä ennen saavuteta. Paperiliitto on sittemmin suostunut sopimaan omat sopimukset toimialoille. Neuvotteluja on käyty valtakunnansovittelijan johdolla, mutta niissä ei paperiliiton mukaan ole ollut minkäänlaista edistymistä.

Jotakin UPM:n johdon jääräpäisyydestä ja ideologisesta hyökkäyksestä kertoo se, että Euroopasta uhkaa lakon vuoksi loppua painopaperi. UPM on varoittanut asiakkaitaan lakon alettua, ettei se pysty toimittamaan paperia ylivoimaisen esteen, forse majeureun, takia ja että tämä este on ammattiliittojen syytä. UPM yrittää näin väistää vastuutaan sopimusten rikkomisesta. Arvioiden mukaan lakko maksaa UPM:lle 20 miljoonaa euroa viikossa. Ratkaisu on kuitenkin UPM:n käsissä. Paperiliitto ja ammattiliitto PRO vaativat UPM:n asiakkaita hylkäämään väitteen ylivoimaisesta esteestä: Tilanne oli vältettävissä ja johtuu siitä, että yhtiöllä on ideologisia tavoitteita.

Painopaperipula uhkaa Euroopassa, koska UPM ei etene neuvotteluissa Paperiliiton kanssa ja kieltäytyy neuvottelemasta ammattiliitto PRO: n kanssa työehtosopimuksesta toimihenkilöille. Asiakkaat ovat lähestyneet UPM:ää ja myös Paperiliittoa ja vedonneet ratkaisemaan lakon pikaisesti. Euroopan painoalan liiton Intergrafin

mukaan lakon vuoksi jää 40 prosenttia järjestön jäsenyritysten tarvitsemasta paperista toimittamatta. Intergraf on varoit-
tanut, että paperin saatavuusongelma voi nopeuttaa entisestään siirtymistä

pois painetusta viestinnästä. Intergraf edustaa 20 jäsenjärjestöä 19 maassa. (Lähde paperiliiton nettisivu) Maailman teollisuusliittojen kattojärjestö IndustriaALL on aloittanut tukikampanjan lakossa oleville UPM:n työläisille. IndustriaALLin jäsenliitot edustavat UPM:n työntekijöitä Suomen lisäksi Saksassa, Ranskassa, Iossa - Britanniassa, Yhdysvalloissa ja Uruguayssa.

Myös Euroopan ammattiliiton yhteistyöjärjestö ETUC on huolissaan UPM:n johdon halusta murtaa Suomen toimiva työehtosopimusjärjestelmä. Suomalaiset liitot saavat ETUCilta täyden tuen työtaistelulle UPM:n kanssa. ETUC on lähettänyt kirjeen UPM:n toimitusjohtajalle Jussi Pesoselle, jossa kehoitetaan käymään aidot neuvottelut suomalaisten ammattiliittojen kanssa ja kunnioittamaan työntekijöiden oikeuksia ja ammattiliittojen toimintaa: UPM:n on edelleen sovitava työehtoja kaikkien työntekijäryhmien kanssa, myös toimihenkilöiden (paperiliiton nettisivut).

Solidaarisuutta siis näyttää maailmalta löytyvän. Suomessa kuljetusalan ammattiliitto AKT on julistanut UPM:n tuotteet saartoon, eivätkä sen jäsenet käsittele niitä satamissa. Samoin Teollisuusliitto julisti yritykselle saarron. Sen jäsenet eivät tee huoltotöitä lakonalaisissa UPM:n tehtaissa. UPM:n työläiset tarvitsevat kaiken avun ja tuen taistelulle kapitalistin ideologista hyökkäystä vastaan. Solidaarisuutta ei koskaan ole liikaa ja nyt on aika sitä osoittaa.

Teknolohiateollisuuden sopimus

Teollisuusliitto ja työntekijä edustava Teknolohiateollisuuden työntekijä ry. saavuttivat neuvottelutuloksen 4. tammikuuta. Teknolohiateollisuuden tilanne näytti vielä syksyllä huonolta. Teknolohiateollisuus ry. ilmoitti keväällä luopuvansa sopimusten teosta ja perustavansa uuden järjestön, Teknolohiateolli-

suuden työntekijä ry:n, joka jatkossa neuvottelisi sopimukset. Uuteen yhdistykseen liittyi uusia jäsenyrityksiä aluksi vain vähän ja syyskuussa se edusti vain noin 20 prosenttia alan työntekijöistä. Yleisistova työehtosopimus ei ollut siis vielä lähelläkään.

Työntekijöitä edustava Teollisuusliitto ilmoitti jo alkuvuodesta 2020, että se ei lähde metsäteollisuuden tielle työehdoista neuvoteltaessa, vaan neuvottelee kaikkien alan työntekijöiden työehdoista yhdessä ja samassa pöydässä. Alan työehtosopimusta noudatetaan noin 3700 yrityksessä, joten yrityskohtaiset sopimukset eivät ole vaihtoehto.

Oli selvää, että mikäli alalle ei saada yleisistovaa sopimusta niin mm. lomarahat, arkipyhät ja sairausajan palkanmaksuun liittyvät ehdot olisivat poistuneet ainakin osasta työpaikkoja. Teollisuusliitto oli jo saanut tästä ilmoituksia muutamilta työpaikoilta.

Teollisuusliiton linjaukset ja toimet työpaikoilla saivat aikaan sen, että työnantajat alkoivat liittyä uuteen yhdistykseen ja lokakuussa se edusti jo 60 prosenttia alan työntekijöistä. Sen jälkeen teollisuusliitto oli valmis aloittamaan neuvottelut uudesta työehtosopimuksesta, josta on tulossa yleisistova. Mikään läpihuutojuttu ei sopimuksen syntyminen ollut. Tarvittiin ylityökielto ja lakonuhka ennenkuin sopimus syntyi valtakunnansovittelijan avustuksella.

Teollisuusliiton tavoitteena oli saada aikaiseksi yleisistova työehtosopimus heikentämättä jäsenten työehtoja suhteessa aikaisempaan Teknolohiateollisuus ry:n kanssa neuvoteltuun sopimukseen. Tässä tavoitteessa Teollisuusliitto onnistui ja sopimus turvaa 90 000 työntekijälle vähintään samat työehdot kuin aiempikin sopimus. Teknolohiateollisuuden työntekijä ry. edustaa jäsenyrityksiensä kautta

Jatkuu sivulla 5

DSL tiedottaa

DSL:n kehittämisseminaari ja liittokokous pidetään toukokuussa!

Jyväskylän Sepänkeskuksessa (Kyllikinkatu 1) on luvassa lauantaina 14.5. paljon sivistyksellistä antia! Ensin klo 11-13 pidetään DSL:n kehittämisseminaari sekä klo 14 alkaen sivistysliiton varsinainen liittokokous. Kokouskutsut, -materiaalit ja jäsenmaksulaskut 2022 jäsenjärjestöille on laitettu postiin helmikuun alussa.

Jäsenjärjestöjen edustajien matkakulut korvataan matkakorvaushakemusta ja tositteita vastaan pankkitilille. Käytännön järjestelyjen vuoksi edustajien valtakirjat ja yhteystiedot sekä ilmoittautumiset kehittämisseminaariin pyydetään ilmoittamaan liiton toimistoon (sähköpostilla: dsl@desili.fi tai postitse: Viljatie 4 B 3. kerros, 00700 Helsinki) 30.4. mennessä.

Kirjakaupasta erittäin edullisesti!

DSL:n kirjakaupan teosten joukossa on monia kirjoja, jotka saat omaksesi yhdellä, kahdella tai viidellä eurolla. Muutamina esimerkkeinä mainittakoon Sini Pirin 'Omaehtoiseen kuvataiteen tekemiseen', Seppo Ruotsalaisen 'Vieraantunut ja luovutettu työ' sekä Kalle Huittisen 'Kiinaa oppimassa'. Käy tutustumassa koko valikoimaan osoitteessa desili.fi/kirjakauppa! Kirjatilauksia otamme vastaan sähköpostitse.

Jäsenjärjestöjen sähköpostilista aktivoituu jälleen

Vuoden alussa käynnistetyn DSL:n jäsenjärjestöjen yhteystietojen uudelleenkartoitukseen myötä olemme saaneet päivitettyä tarvittavat yhteystiedot jo lukuisten jäsenjärjestöjen kanssa. Päivitettyjen tietojen avulla DSL:n jäsenjärjestöviestinnän mahdollisuudet parantuvat huomattavasti. Aloitamme jäsenjärjestöjen sähköpostilistan hyödyntämisen sivistysliiton ajankohtaisten kuulumisten sekä tulevien tapahtumien viestimistä varten.

Toivottavasti sähköpostilista kehittää liiton ja jäsenjärjestöjen viestinvaihtoa edelleen. Tähän viestinvaihtoon on jäsenjärjestöillä myös mahdollisuus vaikuttaa! Jos haluat esittää ideoita sisällöksi tai lähettää oman järjestösi tapahtuman listalle, laita viestiä koulutus- ja tiedotussihteerille.

Jos yhdistyksessä ei ole vielä saatu meiltä yhteydenottoa jäsenjärjestöjen yhteystietojen päivityksen tiimoilta, saattaa olla, että kirjoihin on jäänyt vanhentuneita tietoja. Ota meihin yhteyttä ja lähetä yhdistyksen ajantasainen postiosoite, sähköpostiosoite ja puhelinnumero koulutus- ja tiedotussihteerille Jiri Mäntysalolle: jiri.mantysalo@desili.fi.

Tutustu osoitteessa www.desili.fi

Tilanne kärjistyy uhkaavasti

Jatkoa sivulta 2

64 hyökkäykseen sopivaa Nato-valmiuksilla varustettua konetta Suomeen. Se on myös enemmän, kuin Pariisin rauhansopimus sallii ja Pietarin talousalue on yhtä lähellä rajamme kuin 80 vuotta sitten. Kyllä tämä Venäjällä huomataan.

Mistä tässä on kysymys?

Kaiken taustalla on läntisen pääoman tarve kasvattaa voittojaan. Aasian mantereella on taloudellisia resursseja, joita Venäjä ei suostu luovuttamaan läntisten pääomapiirien haltuun. Globalisaatio on edennyt niin pitkälle, että kapitalisteille hei-

dän sijoittamansa pääoma ei tuota enää entisen kaltaisia voittoja ja korkoja. He tarvitsevat lisäresursseja kuten Hitlerin Saksa aikoinaan. Marx puhui voiton suhdeluvun laskeutumisesta laista, jota kapitalisti koettaa kaikin tavoin torjua. Tässä on juuri siitä nyt kyse. Sotilaallisella painostuksella ja voimakkaalla propagandalla Euroopan ja USA:n kapitalistipiirit yrittävät luoda Venäjällä epävakautta, jolla pyritään hallinnon muutokseen läntisille kapitalistipiireille suopeammiksi. Ellei tämä toimi, niin sitten vaihtoehtona on sota. Nyt tulisi Suomen katsoa missä seurassa kulkee.

Kulkutautien yhteiskunnalliset vaikutukset (4)

Tämä artikkeli perustuu jossain määrin muokattuna Heikki S. Vuorisen kahteen luento, joissa hän käsitteli kulkutauteja ja niiden yhteiskunnallisia vaikutuksia. Luennot pidettiin 8.8.2020 Marx-opistossa, Vähäjärven kurssi- ja lomakeskuksessa sekä 12.9.2020 DSL-seminaarissa Jyväskylän Sepänkeskuksessa. Artikkelin kirjoittaja Heikki S. Vuorinen on lääketieteen historian dosentti. Vaikka hän onkin jo eläkkeellä, on hänellä edelleen työhuone ja hän mieltää itsensä edelleen työssäkäyväksi. Hän opiskeli 1970-luvulla lääkäriksi ja suoritti lääketieteen puolelta tohtorinväitöksen. 70-luvun alussa lääketieteen Akateemisen sosialistiseuran ASS- osastossa oli yli 100 jäsentä ja se oli ASS:n suurin osasto. Silloin siellä opiskeltiin aika rakkasta marxismi-leninismien teoriaa. Edelleenkin vuosikymmenien varrella hän on aina välillä paneutunut Marxiin ja Engelsiin. Heikki S. Vuorinen kertoo, että näistä vanhoista herroista varsinkin Engels on hänen suosikkinsa. Engelsin teos Työväenluokan asema Englannissa perustuu Engelsin omiin havaintoihin ja alkuperäislähteisiin ja on hieno dokumentti 1840-luvun Englannin ja teollistuvan maailman oloista. Sen järkyttävät kuvaukset työoloista ja asumisesta sopivat edelleen myöhemmin eri puolilla maailmaa syntyneisiin slummeihin. Kyseinen kirja on edelleen arvokas lähde teollistumisen alkuvaiheiden kuvauksessaan. Engelsin muista teoksista hän nostaa esiin Luonnon dialektiikan ja erityisesti siihen kuuluvan kirjoituksen Työn osuus apinan muuttumisesta ihmiseksi. Heikki S. Vuorisen laajan artikkelin osat 1-3 julkaistiin lehtemme kolmessa edellisessä numerossa (KÄ4-6/2021). Ohessa artikkelin 4. osa (viimeinen).

Heikki S. Vuorinen
Lääketieteen historian dosentti

Marx-opisto, Vähäjärven kurssi- ja lomakeskus 8.8.2020 sekä DSL-seminaari 12.9.2020, Jyväskylän Sepänkeskus

Heikki S. Vuorinen

na. Jotkut sanovat, että taudin torjuntatoimenpiteet onnistuivat. Toiset tutkijat ovat sitä mieltä, että se vain oli etiäinen, joka sammui itsensä silloin vuoden 2003 alkupuolella. SARS-virus oli tämän nykyisen COVID-19-pandemian aiheuttavan koronaviruksen sukulainen, mutta tappavampi, kun lähes 10 % tartunnan saaneista kuoli.

Nykyisen pandemian aiheuttanut koronavirus, viralliselta nimeltään SARS-CoV-2-virus, löydettiin nopeasti sen jälkeen, kun Kiina ilmoitti Wuhanissa joulukuussa 2019 WHO:lle uudesta vakavasta hengityselinten taudista. (SARS-CoV-2 on lyhenne englannin sanoista Severe Acute Respiratory Syndrome Coronavirus eli vakava äkillinen hengitystieoireyhtymä -koronavirus). Kiina osoittaa myös sen, että jos yhteiskunta on keskusjohtoinen ja yhteisöllisyyttä korostava, niin paljon voidaan tehdä. Kiinalaiset ryhtyivät massiivisiin toimenpiteisiin taudin torjumiseksi. Käyttöön otettiin kaikki klassiset keinot, joita käytetään, kun tautiin ei ole hoitoa. Tauti tunnistettiin nopeasti. Heti sen jälkeen, kun Kiina ilmoitti viruksesta, niin parissa viikossa Kiina saattoi myös jakaa maailmalle taudin genomien, jonka perusteella saatettiin eri puolilla maailmaa ryhtyä valmistamaan taudin tunnistamiseksi testejä, aloitettiin testaukset ja suoritettiin muita valmistelevia toimenpiteitä, kuten rokotteiden kehittämisen aloittaminen. Kaikki tapahtui todella nopeasti. Wuhanin alueella, josta tauti oli lähtöisin, asetettiin karanteeni, joka ei koskenut vain yksittäisiä ihmisiä, vaan kokonaisia alueita. Vähitellen koko Kiinakin sammutettiin sitä mukaa, kun otettiin karanteeni ja muut toimenpiteet eri puolilla käyttöön. Kiinassa saatiinkin tauti tässä vaiheessa nopeasti kuriin. Tauti lähti kuitenkin leviämään ympäri maailmaa ja jo kesään 2020 mennessä tauti oli käytännössä kaikkialla maapallolla. Nopeasti huomattiin, että taudin aiheuttava koronavirus muuntuu varsin nopeasti. Vuoden 2020 lopussa kapitalistisen maailmanjärjestelmän keskuksissa otettiin käyttöön toimivia rokotteita. Rokotteetkaan eivät ole tuoneet ratkaisua COVID-19-pandemian

hallintaan syksyyn 2021 mennessä. Osittain kyse on ollut viruksen muuttamisesta tartuttavammaksi, mutta myös siitä, että rokottaminen on köyhissä maissa edennyt hyvin hitaasti. Tätä kirjoittaessani syyskuussa 2021 COVID-19-pandemia on maailmalla tappanut jo vähintään 4,5 miljoonaa ihmistä ja tarina

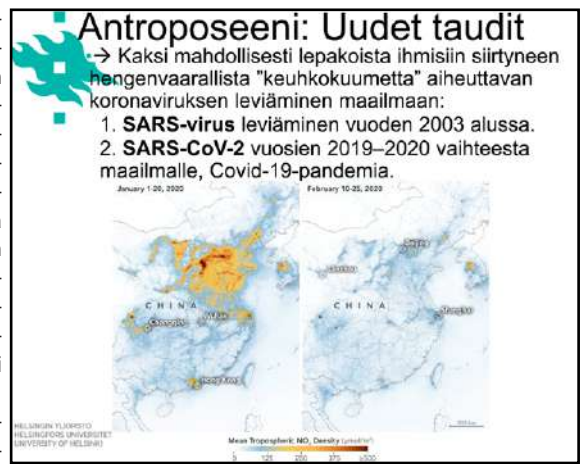
on vielä kesken ja jää tulevien historiantutkijoiden huoleksi kirjoittaa se valmiiksi.

COVID-19-pandemian seuraukset

COVID-19-pandemia on levinnyt vaihtelevalla vauhdilla useina aaltona ympäri maailmaa. Tähän mennessä maailma, mukaan luettuna Suomi, on kokenut neljä COVID-19-epidemia-aaltoa, joista viimeisen on aiheuttanut niin sanottu deltamuunnos. Monet maat, kuten Yhdysvallat, Britannia, Intia, Venäjä ja Brasilia, ovat kokeneet hyvin rajun epidemian. Voidaan päätellä, että kun kapitalistinen talousjärjestelmä tässä jatkaa eloaan, niin Yhdysvaltain hegemonia haastetaan ja haastaja on Kiina. Euroopasta tuskin nousee haastajaa. Intiasta ja Brasiliastakin on puhuttu, mutta tuskin niistä tai mistään muustakaan maasta Kiinaa lukuunottamatta on haastajaksi. Joka tapauksessa Covid-19-pandemialla tulee olemaan melkoinen vaikutus ihmisten ja alueiden väliseen eriarvoisuuteen. Esimerkiksi Brasiliassa, jossa alkuperäinen intiaani- väestö on muutenkin uhanalainen, herättää suurta huolta, kun COVID-19-epidemia leviää sen keskuuteen.

COVID-19-pandemia herättää kysymyksiä lukemattomien asioiden kohdalla. Mitä tämä aiheuttaa julkisen liikenteen osalta vaikkapa Suomessa ja ylipäänsä liikkumiselle. Yksi mahdollisuus on, että mitään ei tapahdu. Kaikki jatkuu kuten ennenkin. Täytyy vain muistaa, että viime vuosikymmenet ovat olleet kulkutautien kohdalla todella vauhdikkaita. Uusia kulkutauteja tulee ja maailma muuttuu nopeasti. Valitsee tilanne, jossa ihminen joutuu

tekemisiin hyvin monien mikrobien kanssa, joiden kanssa hän ei normaalisti ole tekemisissä. Kun esimerkiksi naudat, siat, kanat ja kaikki muut kotieläimet elävät ja lisääntyvät suurin joukoin ihmisten välittömässä läheisyydessä, kohdataan lukematon määrä mikrobeja. Eletään maailmassa, jonka eliölajeista meillä loppujen lopuksi ei ole kovin paljon tietoa. Jos kaikki jatkuu, kuten ennen tätä COVID-19-pandemiaa, niin tilanne on hirveä. Meidän suomalaisten onni on, että elämme pohjoisella alueella.

Koronan torjunta johti Kiinassa yhteiskunnan lähes sulkemiseen. Maailmalla levinnyt satelliittikuva paljastaa, miten typpioksidin päästöt putosivat lähes nollaan Kiinan asutus- ja teollisuuskeskusten alueilla.

Antroposeeni, Kiinan asema ja influenssavirukset

Koronavirusten kohdalla Kiina näyttää olevan keskeisessä asemassa. Kiinalaiset ovat perinteisesti kutsuneet maataan keskuksen valtakunnaksi. Mitä enemmän maapallon historiasta tiedetään, sitä perustellummalta tämä käsitys vaikuttaa. Esimerkiksi arkeologisten tutkimuksien edessä Kiinan menneisyys alkaa olla hyvin verrattavissa Lähi-Idän historiaan. Kiina on kuitenkin pysynyt enemmän omissa oloissaan. Mielenkiintoista on, että 1400-luvulla ilmeisesti Kiinassakin oli vaihe, jolloin he lähtivät "löytöretkille". Eurooppalaiset 1400-luvun "löytöretkiin" verrattuna nämä kiinalaisten retket olivat massiivisia. Laivat olivat suuria, niitä oli kymmeniä ja miehistöä kymmeniä tuhansia. Kiinalaiset laivastot purjehtivat aina Afrikan itärannikolle asti. Jostain syystä kiinalaiset eivät lähteneet eteenpäin tällä tiellä, vaikka Kiinassa laivanrakennus ja muu tekniikka oli eurooppalaiseen verrattuna edistynyt. Aikojen saatossa ympäristö ja yhteiskunta Kiinassa kokivat melkoisia muutoksia ja väestötiheydet verrattuna muuhun maailmaan olivat suuria.

Näissä oloissa syntyivät espanjantautia lukuunottamatta tunnetut influenssapandemiat. Aivan varmasti emme tiedä, mistä espanjantauti alkoi. Oliko se mahdollisesti sotilaiden koulutusleiri Yhdysvalloissa Kansasissa, jossa ensimmäiset tautitapaukset todettiin alun perin 11.3.1918, josta se levisi nopeasti maailmalle. Espanjantaudin osalta kuitenkin se todellinen viruslinko lienee ollut ensimmäisen maailmansodan länsirintaman juoksuhaudat. Kiina on yleensä ollut muiden influenssapandemioiden lähtöpaikka. Sieltä lähti liikkeelle myös nykyinen COVID-19-pandemia. Tänä

"Turvallisuus ensin, voitot sen jälkeen." Starbucksin ammattiliiton kuuluvat työntekijät kävelivät ulos työpaikaltaan mm. Elmwood Avenuellla Buffalossa New Yorkissa. He vaativat Covid-19 edellyttämien suojatoimien täydellistä noudattamista. Työntekijöiden vaatimuksesta huolimatta työnantaja ei ole toimittanut heille N-95 naamareita. Starbucksin toimipaikoissa on esiintynyt Covid-19 epidemioita. Starbucks noudattaa huonosti nyt alentuneita vähimmäisvaatimuksia ja asettaa voitot turvallisuuden edelle. Myös muualla Starbucks-yrityksen piirissä on protestoitu. Myös opettajat ovat protestoineet koko maan terveysturvallisuuden puolesta. (Workers World 6.1.2022)

dysvaltainen hegemonian. Tilanne on vaarallinen, koska siihen liittyy sodan mahdollisuus.

SARS ja SARS-CoV-2 ja COVID-19-pandemia

Kiina on alue, jossa luonnonympäristö ja perinteet ovat kadonneet nopeasti. Itävaltalaisyntyinen Hongkongissa asuva professori, jolla oli kytköksiä Suomeenkin, kertoi minulle jo kaksi vuosikymmentä sitten, että on ihan turha mennä Pekingiin tai Hongkongiin syömään perinteistä kiinalaista ruokaa. Kaikki ovat muuttuneet niin samanlaisiksi. Ei Pekingissä voi enää kadulla kävellessä löytää muutamassa hetkessä monta erilaista kiinalaista ruoka paikkaa. Perinteinen kulttuuri oli jo silloin kaksikymmentä vuotta sitten nopeasti taantumassa.

Tämä anekdootti kuvastaa Kiinassa syntyneitä uutta tilannetta, joka näkyy uusien tautien ilmaantumisenä. SARS-koronavirus löytyi vuosien 2002–2003 vaihteessa Kiinan Guangdongissa, mutta maailmalle se lähti leviämään hongkongilaisesta Metropole-hotellista helmikuussa 2003. (SARS on lyhenne englannin sanoista Severe Acute Respiratory Syndrome eli äkillinen vakava hengitystieoireyhtymä) Se levisi laajalle: WHO rekisteröi noin 8000 sairastunutta, joista 800 menehtyi. Epidemia sammui nopeasti ja vuoden 2004 kahden tutkimuslaboratoriossa tapahtuneen tartunnan jälkeen tautia ei ole esiintynyt. SARS-virus ilmeisesti ei oikein pystynyt asettumaan ihmisiin. Se vain kuolla kupsahti ihmisten taudinaiheuttaja-

Täällä ei ole eliöitä niin paljon. Mitä lähemmäs siirrytään kohti päiväntasaajaa, niin erilaisia elämänmuotoja on valtavasti. Ja kun maailma muuttuu vauhdikkaasti, niin ihmisten ja erilaisten mikrobien kohtaamis tapahtuu enemmän. Tiedot siitä, mitä eliömaailmassa tapahtuu, ovat puutteellisia. Vaikuttaa siltä, että tiedettäkin tehdään mieluummin tietokoneen ääressä sisäistä sisätyönä, kuin kerätään tietoa luonnossa. Pari vuotta sitten eräät tutkijat, jotka olivat kiinnostuneet erilaisista vektoreista, kuten zikavirusta levittävästä hyttysistä, kirjoittivat, että hyvin paljon tiedoista on kerätty jopa ennen 1960-lukua. Nyt tätä ainakin osittain vanhentunutta tietoa käytetään erilaisissa tietokonemallinnuksissa, joiden väitetään kuvaavan esimerkiksi erilaisten tautien leviämisen riskiä. Tietysti toive on, että näistä tietokonemallinnuksista saadaan kultaa ulos. Mutta jos laitamme epäkurantteja ja vanhentuneita tietoja sisään, niin tuleeko sitä kultaa ulos? Tarvitsemme perinteisiä kenttäbiologeja, jotka keräävät pitkiä aikasarjoja luonnossa ja erityisesti ihmisten lähiympäristössä tapahtuvista muutoksista kaikkialla maailmassa.

Johtopäätösten aika

Johtopäätöksenä voin esittää, että kuvaamani tapahtumat ovat hyvin pitkälti sidoksissa kapitalistiseen maailmanjärjestelmään. Ilmastonmuutosta voidaan hallita niin, että järjestelmässä ei oikeastaan muuteta mitään. Kunhan suurpääoma siirtyy pois fossiilisista polttoaineista aurinkokennoihin, tuulimyllyihin yms. tekniikkaan, niin kaikki kor-

Jatkuu sivulla 7

Erilaiset korona-rajoitukset aiheuttivat monille ammatinharjoittajille ja yrityksille menetyksiä. PK-yrityksille jaettiin tukea yrityksen selviämiseen. Kaikki eivät tukea saaneet. Freelanserit ja taiteilijat järjestivät 3.6.2021 eduskuntatalon ympäristössä 2000 osanottajaa koonneen tapahtuman koronatuken puolesta. Muusikot esittivät hallituksen budjettiriihelle 21.4.2021 vaatimuksen todelisten ansiomenetystensä korvaamiseksi.

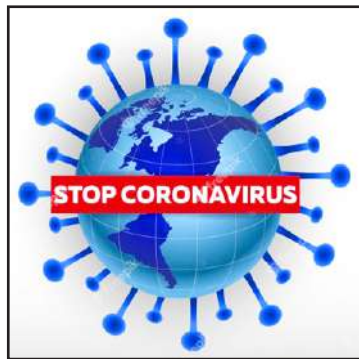
Covid-19, hälytysmerkki ihmiskunnalle

Viimeisen kahden vuoden aikana ihmiskunnan elämää on vaikeuttanut SARS-virusten ryhmään kuuluvan Covid-19-viruksen (SARS-CoV-2) aiheuttama pandemia. Vuodesta 2020 maailmassa on raportoitu n. 380 miljoonaa Covid-19-tapausta ja 5,7 miljoonaa siihen liittyvää kuolemaa. Suomessa Covid-19 sairastumisia on ollut n. 550 000 ja kuolemantapauksia n. 2 200 (Helmikuu 2022). Pandemiaa on torjuttu nyt kaikilla perinteisillä ja uusillakin keinoilla, joita ovat mm. karanteeni, eristys, pako, hygienia, desinfiointi, lääkehoito ja rokotukset.

Kohtaamme jopa työkansan edustajien keskuudessa koronan suhteen vääränlaista välinpitämättömyyttä. Ajatellaan, ettei se ole niin paha, kuin media antaa ymmärtää. Lähdetään jopa olettamuksesta, että kyseessä olisi vain pääomapiirien liikkeelle laskema legenda voittoa kasvattamiseksi. Maailmalla liikkuu mitä erilaisimpia salaliittoteorioita. Usein korona saatetaan rinnastaa vain tavalliseen flunssaan, jonka merkitystä media tietoisesti piisuttelee.

SARS-virusten muuntelukyky yllättää

Tulee kuitenkin muistaa, että jo 20 vuotta sitten todettiin Kiinassa SARS-koronavirus. Siihen sairastuneita rekisteröitiin (WHO) 8 000 tapausta, joista 800 menehtyi. Arabimaissa on ajoittain esiintynyt MERS-koronavirus, johon menehtyi jopa 35 % sairastuneista. Nämä virukset ovat ns. zoonooseja, eli ne siirtyivät eläimistä ihmisiin, mutta eivät kyenneet muodostamaan ihmisestä ihmiseen leviävää pandemiaa, jonka tämä Covid-19 on tehnyt. Tämä kuitenkin osoittaa SARS-virusten olevan hyvin muuntokykyisiä ja ilman toimenpiteitä pandemia olisi aiheuttanut huomattavasti suurempaa vahinkoa. Tänäpäin viruksen merkittävin variantti on omikron muunnos, jonka taudinkuva muistuttaa vaikeusasteeltaan jo tavallista flunssaa. On todennäköistä, että viruksen kohdalla tapahtunut biologinen evoluutio joutui hakemaan muotoja, joiden avulla se kykeni selviytymään taistelussa kovia hoito-

COVID-19-pandemia on aiheuttanut suuren tragedian. Monissa maissa miljoonat työntekijät ovat menettäneet terveytensä, työpaikkansa tai henkensä. Monet välttämättömiä elintarvikkeita, hygieniatarvikkeita ja rokotteita myyneistä yrityksistä ovat nousseet maailman rikkaimpien joukkoon. Kapitalistit ovat muutaneet pandemian mahdollisuudeksi työlläisten suurempaan riis- tuon.

muotoja vastaan.

Covid-19 on totta

Elämme uusliberalistisen kapitalismin maailmassa. Kaikki mitä täällä tuotetaan ja kulutetaan syntyvät pääsääntöisesti kapitalistien toimesta. Jättimäiset lääkeyhtiöt tahkoavatkin Covid-19-pandemiassa suuret voitot. Yksistään Pfizerin sanotaan liisänneen viime vuonna (2021) koronarokotteen ansiosta yli 30 miljardia € liikevaihtoaan. Maailmassa lienee tällä hetkellä alle 10 todella suurta lääkealan megakonsernia, jotka hallitsevat rokote- ja lääkealaa. Monet perustelevat kielteistä kantaansa koronarokotuksiin tai koronaan liittyviin rajoituksiin sillä, että koronan taustalla olisi pelkästään lääkeyh-

tiöiden voittojen kasvattaminen. On kuitenkin muistettava, että Covid-19 ja sen aiheuttamat kuoleman- ja sairastapaukset ovat tosiasioita. Ei voida ajatella, että yhteiskunta ei reagoisi tällaisessa tilanteessa. Varsinkin meidän työväenliikkeessä tulee nähdä, että mentäisiin todella takaperoiseen suuntaan, jos kielletäisiin koronan olemassaolo ja sen aiheuttamat vahingot sekä pyritäisiin torjumaan ponnistelut pandemian hillitsemiseksi.

USA:n köyhät vaativat toimia viranomaisilta

Meillä korona-aika on osoittanut suurimerkitykselliseksi sen, että sodanjälkeisinä vuosina kykenimme työväenliikkeen toimesta luomaan toimivan julkisen terveydenhuollon. USA:ssa kommunistit ovat huolissaan maansa terveydenhuollosta. He muistuttavat, että maassa on maailman korkein Covid-19-kuolleisuus. Tästä USA:n sairauksien ehkäisyssä vastaavan viraston (CDC) edustaja toteaa hyvän uutisen olevan, että "vain vammaiset, immuunipuutteiset ja vanhukset kuolevat." Edelleenkin USA:n hallitseva luokka leimaa Covid-19-viruksen "Aasian taudiksi." Näistä syistä USA:ssa toimii Covid-skeptinen äärioikeistolainen liike.

Kommunistit toteavat, että afroamerikkalainen väestö ja palveluammateissa toimivat kärsivät ylivoimaisesti eniten pandemian seurauksista. Siksi siellä etenee myös vaatimusliike työntekijöiden suojelemiseksi koronaa vastaan. He muistuttavat, että työturvallisuus- ja työterveyshallinto sekä CDC ovat yritysten voittomarginaaleja suojellakseen leikanneet turvallisuusohjeita. Järjestöt arvostelevat viranomaisia ja kapitalisteja siitä, että ne estävät patenttioikeuksiin vedoten rokotteiden maailmanlaajuisen jakelun ja vaativat työnantajia ja viranomaisia panostamaan enemmän työntekijöiden ja väestön työturvallisuuteen ja terveyteen.

Return of Nature: Socialism and Ecology. Monthly Review Press, New York.

Foster, John Bellamy & Clark, Brett. (2020) The Robbery of Nature. Capitalism and the Ecological Rift. Monthly Review Press, New York.

Foster JB, Clark B, Holleman H. (2021) Capital and the Ecology of Disease. Monthly Review 73(No. 2, June 2021), DOI: https://doi.org/10.14452/MR-073-02-2021-06_1, luettu 22.7.2021

Heiskanen, Jukka (toim.). (2001) Marx ja ekologia. TA-Tieto Oy ja Demokraattinen sivistysliitto ry, Helsinki.

Heiskanen, Jukka. (2010) Nuoren Marxin luonnonfilosofia ja sen ekologiset seuraukset. Demokraattinen sivistysliitto ja Karl Marx -seura, Helsinki.

Heiskanen, Jukka. (2020) Karl Marx filosofina – Tarua ja tutkimusta. Demokraattinen sivistysliitto, Karl Marx -seura ja Kustannusyhtiö TA-Tieto Oy, UPC Print, Vaasa.

Huldén Lena, Huldén Larry, Heliövaara Kari. (2017) Rutto. LIKE, Helsinki.

Vuorinen, Heikki S (2002) Tautien historia. Vastapaino, Tampere.

Vuorinen, Heikki S. (2010) Taudit, parantajat ja parannettavat : lääketieteellinen historia. Vastapaino, Tampere.

Maailman kommunistit eivät tue Covid-skeptikkoja

Venäjällä kommunistit panevat merkille, että maassa jotkut kommunistitkin näkevät pandemian taustalla erilaisia salaliittoteorioita. He muistuttavat että näissä kysymyksissä maailman kommunistien kanta on hyvin selkeä ja toteavat, että maailman kommunistiset puolueet ovat tietoisia tilanteen vaarallisuudesta, eivätkä tue Covid-skeptikkojen irrationaalisia virtauksia. He myös hyväksyvät Turkin kommunistien esityksen puolueiden yhteiseksi Covid-19-arvioksi (linkki kirjoituksen lopussa), jonka on allekirjoittanut jo 60 puoluetta. Siinä mm. todetaan, että "Kommunistit kaikkialla maailmassa eivät vaadi vain terveydenhuollon yksityistämisen lopettamista ja julkisen lääketieteen rahoituksen lisäämistä. Etusijalla on myös vaatimus luopua patenteista."

Ilmastonmuutos, lajikato, Covid-19, antroposeeni

Vuonna 2006 Kansan äänen järjestöt aloitteellisesti perustivat Suomen Työväenpuolueen (STP) kansanrintamajärjestöksi. STP:n periaateohjelmassa sanoimme: "Hallitsematon talouskasvu on aiheuttanut kasvihuone- yms. päästöjen lisääntymisen. Ilmaston lämpeneminen ja epätavalliset sääilmiöt ovat ihmisten hyvinvoinnille todellinen uhka. Tähän liittyvät myös pandemian kaltaiset ihmiskunnan terveyteen liittyvät monet uhat. Suomen Työväenpuolue katsoo, että kansallisella ja kansainvälisellä tasolla ne ovat yhteiskuntakehityksen kysymyksiä ja ne myös ratkaistaan yhteiskunnallisella toiminnalla."

Osoitimme jo silloin näiden asioiden olleen tiedossa. Yhteiskunnalliseen keskusteluun on myös noussut käsite Antroposeeni. Sillä tarkoitamme uutta nykyistä geologista aikakautta, jossa ihmisen usein hallitsematon - toiminta jättää pysyvät jäljet luontoon ja ympäristöön. Ei ole vaikea ymmärtää, että ilmastonmuutos kytkeytyy lujasti

Pennsylvanian sairaalan sairaanhoitajat lakkoilivat vaarallisten olosuhteiden vuoksi marraskuussa 2020. "Jos sairaanhoitajat ovat ulkona, sisällä on jotain vialla."

tähän antroposeeniin. Mutta todennäköisesti myös nykyinen Covid-19 pandemia osaltaan on seurausta tästä. Antroposeenin oloissa ihmisen toiminta synnyttää laajaa lajikatoa, joka kiihdyttää mikrobin ja virusten pyrkimystä sopeutua uusiin isäntäeläimiin, ihmisiin.

Miten selviämme vai selviämmekö?

Olemme selkeästi uudessa tilanteessa. Perinteisten yhteiskunnallisten ongelmien ohella on ratkaistavana uusia globaaleja haasteita. Myöskään nykyinen Covid-19-pandemia ei tule olemaan viimeinen. Suomen oloissa tulee lisätä resursseja terveys- ja sosiaalitoimeen. Terveydenhoitohenkilökunnan määrään ja lääketieteen tutkimukseen tulee lisätä varoja. Kaikki terveystoimeen liittyvät toiminnot tulee siirtää julkiseen hallintaan. Tulee olla aina valmius kohdata seuraava pandemia. Globaalisti vaadimme rokotteiden patenttisuojaan poistamista. Julkisella rahoituksella ja laajalla yhteiskunnallisella työllä tehty rokotekehitys edellyttää, että ne ovat vapaasti koko ihmiskunnan käytössä. Maailman yhteisön tulee huolehtia siitä, että kaikki kansat voivat suojata väestönsä. Ihmiskunnan selviäminen edellyttää, että työväenluokka ja kaikki kansankerrostumat taistelevat ilmaston muutosta ja luonnon monimuotoisuuden katoamista vastaan.

Suomen Työväenpuolue STP ry. EUn Vastainen kansanrintama ry. Kommunistien Liitto ry.

Linkki: <http://www.solidnet.org/article/CP-of-Turkey-Joint-Statement-NO-TO-PATENTS-ON-VACCINES>

Kulkutautien yhteiskunnalliset vaikutukset (4)

Jatkoa sivulta 6

jaantuu. Mutta eliölajien sukupuutosta ja maailman muuttumisesta sellaiseksi, että törmätään koko ajan uusiin mikrobeihin, jotka yrittävät epätoivoisesti eloonjäämistäistelussään siirtyä ihmiseen, olemme ison ongelman edessä. Lajien sukupuutto ja uusia kulkutaukeja ei voi muuttaa lisäarvon tuottamisen välineeksi. Törmätään kapitalismin perusongelmaan. Jotta tilanne voidaan hallita, päämääränä täytyy olla ehdottomasti yhteiskuntajärjestelmän muuttaminen toisenlaiseksi.

Kysymys ihmiskunnan eloonjäämisestä on kysymys yhteiskuntajärjestelmän muuttamisesta. Tämä ei ratkea tuulimyllyillä ja aurinkokennoilla. Tämä ei ratkea sillä, että muutetaan bensa-autot sähköautoiksi. Sähköautotkin vaativat, että tuotetaan kiihtyvästi erilaisia materiaaleja ja erikoismetalleja niiden laitteistojen tarpeisiin. Tämä ei ollekaan pehmempiä antroposeenin kielteisiä vaikutuksia luontoon ja yhteiskuntaan. On kamppailtava sen puolesta, että COVID-19-pandemia ei kärjistä eriarvoisuutta entisestään maailmassa. Suomessa lähiaikojen tehtävänä on, että estetään esimerkiksi julkisen sosiaali-

ja terveydenhuollon kurjistaminen ja syrjäytetyn ihmisjoukon (rupusakin, liikaväestön) uhraaminen. On huolehdittava siitä, että julkinen sosiaali- ja terveyshuolto pidetään selälaisessa kunnossa, että se kykenee huolehtimaan kaikista Suomessa asuvista. Tähän mennessä (syyskuu 2021) näyttää siltä, että Suomessa selvitettiin vielä varsin hyvin. Mutta maailmassa on paljon esimerkkejä siitä, kuinka esimerkiksi erilaisista vanhusten hoivakodeista tuli kuoleman loukkua COVID-19-pandemian aikana.

Heikki S. Vuorinen Helsinki

Kirjallisuutta:

Engels, Friedrich. (1971) Luonnon dialektiikka. Suomentaneet Tuure Lehen ja Timo Koste. Kustannusliike Edistys, Moskova.

Engels, Friedrich. (2015) Työväenluokan asema Englannissa. Kuvatuna omien havaintojen ja alkupe räislähteiden avulla. Käännös Jorma Mäntylä. Into Kustannus, Helsinki. (Alkuteos 1845)

Foster, John Bellamy. (2000) Marx's Ecology: Materialism and Nature. Monthly Review Press, New York.

Foster, John Bellamy. (2020) The

Sumua kansalaisten silmille

Normaalioloissa Suomea johtaa hallitus ja oppositio räksyttää omia esityksiään. Harvoin oppositio ja hallituksen teot ja mielipiteet ovat yhteneväiset. Koronako lienee synnyttänyt onko tapahtunut suoranainen ihme, aivot ja munuaiset ovat vaihtaneet paikkaa useamman päättäjän sisällä. Nyt on käynnissä kilpailu, kuka eniten osaa sumuttaa kansalaisia. Ollaan ikään kuin erimielisiä, mutta kumminkin pääasia on puhuminen ja väittely muusta kuin miljardien asehankinnoista.

Viimeaikojen tapahtumia seuraten on tullut mieleeni lähinnä lapset hiekkalaatikolla. Oppositio yrittää myös kääntää keskustelua muualle kuin asehankintoihin. On Tehtaan kadulla nauru raukunan, kun tieto kokoomuksen vaatimuksesta itärajan aitaamisesta on tullut heille tiedoksi. Tyhmyys ei ole sairaus eikä häpeä, mutta onko sen esittäminen jatkuvasti tarpeellista.

Kokoomus asetti vaatimuksellaan persut kinkkiseen tilanteeseen. Persujen ei auta muu kuin vaatia Suomelle omaa ydinasetta. Kansalle pitäisi ainakin kertoa, mitä uusilla hävittäjillä hävitetään, ainakin veronmaksajien rahoja hävitetään iso kasa. Kun terveysalan työläiset ja eläkeläiset haluaisivat pientä korotusta palkkoihin ja eläkkeisiin, niin kaikki vaatimukset torpataan- ei ole rahaa - pitää maksaa ulkomaitten asevoimien velkoja.

Lopuksi tiivistelmä kaikesta edellä kerrotusta. Suomella ei ole rahanpuutetta, puutetta on aina enemmän henkilöistä, jotka osaisivat jakaa tuota varallisuutta oikeudenmukaisesti. Oma suu on kansanedustajalle paljon lähempänä kuin kontin suu.

Reino Welling eläkeläinen ja sotaorpo Jämsänkoskelta

Liukasta kuin skrinnausradalla

Valtteri-myräkkää ventatessa dallasimme lauantaina Arskan kanssa kauppareissulle Itä-Pasilaan.

Mäkelänkadun kummankin puolen jalkakäytävät olivat aivan umpijäissä. Oltiin kuin steppaavat nakit Sörkän bisletillä. Jään päälle oli sulanut ohut vodakerros. Epäilemättä jääpinnan alapuolella oli jemmassa runsaasti katusoraa. Jään yläpinnalla siitä ei ollut havaittavissa enää muruakaan. Onneksi meillä kündeilla oli päägien alla piikit. Arskan liukuesteet peittivät koko kengän pohjan. Minä käytin kantaliukuesteitä ja kävelysauvaa. Onnistuimme etenemään etukenossa hissukseen ja handu handussa lippaamatta ja perseitämme lommottamatta Itä-Pasilaan. Jäisillä kaduilla tapahuu paljon liukastumisia

Olin 80-luvun puolivälissä sivutoimisena tšilarina Ullanlinnassa.

Tuolloin katuosuudet ja pihat oli kolattava ja hiekoitettava talvella aamuisin jo seitsemään mennessä. Omasa duunissani Epilepsiyhdistyksen palveluksessa näin käytännössä kallovamujen seurausvauriokutukset ihmisen toimintakykyyn. Muistan, kun oma mutsini lippasi keran 60-luvun lopulla. Se ei muistanut nimeään pariin päivään. Nykyisin kiinteistöhuoltofirmat hoitavat asuntotonttien lumiduunit ja hiekoituksen. Katuja tsiigatessa hiffaa, ettei kaikki ole aina kondiksessa.

Stadin Valkassa päin jalkikset hiekoitetaan usein vasta puolen päivän tienoissa. Viikonloppuisin hommat ovat niin ja näin. Stadin oma auruskalusto tulee konekinostamaan snöget katujen varsiin silloin, kun se ehtii. Puistoissa ei ole enää talvikunnostusta. Sivukartsat kapeutuvat ja urittuvat jäisiksi ränneiksi. Bilikat tsöraavat usein jalkakäytävän kautta. Duunia on paljon, mutta duunareita on liian vähän. Ihmiset lippailevat liukkailla kaduilla ja pihalla. Pakkaantunut lumi on petollista. Vanhukset ja vammaiset ovat kuseissa liukkailla keleillä.

Suomalaisille sattuu paljon kaatumis- ja liukastumistapaturmia, etenkin talvella. Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) mukaan talviliukastumistapaturmien takia joutuu vuosittain keskimäärin noin 4 600 potilasta vuodeosastohoitoon ja arviolta noin 11 000 henkilöä ehjätään avohoidossa. Pelkästään talviliukastumisten aiheuttamien tapaturmien vuodeosastohoito maksaa THL:n mukaan yhteiskunnalle keskimäärin noin 18 miljoonaa euroa vuodessa. Kustannuksia aiheutuu myös työnantajille työntekijän jouduttua liukastumistapaturman johdosta sairauslomalle. Koronapandemian aikana vuodeosastot ovat muutenkin fulsia.

Ihmettelyn vanhukaisena ja vammaisen kundin toisena omaishoitajana, miksi helvetissä katujen hiekoitus ja lumesta kolaaminen eivät skulaa Stadissa? Ovato kallovammat, tukirangan ja raajojen murtumat niin vähäpätöisiä juttuja ihmisille, ettei niistä tarvitse välittää? Pitääkö vanhemman jengin skagata alituisen lippaamista? Eikö vauras Stadi voi palkata jengijä hoitamaan kadut kondiksena?

Matti Laitinen 1.2.2022

Vaeltava vanhukainen ja omaishoitaja

Kirosana

Kommunisti on noin sata vuotta ollut jo lähes kirosana. Kuitenkin vielä 1800-luvun lopulla Yhdysvalloissa kommunistiin suhtauduttiin jopa kiittävällä myönteisesti. Erittäin laajalevikkisen uskonnollisen lehden päätoimittaja kuvailee kuinka jo 1905-luvun paikkeilla Yhdysvalloista tulee kommunistinen maa, koska siellä vastakohtaisuudet ovat käyneet kestävämmiksi. Sitten 1914 ennustettiin koko maailmaan kommunistinen vallankumous, sillä sen piti olla paras järjestelmä kaikista. Ennustuksille kävi kuten tavallisesti käy.

Miksi kansojen suuret joukot panivat toivonsa kommunismiin? He uskoivat että sillä oli mitä parhaimmat toiveet ja tavoitteet. Sotien aiheuttama kurjuus haluttiin heti lopettaa. Maan ja luonnonvarojen jakamisen tasapuolisesti ihmisten ja kansojen kesken uskottiin poistavan eriarvoisuuden ja köyhyyden. Kaikki saisivat hyvät asunnot ja parhaan mahdollisen terveydenhoidon. Miten niissä voisi olla mitään pahaa!

Ahneet ihmiset ja kansat olivat tottuneet ryöstöön ja väkivaltaan. Sodan avulla ne rikastuivat työtä tekemättä. Kärsivien massojen hätä ei liikuttanut heitä. Luonnonvarojen kasaaminen harvojen omaisuudeksi oli ennustettua rikkaiden käsissä. Vuosituhansien ajan on vääryys jatkunut joidenkin iloksi ja suurien kansanjoukkojen suruksi.

Siihen eivät tunnottomat halunneet muutosta. He aloittivat valheja viha kampanjan kommunisteja, eli hyviä ihmisiä vastaan. Lähes kaikki tiedotusvälineet ovat olleet vain joidenkin kapitalistien käsissä. Köyhien etujen puolustajien joukkoon on sisältäpäin tunkeuduttu pyrkien vääristelemään heidän ohjelmansa. Ulkoapäin kohdistuu rajoituksia ja suoranaista väkivaltaa kommunisteja, eli hyvyteen uskovia vastaan. Kun Mussolini, kirkko ja Hitler kävivät katkeraa, totaalista sotaa kommunismia vastaan, niin se jo itsestään todistaa hyvän ja pahan vastakohtaisuuden.

Mieleltään pimentyneet ihmiset käyttävät sanaa kommunisti kuin kirosanaa. Kun kirjoittaja aloitti venäjänkielen alkeiden opiskelun kansalaisopistossa, niin koin yllätyksen, jotkin sukulaiset ja seurakunnat vanhimmat alkoivat kutsua kommunistiksi. He näkivät kielekin mustavalkoisina. Jos Sinua kutsutaan kommunistiksi, niin voit vastata, Kiitos kunniasta, kaunis sana, sehän tarkoittaa hyvää ihmistä!

**Unto Kiiskinen
tietokirjailija Jokioinen**

Ingrid Hämäläisen muistolle

Pitkäaikainen järjestötoverimme Ingrid (Inkku) Hämäläinen poistui keskuudestamme 97 vuotiaana 6.1.2022. Inkku syntyi 20.3.1924 Suolahdella.

Inkku lähti jo varsin nuorena vasta 13-vuotiaana työhön Helsinkiin. Hän meni ensin lastenhoitajatoihin, joissa oli n. 2 v. talvisodan syttymiseen saakka. Sitten hän lähti takaisin Suolahteen ja oli siellä rippikoulun loppumiseen saakka ja lähti jälleen Helsinkiin piian hommiin, jossa oli muutaman kuukauden.

Arabiaan Inkku meni v. 1940.

Siellä hän oli töissä 10 v. ja oli siellä suurlakon aikaan. Sieltä hän meni vaatetehtaille töihin, joissa oli yhteensä 5 vuotta. Keskuon Inkku meni v. 1963, josta jäi eläkkeelle 65-vuotiaana. Siellä hän teki monenlaisia töitä. Koko työelämänsä hän kuului ammattiyhdistysliikkeeseen ensin posliinityöväenliittoon, sitten vaatetusalan ammattiliittoon ja lopuksi elintarvikeliittoon. Näissä ammattiliitoissa hän oli työpaikoillaan työsuojeluvaltuutettuna ja luottamusmiehenä. Kaikissa lakois-

sa Inkku oli aina mukana.

Inkku suoritti myös Yhteiskunnallisessa opistossa 3-vuotisen opiskelun. Suomen Naisten Demokraattiseen Liittoon Inkku liittyi 1950-luvulla ja kuului Hermannin-Vallilan Demokraattisiin Naisiin, josta hänet valittiin Helsingin Demokraattisten naisten piirijärjestön piiritoimikuntaan, johon hän kuului n. 20 vuotta. Koko piiritoimikunnan ajan hän toimi piirijärjestön sihteerinä. Vallilan Demokraattiset Naiset jaettiin v. 1962 kahteen eri osastoon Vallilan ja Hermannin Naisiin. Inkku

kuului siitä lähtien Hermannin Naisiin, jonka jäsen hän oli loppuun saakka. Hermannin Naisissa Inkku toimi varapuheenjohtajana, sihteerinä ja rahastonhoitajana.

Inkun rakkain harrastus oli käsitöiden tekeminen. Hän ompeli vaatteensa itse. Hän maalasi silkkihiveja ja kankaita, joista teki vaatteita ym. Hän teki paljon tilkkutöitä sekä käytti myös kangaspuita ja puutöitäkin teki. Naisjärjestölle hän teki paljon käsitöitä myyjäisiin, joilla järjestön toimintaa rahoitettiin. Arpajaisen järjestäminen oli Inkun hommaa ja sillä toiminnalla varsinkin alkuaikoina hankittiin toimintaan rahaa.

Myös matkustamista Inkku harrasti innokkaasti. Hän kävi Kiinassa, Intiassa, Aasiassa ja kaikissa Euroopan maissa sekä vaelsi usein Lapin tuntureilla. Lisäksi Inkku harrasti isänsä perintönä yrttien, marjojen ja sienten poimintaa, missä hän oli varsinainen taituri.

Lepää rauhassa Inkku Hermannin Naiset sekä muut järjestöt Järjestötoverit ja ystävät

Kääntöpiiri

Kaikki julkaisuvälineet ovat oikein urakalla valistaneet meitä asehankintojen ja sotilasliiton Naton jäsenyyden autuaaksitekevistä vaikutuksesta. Sen rinnalla ilmastomuutos ja lajien kato ovat toissijaisia.

Sauli Niinistö lainasi uuden vuoden puheessaan USA:n entistä ulkoministeriä **Henry Kissingeriä**: "Kun sodan välttäminen on ollut joidenkin valtioiden ylimpänä tavoitteena, on kansainvälinen järjestelmä ollut armostimmimman jäsenenä armoilla." Nobelin rauhanpalkinnolla palkittu Kissinger jos kuka on armoitettu maailmanpolitiikan toimija. Samana vuonna 1973 kun hän sai palkinnon rauhasta Vietnamissa, hän junailli myös **August Pinochetin** vallankaappauksen Chilessä.

Neuvostoliiton jälkeises-

tä Venäjältä Kissingerillä oli hyvin läntisiä arvoja kuvaava lausunto: "Pidän Venäjällä parempana kaaosta ja sisällissotaa kuin, että siitä muodostuisi yhtenäisen valtio."

Nato, jolle Suomi on nostanut oven saranoit-

taan kuuliaisuuden osoituksena, on ollut monessa mukana. Kreikassa sotilaat kaappasivat vallan vuonna 1967 ja vuonna 1974 Kreikka ja Turkki sotivat keskenään Kyproksen hallinnasta. Molemmat maat ovat Naton jäseniä vuodesta 1952. Naton jäsenyys ei estä oikeistokaappauksia eikä edes liittolaisten välisiä pikku kahakoita. Porvareilla on ikuinen pelko kommunistien kumouksen mahdollisuudesta joskus tulevaisuudessa, siksi tämä ylikansallinen terrorijärjestö on heille niin rakas.

Työläiset Portugalissa protestoivat Naton Lissabonin huippukokousta vastaan 20.11.2010. Myös silloin Venäjä kampanjoi Euroopan uusien turvallisuusrakenteiden puolesta. Tänäkin kysymys kuuluu, miten luodaan turvajärjestelmä, joka turvaa myös Venäjän rajat.

Niinistö julisti puheessaan että, "Etupiirit eivät kuulu 2020-luvulle". USA:n takapihaksi jättäytyminen näkyy sopivan hyvin hallitukselle ja hallituksen luottamusta nauttivalle eduskunnalle.

**Viljo Heikkinen
8.1.2022**

Kommunistit lukkarinkoulussa

Suomessa järjestettiin 16.10.1994 kansasäännestys EU:hun liittymisestä. Me marxilaiset vastustimme liittymistä. Kansan enemmistö kannatti liittymistä valtajulkaisujen ja ammattiyhdistysliikkeen johdon suorittaman valituksen jälkeen. Marx tunsikin aikansa marxilaiset koska kirjoitti: "tiedän ainoastaan, että minä en ole marxilainen".

Marx lausui puheessaan vapaakaupasta: "On siis valittava jompikumpi: on joko kiistettävä koko kansantaloustiede, jonka perustana on vapaakauppostulaatti, tai myönnettävä siihen, että vapaakaupan vallitessa työläisten on koettava taloudellisten lakien ankaruus."

"Nykyään suojelujärjestelmä on yleensä kuitenkin vanhoillinen, kun taas vapaakaupparjestelmä vaikuttaa tuhoisasti. Se aiheuttaa entisten kansallisuuksien hajoamisen ja kärjistää huippuunsa proletariaatin ja porvariston välisen vastakohtaisuuden. Lyhyesti sanoen vapaakaupparjestelmä jouduttaa yhteiskunnallista vallankumousta. Niinpä, herrat, äänestänkin vapaakaupan puolesta ainoastaan tässä vallankumouksellisessa mielessä." Karl Marx Puhe kaupavapaudesta Brysselin demokraattisen yhdistyksen julkisessa kokouksessa. 9. tam-

mikuuta 1848.

Meillä on nyt kokemusta EU-vapaakauppasopimuksesta, ihmisten ja tavaroiden vapaasta liikkumisesta EU:n alueella ja piikkilankaitojen virittämistä alueen ulko-rajalle. On myös kokemusta, kuinka paljon Euroopan työväenluokka hyötyi Britannian EU-erosta.

Toinen meidän marxilaisten hellimä asia on osallistuminen kaikkiin porvarillisen demokratian tarvitsemiin vaaleihin. Marx, tämä meidän marxilaisten oppi-isä kirjoitti yksiselitteisesti porvarillisen valtion vaaleihin osallistumisesta ja vaalikampanjan aikana tehdyistä työväenluokan asemaa parantavista ehdotuksista, että ne lisäävät porvariston valtaa ja antavat sille legitimitetin, laillisuuden. Se ei perustu pakkoon, vaan kansalaisten velvollisuuden tuntoon järjestelmää ja sen sääntöjä kohtaan.

Menneissä aluevaaleissa, joiden tavoitteena oli supistaa terveyden- ja sosiaalihuollon menoja, yksityistämällä ala ja siirtämällä kulut asiakkaiden maksettavaksi, SKP:kin kantoi lesken ropensa Kokoomuksen vallan alttarille. Yksitynen on niin tehokasta, että rahattomat lopettavat valittamisen, ottavat vuoteensa ja lähtevät jalan viljaan. Katsokaa nyt kaikki saivat vapaasti osallistua demokraattiseen valintaan.

Suomalaiset kommunistit ovat paljon kovapäisempiä kuin Jukolan veljekset lukkarinkoulussa. On jo vuosisata harrastettu vaalien voittamista porvarillisessa yhteiskunnassa. Tuloksena on promillekannatus ja vähien rahojen luovuttaminen porvariston tiedotusvälineille mainostilasta.

Marxilla oli näkemys tällaisiin tapauksiin: Näiden ihmisten on kuoltava, että tilalle tulee uudet ihmiset, jotka toteuttavat vallankumouksen.

**Viljo Heikkinen
vanhempi huoneenrakentaja
Lapinlahti, 29.1.2022**

ASUMINEN JAKAA YHTEISKUNTIA; ARA-PÄIVILLÄ PUHUTTUA

ARA-päivän alustuksen aluksi ylijohdaja Hannu Rossilahti ilmoitti esiintyvänsä tilaisuudessa lähinnä yhteiskuntatieteilijänä eikä niinkään valtion asuntopoliitikasta vastaavana korkeimpana virkemiehenä. Asuminen ja asuinalueet ovat ilmentäneet sosiaalisia ja taloudellisia eroja, eriarvoisuutta ja yhteiskunnan erilaisia jakolinjoja. Kulloinkin harjoitettu asunto- ja yhteiskuntapolitiikka ja sen taustalla vallitsevat aatevirtaukset ovat vaikuttaneet olojen säilymiseen tai muuttamiseen, aloitti ylijohdaja puheenvuoronsa.

Sata vuotta sitten, jolloin suurin osa suomalaisista asui maaseuduilla, asuntona oli tyypillisesti pirtti ja kamari. Kaupungeissa tuolloin yli 90% asunnoista oli vuokra-asuntoja. Siellä asuntona oli niin sanottu hella-huone. Asumisolot olivat ahtaat ja surkeat. Maaseudun vähäosainen väestö, köyhälistö, oli torppareita. Vuokra torpasta ja torpan maista maksettiin päivätöinä, taksvärkinä maanomistajalle. Taksvärkin määrä vaihteli parista viikosta pariin kuukauteen vuodessa.

Vuoden 1918 tapahtumien jälkeen Suomessa säädettiin ensimmäisiä lakeja, jotka olivat pohjana asutuslaeille. 1930-luvulla väestöpolitiikka aktivoitui, ja asuntopoliitiikka muodostui väestöpolitiikan tärkeimmäksi osaksi. Pienten asuntojen katsottiin johtavan fyysisen kunnan heikkenemiseen ja perhe-elämän pilaamiseen.

-Millaista väestöpolitiikkaa nykyään halutaan harjoittaa ja miten asuntopoliitikalla sitä pyritään tukemaan, kysyi Rossilahti?

Seuraava suuri murrosvaihe asuntopoliitikassa ajoittuu sodan jälkeiseen aikaan. Vuonna 1945 säädettiin maanhankintalaki. Maanhankintalain ja asutustilalain perusteella noin 200 000 ihmistä asutettiin maaseudulle. Aiemmat ahtaat torpat muuttuivat toimiviksi perheasunnoiksi. Maanhankintalain säätämässä ja rintamamiesten asuntoasian hoitamisessa keskeisenä vaikuttamana oli yhteiskuntarauhan säilyttäminen. Maanhankintalaki soveltui huonosti kaupunkien asuntotarpeen tyydyttämiseen ja asunto-olojen kehittämiseen. Vuonna 1949

säädettiin aravalaki, jolla pyrittiin helpottamaan asunnon hankintaa erityisesti kaupungeissa.

Sotien jälkeen maaltamuutto yleisty ja tarvittiin paljon uusia asuntoja. Vuonna 1966 perustettiin Asuntohallitus ja aravalainoitus vakiinnutettiin. Aravaomistusasuntoja tuotettiin jopa 40.000 vuodessa.

-Yhteistä näille kaikille asuntopoliittisille toimille oli julkisen, tavoitteellisen asuntopoliitikan harjoittaminen. Koettiin myös, että oman asunnon hankkimisen mahdollistaminen edisti tasa-arvoa ja kannusti työhön ja säästämiseen.

Uusliberalismin aika

-Tultaessa 80-luvulle reaganismi, thatcherismi ja uusliberalismi alkoivat levitä läntisissä maissa. Synnytettiin talousfilosofia, jonka mukaan vapaa markkinatalous katsottiin eettisesti oikeaksi sekä eniten hyvinvointia kansalaisille tuottavaksi järjestelmäksi.

Uusliberalistinen aatevirtaus levisi Suomeenkin ja viimeistään 90-luvun lama voimisti uusien oppien omaksumista. Tämä alkoi näkyä myös asuntosektorilla. Pääomaverouudistus, vuokrasäännöstellönnän lopetus sekä rahamarkkinoiden vapautuminen yhdessä omistusaravalainoituksen alasajon kanssa muodostivat uuden asuntopoliittisen toiminta-alustan. Tästä seurasi huomattava yksityisen sektorin tuottama vuokra-asuntojen tarjonta, sijoittajavetoisen asuntotuotannon, summasi ylijohdaja mentyä.

Yksi uusliberalismin ilmenemismuoto oli, että osa aiemmin niin sanotuista yleishyödyllistä

asuntotuotantoa harjoittaneista tahtoista siirtyi paremmin voittoon tuotavalle markkinapuolelle. Finanssi- ja eurokriisit johtivat keskuspankkien voimakkaaseen interventioon, mikä johti siihen että markkinatoimijat alkoivat saada rahoitusta käytännössä ilmaiseksi - lähes nollakorolla.

-Keskuspankkien rahanpainotalkoiden avulla on tuotettu erityisesti sijoittajavetoista vuokra-asuntokantaa, kun ilmaista rahaa on tarjolla paljon.

Uusliberalismin krapula

Aiemmin uskottiin parempaan tulevaisuuteen, ja ihmisten tavoitteena oli hankkia hyvä ammatti, saada pysyvä työpaikka ja hankkia oma asunto ja perhettä. Amerikassa ajateltiin, että työssäkäyvän keskiluokan asemaa voidaan parantaa kapitalistisen mallin avulla. Tällainen työssä käyvän keskiluokan olojen parantuminen ei ole enää mahdollista Amerikassa eikä Suomessakaan.

-Uusliberalistinen markkinatalous, jossa yritystoiminnan keskeisin tarkoitus on lisätä osakkeenomistajalle kertyvää voittoa, on johtanut eriarvoisuuden kasvuun.

Rossilahti lainasi kansainvälisen politiikan ja oikeuden professori Heikki Patomäkeä, joka on arvostellut uusliberalismia siitä, että se ei vastaa 2000-luvun ongelmiin, vaan on yritys toteuttaa 1800-luvun talousidealistisia ihanteita nykymaailmassa. Uusliberalismi on poliittinen projekti, joka pyrkii palauttamaan pääoman kasautumiseen otolliset olosuhteet ja taloudellisen eliitin valta-aseman. Vapaus surkastuu vapaan yrittämisen edistämiseen.

Sekä YK, että IMF ovat arvioineet, että uusliberalismi uhkaa maailmantalouden tulevaisuutta. Malli tuottaa eriarvoisuutta ja olisi kiinnitettävä huomiota tulonjakoon ja mahdollisuuksien tasa-arvoon. Taloustieteilijä Sixten Korkman on kirjoittanut, että uusliberalismi ei ollut

kaan tie onnelaan ja että uusliberalismin krapulasta syntyneen populismin juurisyyt ovat eriarvoisuudesta. Populismi on tehnyt pahimpia tuhotöitään pisimpään uusliberalismia noudattaneissa maissa, Yhdysvalloissa ja Britanniassa, joissa epävakaus ja eriarvoisuus lisääntyvät.

-Markkina- ja sijoittajavetoisen politiikka näkyy myös asuntojen suunnittelussa. Näyttää kuin olisimme palaamassa sata vuotta taaksepäin. Asunnot ovat taas pirttejä, hellahuoneita tai hotellihuoneita, sanoi Rossilahti.

Parta-Kallen kasautumisteoria

Ylijohdaja Hannu Rossilahti otti alustuksessaan esille myös **Karl Marxin.**

-Yhdysvalloissa ihmetellään, kuinka tämä "Parta-Kalle" jo 170 vuotta sitten osasi niin erinomaisen tarkasti kuvata sen, mitä on tapahtunut tämän päivän Amerikassa ja myös muualla. Omaisuus on hiljalleen kasaantunut aivan pienelle eliitille. Kun aiemmin pelättiin, että sosialistit ja kommunistit tulevat ja vievät ihmisten omaisuuden ja mahdollisuuden omistaa, nyt sen onkin tehnyt uusliberalismi! Valta ja nyt myös varallisuus – myös asuntovarallisuus – kasautuu harvalukuisen eliitin haltuun. Prosentti ihmistä omistaa jo puolet koko maailman varallisuudesta.

-Onko ihmisistä tullut entistä enemmän taksvärkkiä tekeviä torppareita. Taksvärkin määrä vain on noussut huomattavasti entisistä ajoista. Taksvärkkiä on tehtävä jopa puoli vuotta. Ja kun katsotaan tarjolla olevien markkinaehtoisten vuokra-asuntojen kokoa, muistuttavat ne aikaa ennen torpparien vapauttamista.

Onko vaihtoehtoja?

Rossilahti eritteli näkemyksiensä mukaisia vaihtoehtoja nykyämenolle.

Yksi vaihtoehto on, että liikkeelle lähtenyt inflaatio jatkuu ja voimistuu. Se tarkoittaa, että sijoitusvuokra-asumiseen otetut lainat kuituvat reaalisesti kuin itsestään, ja vuokrat kuitenkin nousevat. Sijoittajat hyötyvät kehityksestä.

Toinen mahdollisuus voisi olla, että korot nousevat tuntuvasti. Tämä kuitenkin merkittäisi suuria taloudellisia vaikeuksia ja kustannuksia, joihin velallisilla ei ole varaa.

-Kolmas vaihtoehtoinen kehityskulku on, että talouden hiljentäessä ja työttömyyden kasvaessa vaadittaisiin elvytystä. Eikä sellaisia poliittikoja taida löytyä, jotka sanoisivat, että ei elvytetä, kansa, yritykset ja talous kärsiköön, ovat ne jo niin paljon velaksi juhlineetkin. Eli käytännössä nykyisillä keinoilla tapahtuva – sinänsä hyvää tarkoittava – elvytys asuntosektorilla painottuisi kaupunkien, joissa tuotettaisiin lisää vuokra-asuntoja.

Yksi kannustinloukun purkumista olisikin aikaansaada julkinen rahoitus- ja toimintamalli, jossa pieni- ja keskituloisille annettaisiin aito mahdollisuus hankkia asunto kysyntäalueilta, joissa on työvoimapolua. Näyttäisi siltä, että vaihtoehtoja nykyiselle kehitykselle voi löytyä vain, jos politiikan kentällä asuntopoliitikan ja samalla yhteiskuntapolitiikan suurta linjaa muutetaan. Tämä koskee myös asuntopoliitiikkaa.

-Parhaillaan tarkastelun alalla oleva 8 vuotinen asuntopoliittinen ohjelma olisi erinomainen paikka tarkastella asiaa ja linjata uusia toimenpiteitä. Se, miten eriarvoisuutta asumisessa jatkossa torjutaan, riippuneet siitä, mitä tiedostettuja tai tiedostamattomia vaikutuksia uusliberalismilla on suomalaisessa puoluekentässä, lopetti ARA:n ylijohdaja Hannu Rossilahti ARA-päivän puheensa.

Unto Nikula
Asukasliiton hallituksen jäsen
Rovaniemi

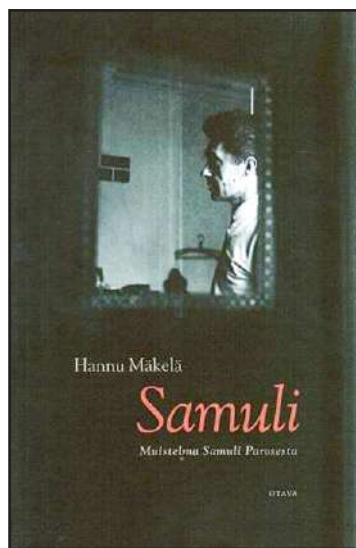
Samuli Muistelmia Samuli Parosesta

Kirjassaan, **SAMULI Muistelmia Samuli Parosesta**, Hannu Mäkelä kertoo Parosen elämästä ja ennen muuta kirjoittamisesta ja julkaisuista kirjoista. "Kun kylliksi paimentaa, huutelee ja kyselee, kylä joku lopulta vastaa, määkäisee, ja alistuu, näin syntyy jopa yleinen mielipide." Tämä Samuli Parosen mietelmä on julkaistu Hannu Mäkelän toimittamassa aforismikokoelmassa **MAAILMA ON SANA**, joka ilmestyi Parosen (1917-1974) kuoleman jälkeen. Arvio pitää yhä paikkansa; ajatellaanpa vaikka iltapäivälehtien jatkuvaa mielipidemuokkausta Natoon liittymisestä. "Yleisen mielipiteen luominen ei kuulu demokratisointiin vaan yhdenmukaistukseen", jatkaa Paronen. Ja vielä: "Useimmat pitävät järkeä arvokkaampana kuin kivääriä siihen asti, kunnes on pakko valita."

Samuli Paronen julkaisi kymmenvuotisen kirjailijauransa aikana kahdeksan romaania sekä novelli- ja mietekokoelman. Työmies Paronen eli vaatimattomasti, kärsi rahapulasta ja sairauksista. Valtion kolmivuotinen apuraha antoi Paroselle ensimmäisen kerran mahdollisuuden keskittyä pelkästään kirjoittamiseen. Terveys oli jo mennyt ja kirjalliset suunnitelmat jäivät joka tapauksessa kesken. Otavan nuorelle kustannustoimittajalle ja kirjailijalle Hannu Mäkelälle Paronen edusti todellista kirjailijaa, jonka hän otti esikuvakseen ja isähahmokseen.

Samuli Parosen tunnetuin teos on Riihimäelle sijoittuva

Huone puutalossa. Kekkonen ensin Suomen Kuvalehdessä 51-52/1971, ja sitten uuden vuoden puheessaan nosti esiin Parosen kirjan ja sen välittämät asiat, ihmisten asuntopulan, työttömyyden, elämän ankeuden. Kekkonen kirjoitti: "Minun käsiini joutui kirja, joka tästä kertoo: Samuli Parosen Huone puutalossa. Se on sisällöltään synkkä kirja, sillä siinä kuvataan kaunistelemattomasti, mutta tuskin liioitellen, köyhien vuokralaisten elämää pienessä Etelä-Suomen kaupungissa. Minulla kirja ei ole raskas lukea, koska siinä on omaperäistä huumoria, ramakkaa naurua kyynelten lävitse. Siinä on omalaatuista yhteiskunnallista pohdiskelua, näkökohtia, jotka saattavat olla riemastutta-

van yllättäviä ja tuoreita." Tästä kirjasta Paronen sai valtionpalkinnon 1972; ensimmäinen tuli Lallinkorven leipä-kirjasta 1969.

Paronen viittaa työväestöön ja sen mielipiteisiin hänestä itseltään, kirjoistaan: "Olis se mukava jos työväenlehdissäkin sanottaisiin jotain Huoneesta, kun sitä niin mielellään luettaisiin juuri työläisillä, mutta saattavat ohittaa sen niin kuin sitä ei olisikaan, sehän olis tehokkain ta-

pa lyödä työmiestä, joka yrittää sanoa jotain." Parosen tekstit perustuvat omiin kokemuksiin. Asunnoista oli ankara pula; vanhaa asuntokantaa purettiin uuden kerrostalorakentamisen tieltä. Asuntoa oli vaikea löytää. Tilapäisasunnon jatkuva vaihtuminen vaikeutti kirjoittamista.

Hannu Mäkelä huolehti siitä, että Paronen sai Otavan uutuskirjat ja pyysi kirjoja muiltakin kustantajilta. Paronen oli selvillä maailman tapahtumista. Vietnamin sota oli ohi, mutta uusia sotia on aina viritellä. Viimeisin Parosta koskettanut oli Chilen kumous ja Allenden ampuminen suyskuussa 1973. Allende jakoi ilmaista maitoa köyhille lapsille ja se oli rikos, Paronen kirjoitti. Hänen isänsä jakoi ruokaa nälkäisille lapsiperheille 1918 ja sekin oli rikos. Samulin isä kuoli Tammissaaren vankileirillä, kun poika oli vuoden ikäinen. Äiti menehtyi espanjantautiin ja Samuli jäi täysorvoksi 14-vuotiaana.

Paronen teki hanttihommia, asuinpaikka muuttui usein. Mutta lukemisen ihmettä ei voittanut mikään. Samuli lainasi ja luki kirjoja, missä vain saattoi. Kirjastois-

ta tuli hänen yliopistonsa. Talvisodan syttyessä hän ei joutunut armeijaan selkävaivojen tähden. Jatkosodan tapahtumista hän kirjoitti kirjan Kuolismaantie. Sodassa Paronen toimi vankileirillä radistina ja koki traumaattisen perääntymisvaiheen pakokauhun.

Parosella riitti vastuksia, paljon, liikaakin, niihin uhkasi peittyä koko elämä, kirjoitti Hannu Mäkelä. Avioliittokin oli ongelmallinen dominoivan vaimon kanssa. Vaimo oli mielestään kirjoittanut Parosen kirjat ja laitto nimensä Samulin maalaamiin tauluihin. Suomessa on pitkään ollut vain alkeiskoulutuksen saaneiden ja silläkin laila itseoppineiden kirjailijoiden traditio: Pentti Haanpää, Toivo Pekkanen, Lauri Viita, Väinö Linna, Erno Paasilinna, Hannu Salama ja Alpo Ruuth. Jo varhain koettu karu elämä, leivän hankinta, on antanut lähtökohdat heidän ajattelulleen. Ja ajattelu on myös kirjoittamista, sen alkua. Ilman sitä kykyä ei luetavaa hahmoa synny, sanoo Hannu Mäkelä.

Elina Tala

Maailman työväenpuolueet kokoontuivat Meksikossa

Mexico Cityssä järjestettiin lokakuussa (21.-23.10.) maailman suurin työväenpuolueiden kansainvälinen kokoontuminen, Meksikon Työväenpuolueen (Partido del Trabajo, PT) järjestämä seminaari "Los partidos y una nueva sociedad" (puolueet ja uusi yhteiskunta). Meksikon pääkaupunkiin kokoontui satoja osallistujia kymmenistä eri organisaatioista Latinalaisesta Amerikasta ja muualta maailmasta.

Seminaarityö käynnissä. Puhumassa on Venäjän Kommunistipuolueen Ilja Kleimenov. Hänen puheenvuoronsa on luettavissa KÄ:n edellisessä numerossa 6/2021 sivu 16.

Seminaarin erityisvieraina oli tänä vuonna kaksi merkittävää henkilöä Latinalaisesta Amerikasta: Bolivian entinen presidentti Evo Morales sekä Hondurasin entinen presidentti Manuel Zelaya, joka on aiemmin vierailut seminaarissa. Moralesin vierailu noteerattiin laajalti alueen mediassa. Meksiko tarjosi Moralesille poliittista turvapaikkaa parisen vuotta sitten tämän ajaututtua vaikeuksiin kotimaassaan. Morales pitää Meksikoa kotinaan, ja on hyvin kiitollinen maan tarjoamasta avusta. Hän totesi seminaarivälillä: "Meksiko on ollut kotini ja niiden ihmisten koti, jotka taistelevat kansojen vapauttamisen puolesta".

PT:n järjestämä seminaari on erinomainen vuotuinen tilaisuus tavata tovereita eri puolilta maailmaa sekä luoda uusia yhteyksiä ja yhteistyötä. Suomen ja Venäjän raja on ollut käytännössä suljettua koronapandemian alusta saakka, joten tapaamiset venäläistoverien kanssa eivät ole olleet mahdollisia. Niinpä oli matkustettava lähes 10 000 kilometriä Mexico Cityyn, jotta voitiin tavata Venäjän kommunistipuolueen pietarilais- ja moskovaistovereita kasvotusten.

Venezuelan vaikeudet johtuvat Yhdysvaltojen pakotteista

Yhdysvaltalainen, Venezuelassa 15 vuotta asunut Chris Gilbert oli yksi mielenkiintoisista tuttavuuksista. Hän toimii maailmanlaajuisesti tunnetun, laadukkaan Venezuelanalytis.com-sivuston kirjoittajana, ja hänen puolisonsa on yksi sivuston pääkirjoittajista. Gilbert on myös toiminut kirjan "Para que sirve el Capital?"; ajankohtainen katsaus Marxin pääteokseen Pääomaan. Hän on

myös toimittanut Venezuelaa käsittelevän kirjan "Venezuela, the present as struggle".

Juttelimme Gilbertin kanssa Venezuelan nykytilanteesta. Hän ei pitänyt sotilaallista väliintuloa todennäköisimpänä uhkana. Enemmän Gilbert oli huolissaan kansalaisten tyytymättömyyden aiheuttamasta mahdollisesta uhasta. Tyytymättömyys johtuu ennen muuta Venezuelaa kuristavista, USA:n määräämistä pakotteista. Pula lääkkeitä on aiheuttanut kuolemantapauksia.

Venezuelan valtio takaa kansalaisille tietyn ruokaerän kaudessa, mihin liittyy Gilbertiltä kuulemani mielenkiintoinen tieto: Ruokatoimitusten takana on tänä päivänä usein Turkki, joka näin kiertää USA:n asettamia pakotteita. Pakotteet ovat ilmeisesti laittomia ja rikollisia, eikä pakotteille ole muita perusteita kuin se, ettei USA pidä Venezuelan nykyhallinnosta.

Venäjä puolustaa moninaista maailmaa

Tapasin Venäjän kommunistipuolueesta Sergei Malinkovichin Pietarista (tai Leningradista, kuten he edelleen sanovat) sekä Ilya Kleimenovin, keskuskomitean kansainvälisten suhteiden sihteerin, Moskovasta. Kävin useita mielenkiintoisia keskusteluja näiden venäläistoverien kanssa. He kertoivat muun muassa haastavasta, koronan hankaloittamasta terveydenhuollon tilasta Venäjällä.

Malinkovich kertoi, että Venäjällä uutisoitiin näkyvästi taannoisesta Sanna Marinin aamiaiskohusta. Malinkovichin mukaan aamiaiskohu näyttöytyi Venäjällä absurdina; siellä kaikki poliitikot ja virkamiehet nauttivat täysin siemauksin valtion

Cilla Heiskanen ja Miriam Saldana yhdessä PT:n puheenjohtajan Alberto Anayan kanssa

varoista, ei vain aamiaisesta vaan myös lounaasta, päivällisestä ja illallisesta, lento- ja automatkoista, jne., Malinkovich tokaisi.

Venäjän kommunistit – puolue lahjoitti pienimuotoisessa seremoniassa PT:n puheenjohtaja Alberto Anayalle Vladimir Putinin pienoispatsaan. Saatesanoissaan Ilya Kleimenov totesi: "Nykyään Venäjän valtio ylläpitää pitkälti Neuvostoliiton perinteitä kansainvälisissä asioissa: se puolustaa moninaisuuden ja poliittiselta järjestelmältään erilaisten maiden rauhanomaisen rinnakkaiselon periaatteita, suhtautuu myönteisesti vapautta rakastavien kansojen oikeuteen harjoittaa itsenäistä sisä- ja ulkopoliittikkaa sekä harjoittaa myös politiikkaa rauhan ja turvallisen elämän säilyttämiseksi planeetalla.

Kommunistien liitto vaatii ulkopoliittikan suunnanmuutosta

Omassa, seminaariväen keskuudessa mielenkiintoa herättäneessä puheenvuorossani totesin muun muassa seuraavaa: "Venäjän vastaiset kansainväliset pakotteet ovat erityisen haitallisia Suomelle, sillä Venäjän kauppa on erittäin tärkeää meille Venäjän naapurina. Se on erityisen tärkeä Suomen maataloudelle, joka on kärsinyt merkittävästi pakotteista. Viime vuosikymmeninä, neuvostokaudella, maidemme välinen kauppa oli Suomelle elinehto, joka turvasi maamme vakauden ja vaurauden.

Nykyinen hallitus ei pysty eikä halua vapautua uusliberalistisen politiikan kahleista. Vasemmistopuolueet, vasemmistoliitto ja sosiaalidemokraatit, eivät halua haastaa olemassa olevaa politiikkaa liian voimakkaasti, koska ne eivät halua vaarantaa asemaansa ja etujaan osana valtarakennetta.

Hyvä esimerkki tästä on Suomen ajankohtainen asekauppa, kun hankimme ilmavoimillemme 64 uutta modernia hävittäjäkonetta. Näiden hävittäjien hinnaksi on arvioitu 10 miljardia euroa. Hallitus

Seminaarityöskentelyn avauksen ja tervehdyssanat esitti järjestävän PT-puolueen puheenjohtaja Alberto Anaya.

ei ole kertonut, mistä rahat näihin kalliisiin lentokoneisiin tulevat. Hävittäjien hankinnassa on myös vahva ulkopoliittinen ulottuvuus, sillä hävittäjiä ostetaan todennäköisesti Yhdysvalloista. Vaikka valmistajien välillä on muodollinen kilpailu, todennäköisimpiä vaihtoehtoja ovat joko F-35 tai Super Hornet, jotka molemmat on valmistettu Yhdysvalloissa. Nykyinen hallitus on jatkanut viime vuosien ulkopoliittikkaa, jonka mukaan Yhdysvallat on Suomen tärkein turvallisuus- ja sotilaspoliittinen kumppani.

Hävittäjähankinnan perustelut on kyseenalaistettu, koska nuo koneet eivät ole varsinaisesti puolustuksellisia, vaan pikemminkin hyökkäysaseita. Voidaan miettiä, mihin sotilasoperaatioihin tämä konehankinta valmistaa meitä. Maamme perinteinen puolueettomuuteen perustuva ulkopoliittikka on heitetty roskakorin. Samaan aikaan vihamielinen retoriikka Venäjää kohtaan on lisääntynyt hälyttävästi valtamediassa.

Meidän tehtävämme on luoda ulkoparlamentaarisia painetta hallitukselle. Samalla meidän tehtävämme on rakentaa laaja rintama uusliberalismia ja militarismia vastaan. Sodan vaara on tänä päivänä todellisempi kuin aiemmin. Vaadimme puolueettomuuspolitiikan palauttamista ja hyvien suhteiden rakentamista naapurimme Venäjään. Sanomme El hävittäjille ja militarismille! Sanomme KYLLÄ paremmille työoloille ja palkoille, paremmalle koulutukselle, vanhustenhuollon ja sosiaaliturvan parantamiselle sekä työväenluokan hyvinvoinnin edistämiseksi.

Ihmisen sopeuduttava luonnon asettamiin raameihin

Järjestävän PT-puolueen Miriam Saldana kiinnitti omassa puheenvuorossaan huomiota ihmisen ja luonnon väliseen tasapainoon sekä nykyisen talousjärjestelmän luonnolle ja planeetallemme aiheuttamiin ongelmiin: "Kun olin lapsi, kuulin voittoa lausetta, kuten 'me voitimme luonnon', ja nyt ymmärrän, ettei

luontoa voi koskaan voittaa. Meidän on opittava kunnioittamaan sitä, elämään yhdessä ja luomaan lakeja, jotka antavat meille mahdollisuuden elää sopuosuudessa ympäristön kanssa".

"Pidän tärkeänä kulkea kahta rinnakkaista polkua ilmastokriisin lähestymisessä ja ratkaisussa sekä vastuussamme yhteiskuntana. Yksi tapa on paikallinen, kansallinen, sisäinen: luoda lakeja, kuten asuntolaki, jotka vastaavat uusia tarpeita, sisältäen sosiaalisen toimeentulon ja tavallisten ihmisten asuntojen rakentamisen keskusalueille; että kaupunkisuunnitteluun liittyviä lakeja kunnioitetaan, että vesistöjä kunnioitetaan, että puhdistetun veden osalta luodaan jopa lisäkapasiteettia, jolla pyritään saattamaan sitä takaisin pohjaveteen. Jälkimmäisessä voidaan tutkia saksalaista Berliinin tapausta.

Toinen rinnakkainen tie on mielestäni kiteyttää niitä vakavia yrityksiä, joita on tehty ympäristöä koskevan kansainvälisen rikostuomioistuimen perustamiseksi", Saldana sanoi.

"Kulutus on johtanut meidät väärälle tielle. Aivan kuten sodanjälkeinen aika toi jälleenrakentamisen ajanjakson, jonka ansiosta monet saivat elää kestävä kehityksen vaihetta, se johti myös uuteen sotaan: yritysten sotaan voittaa markkinoita. Markkinat eivät säätele itseään sosiaalisella oikeudenmukaisuudella, niiden toiminta edellyttää lakien ja normien säätelyä yhteiskunnan ja tavoittelemiemme arvojen mukaisesti; ja tässä kohtaa hallitsevan luokan ideologia sanelee sitoutumisen tason hallitsemiinsa ja planeettaan".

"Nykyään on välttämätöntä, että jokainen hallitus hallinnoi ympäristöpoliittista agenda. Vuonna 1973 meksikolainen Mario Molina ja amerikkalainen Frank Sherwood Rowland huomasivat ensimmäisinä, että kloorifluorihilivedyt, joita käytettiin laajalti jäädytyksessä ja uusissa suosituissa aerosoleissa, tuhosivat otsonia maapallon ilmakehässä. Mutta tietoisuus siitä on edelleen puutteellista - esimerkiksi siitä tosiasista, että happi on maailmankaikeuden harvinaisin alkuaine ja reikä otsonikerroksessamme voi merkitä elämän ennenaikaista päättymistä sellaisena kuin sen tunnettiin maapallolla", muistutti Saldana.

Tommi Lievemaa
Espoo

Kirjoittaja osallistui Mexico Cityssä Kommunistien Liiton edustajana 25. seminaariin "Puolueet ja uusi yhteiskunta" (21.-23.10.)

Tommi Lievemaa seurassa (Evo Morales Bolivian presidentti v. 2006-2019) sekä järjestävän puolueen PT:n taholta Kansan äänen edustajille järjestetty avustaja Miriam Saldana

Suomen ja Venäjän edustajat yhdessä Evo Moralesin kanssa vasemmalta lukien: Cilla heiskanen, Tommi Lievemaa, Evo Morales, Ilja Kleimenov ja Sergei Malinkovich

Meksikon seminaarissa kuului vähemmistöjen ja sorrettujen ääni

Osallistuimme Tommi Lievemaan kanssa perinteiseen tapaan Meksikon työväenpuolueen järjestämään seminaariin. Lokakuussa 2021 järjestetty seminaari oli 25. laatuaan. Kolmipäiväisen seminaarin aikana kuultiin toinen toistaan mielenkiintoisempia puheenvuoroja ja nähtiin myös muutama visuaalinen esitys. Latinalaisessa Amerikassa naisten ääni kuuluu nykyään kovaa, ja se kuuluu myös alkuperäiskansojen piirissä.

Osallistuin naistenpäivän mielenosoitukseen Guatemalassa v. 2019. Oli kiva nähdä joukossa myös poikia vaatimassa oikeuksia naisille.

Cilla Heiskanen
Vastuullisen matkailun opiskelija, Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu

Minua henkilökohtaisesti kiinnosti kaikkein eniten luontoon, alkuperäiskansoihin ja vähemmistöihin sekä Keski-Amerikan siirtolaisiin liittyvät avaukset ja puheenvuorot, koska seuraan ihmisoikeus- ja ympäristökeskusteluja muutenkin. Opiskelen vastuullisen matkailun johtamista ja kehittämistä, joten kiinnitin edellä mainittuihin asioihin huomiota myös reissatessani maailmalla. On selvää, että teollisuuden, kuten kaivostuon lisäksi lisääntyvä turismi ottaa haltuun kaupallisille tahoille kuulumattomia luontoalueita ja luonnonvaroja, jotka ovat aiemmin olleet joko täysin koskemattomia tai alkuperäiskansojen hallinnassa.

Naisen oikeudet

Tuttavani **Hita Ortiz Silva** piti erinomaista ja vahvan esityksen, joka sai yleisöltä raikuvat aplodit. Ortiz Silva kuuluu etelämeksikolaiseen nüu savi -heimoon ja on omassa yhteisössään arvostettu opettaja. Hän korostaa erityisesti naisen asemaa yhteiskunnan muutoksessa, ja tämä teema oli esillä myös tämänkertaisessa puheessa.

Puheenvuorossa kerrattiin naisten kokemia vaikeuksia patriarkaalisessa yhteiskunnassa – lukutaidottomuutta, espanjan kielen vajavaista osaamista heimokielten rinnalla, ylipäänsä sitä, kuinka naisen on edelleen vaikea päästä yhteiskunnalliseen päättäjän rooliin.

Hän muistutti, että yhä tänä päivänä on köyhiä alkuperäisyhteisöjä, joissa perheet ovat valmiita myymään oman tyttärensä turvatakseen sekä oman että tyttären toimeentulon. Lisäksi Latinalaisessa Amerikassa naiseen kohdistuva väkivalta on edelleen valitettavan yleistä, mutta eniten siitä kärsivät juuri alkuperäiskansoja ja naisten oikeuk-

sia puolustavat naiset.

Ortiz Silva muistutti, että naisen rooli ei ole olla pelkästään äiti ja vaimo. Nainen kykenee samanlaisiin töihin kuin mies, nainen on aivan yhtä tasavertainen yhteiskunnan jäsen kuin mies. Hänen mukaansa yhteiskunta ei kuitenkaan voi saavuttaa täydellistä tasa-arvoa ilman, että naiset otetaan mukaan julkiseen päätöksentekoon.

Siirtolaisuuden ongelmista

Toinen puheenvuoro, jonka haluan nostaa esiin, on sosiologi ja ihmisoikeuksien asiantuntija **Stephanie Castillo Fellin** raportti "Maahanmuuttajanaiset ja työn epävarmuus". Muuttoliikettä on aina ollut ja tulee aina olemaan. Ilmiön taustalla on niin taloudellisia, sosiaalisia kuin kulttuurisia syitä. Keski-Amerikassa moni siirtolainen lähtee pakoon kotimaansa epävakaita ja vaarallisia oloja.

Suurin osa Keski-Amerikan siirtolaisista on peräisin Hondurasista, El Salvadorista ja Guatemalasta. He kulkevat Meksikon läpi tavoitteenaan päästä Yhdysvaltoihin. Nykyään moni jää tarkoituksella Meksikoon. Olipa siirtolaiset lähtöisin sitten mistä tahansa, erityisesti naismaahanmuuttajat ovat kaikkein vaikeimmassa asemassa. Pakomatka uuteen maahan on täynnä vastoinkäymisiä ja uhkia aina heikosta taloudellisesta tilanteesta seksuaaliseen väkivaltaan.

Aloilleen asettumisen jälkeen alkavat uudet haasteet, sillä maahanmuuttajanaisten on hyvin vaikea työllistyä tai saada tekemästään työstä kohtuullista korvausta. Monella köyhästä maasta tulevalle ei välttämättä ole minkäänlaisia henkilöpapereita, joten he eivät voi hakea viisumia tai työlupaa. Moni siirtolainen päätyykin käytännössä orjatyöhön ilman mahdollisuutta hakea apua.

Castillo Fellin korosti sekä valtion että kansalaisyhteiskunnan vastuuta asian ratkaisemisessa. Syr-

Sain huonekaveriltani Ana Prestesiltä (Brasilia) arvokasta tietoa Latinalaisen Amerikan tilanteesta.

jinnästä ja väkivallasta on tehtävä loppu ja siirtolaisnaisille tulee taata pääsy terveydenhuollon ja sosiaalisen avun piiriin. Lisäksi heitä täytyy tukea kotoutumisprosessissa ja työllistymisessä sekä seurata heidän sopeutumistaan työelämään. Tiedonkulkua täytyy parantaa, jotta mahdollisimman moni nainen osaisi jatkossa myös vaatia oikeuksiansa toteutumista.

Mexico Cityssä siirtolaisnaisen ongelma on myös havaittavissa. Se näkyy ihan Meksikon sisäisten siirtolaisten kohdalla, sillä monet alkuperäiskansoihin kuuluvat etelämeksikolaiset on häädetty kodeistaan mm. kaivostuon takia. Moni Oaxacan osavaltiota tuleva nainen onkin päätenyt kaduille myymään käsitöitä ja silkkaa krääsää, sillä heiltä on viety oikeus oman ammatin harjoittamiseen, mikä yleensä liittyy käsityöperinteeseen, oma-varaiseen maatalouteen tai muuhun luontoa kunnioittavaan työhön.

Mexico Cityn historiallisessa keskustassa on myös suuri telttä, jossa asuu kymmeniä perheitä. Kävin juttelemassa ihmisten kanssa ja viemässä lapsille perusoppimista edistäviä koulutarvikkeita, tehtäväkirjoja yms. viihdykettä. Näillä lapsilla ei ole minkäänlaista mahdollisuutta päästä kouluun, joten voi vaan arvailla, millainen tulevaisuus heitä odottaa.

Los 43

Kolmas mielenkiintoinen esitys koski Ayotzinapan "Los 43":a. Toinen **Leonel Falcón Guerra** Perun humanistisesta puolueesta kertasi vuoden 2014 tapahtumia, jolloin 43 meksikolaista opettajaopiskelijaa katosi Iqualassa matkalla mielenosoitukseen. Tapahtumien kulusta ja syillisistä on käyty kädenväntöä vuosien varrella. Kymmeniä ihmisiä on pidätetty, mutta heidät on sittemmin vapautettu.

Tämänhetkisen käsityksen mukaan huumekartelli Guerreros Unidosiin sidoksissa olleet poli-

Paseo de la Reformalle on pystytetty antimonumentti Iqualassa tapettujen opiskelijoiden muistoksi.

Nuu savi -heimon Hita Ortiz Silva on merkittävä naisten ja alkuperäiskansojen puolustaja Meksikossa.

sit avasivat tulen opiskelijoita kohtaan ja luovuttivat heidät kartellille, joka tappoi ja poltti tai muulla tavoin hävitti ruumiit. Myös armeijan uskotaan liittyvän tapaukseen ainakin myötävaikuttajana. Pääsyllisen leimaa on sälytetty Colulan entisen pormestarin, **José Luis Abarca Velázquezin** niskoille, sillä alun perin hän halusi estää opiskelijoiden mielenosoituksen.

Kadonneiden jäänteitä on löytynyt kaatopaikan liepeiltä ja La Carnicerían kanjonista. Meksikon presidentti **Andrés Manuel López Obrador** on luvannut, että tapaus selvitetään vielä, mutta aika hataralta näyttää. Eipä **Jyri Jaakkolan** tapauskaan ole selvinnyt, vaikka tutkintaan on ollut myös kansainvälistä painostusta. Tähän mennessä 21 Los 43:n tapaukseen liittyvää ihmistä on saanut surmansa ja useita virkamiehiä syytetään sekä todisteiden manipuloinnista, mutta myös syytettyjen ja pidätettyjen kiduttamisesta.

Mexico Cityssä pidetään edelleen yllä vuonna 2014 kadonneiden muistoa. Esimerkiksi pääkatu Paseo de la Reformalle on pystytetty +43-antimonumentti, ja kadun varrella on myös pysyvä telta, jossa kadonneiden omaiset jakavat tietoa aiheesta ja ylläpitävät toivoa, että heidän rakkaansa vielä joku päivä saisivat oikeutta.

Ilmastonmuutos Karibiassa

Neljäs teema, jonka vielä nostan esiin, on ilmastonmuutos Karibiassa. Ilmastonmuutoksen yhteydessä puhutaan usein metsäkadosta ja merenpinnan noususta. Nämä ovat todellisia uhkia myös Karibian saarivaltio Dominikaaniselle tasavallalle. Tuntemattomaksi jääneen seminaarivieraan pitkä esitelmä kuvasi Dominikaanisen tasavallan kohtamia haasteita muuttuvan luonnon edessä. Maan vesivarannot ovat suuressa vaarassa, mikä on seurausta puutteellisesta vesihuollosta sekä matkailun lisääntymisestä alueella. Mikäli merenpinta nousee, on pohjavesi myös alttiina pilaantumisen suolaveden sekoittuessa siihen.

Liikaturismi uhkaa pilata rannikkovedet, ja sama ilmiö on havaittavissa monen muun maan ta-

voin myös Meksikossa Jukataniin niemimaalla. Turismin levittyessä yhä laajemmalle, joutuu aiemmin koskematon luonto väistymään. Metsää hakataan kiihtyvällä tahdilla, jotta tilalle voidaan rakentaa suuria lomakeskuksia. Metsien hakkua ja mangrovesoiden tuhoaminen aiheuttavat eroosiota ja pahentavat myös Karibiassa esiintyvien hurrikaanien vaikutuksia.

Kun käsittelemättömiä jätteenä dumpataan paljaille rannikkomaille, valuvat jätteet lopulta mereen, missä ne pilaavat ekosysteemin ja aiheuttavat mm. koralliriutojen tuhoa. Toinen koralleja tuhoava syy on turistien käyttämä aurinkorasva, jonka kemikaalit aiheuttavat korallien valkaistumisen ja kuoleman. Kun koralliriutta tuhoutuu, katoaa rannikkojen edustoilta samalla myös luonnollinen aallonmurtaja. Näin äärimmäiset sääilmiöt, kuten myrskyjen aiheuttamat valtavat aallot iskeytyvät suoraan rannikolle.

Muita ihmisen aiheuttamia tuhoja, jotka lisäävät ilmastonmuutoksen negatiivisia vaikutuksia ovat mm. suuret risteilyalukset Karibianmerellä, kaivostoiminta, liikakalastus ja hallitsematon väestönkasvu. Raportissa kävi ilmi, että ilmastonmuutos vaikuttaa myös tartuntatautiin, kuten malarian ja denguekuumeen leviämiseen.

Raportissa todetaan, että suurin virhe on, ettemme tee mitään. Vaaditaan lisää tutkimustietoa mm. eri elinkeinoalojen haavoittuvuudesta ja mahdollisista strategioista sekä sademäärien, lämpötilojen ja vesialueiden muuttujista. Lisäksi vesihuollon kaivataan uusia ratkaisuja, jolla vettä saadaan säännöstelltyä ja turvattua puhtaan veden saanti myös tulevaisuudessa.

Yhtenä ratkaisun osana vaaditaan lisäkoulutusta alan tutkijoille sekä paikallisten ihmisten osallistamista ilmastotalkoisiin ja ympäristönvalvontaan. Paikallishallintojen valmiuksia täytyy kehittää, jotta voidaan ehkäistä, kohdata ja lieventää ilmastonmuutoksen vaikutuksia väestöön, infrastruktuuriin ja toimeentuloon.

Mahdollisuus kontaktien luomiseen

Seminaari tarjoaa hienoja mahdollisuuksia tutustua uusiin ihmisiin ja päästä jakamaan näkemyksiä ajankohtaisista asioista. Suurin osa vierasta tulee maista, joiden uutistarkointa ei useinkaan välity meille Suomeen asti, tai sitten uutiset antavat kovin yksipuolisen ja poliittisesti värittyn kuvan. Puhun itse auttavasti espanjaa, joten valitettavasti kielimuuri tulee usein syvämmä keskustelun väliin, sillä esimerkiksi Latinalaisessa Amerikassa puhutaan suht huonosti englantia.

Jatkuu sivulla 19

Kodeistaan ajatut oaxacalaiset majoittuvat Mexico Cityn kaduilla.

Kiinan uiguurivähemmistö lännen pelinappulana

Pekingin olympialaisten yhteydessä eräät länsimaat päättivät boikotoida kisoja diplomaattisella tasolla. Tätä perusteltiin Kiinan "kehonnalla ihmisoikeustilanteella", viitaten erityisesti Xinjiangin uiguurien autonomiseen alueeseen.

Kiinan autonomiset alueet ovat joillekin vähemmistökansallisuuksille varattuja ja Xinjiang on varattu juuri uiguureille. Siellä asuvat uiguurit ovat yksi Kiinan 55:stä virallisesti tunnustetusta etnisestä vähemmistöstä. Valtaosa uiguureista on sunnimuslimeja, ja heitä on hieman alle puolet Xinjiangin väestöstä. Xinjiang on Kiinalle strategisesti tärkeä, sillä merkittävä osa maan luonnonvaroista sijaitsee alueella ja lisäksi maakunnan läpi kulkee ainoa suora kulkureitti Keski-Aasiaan.

Kiinasta länsimaiden ykös-vihollinen

Yhdysvallat nimesi Kiinan keskeiseksi vastustajakseen Presidentti Donald Trumpin kaudella ja siinä taistelussa amerikkalainen (virheellinen) käsitys ihmisoikeuksista on luonnollisesti mukana. Viimeisenä virkapäivänään 19.1.2022 Yhdysvaltain ulkoministeri Mike Pompeo julisti, että Kiina harjoittaa "jatkuvaa kansanmurhaa" uiguureja vastaa. Hän ei esittänyt todisteita eivätkä Yhdysvaltain ulkoministeriön omakkaan juristit niitä löytäneet: "meillä on riittämättömät todisteet kansanmurhan todistamiseksi".

Menettelytapa on yhtenäinen sen kanssa, miten toimittiin ennen USA:n hyökkäystä Irakiin. Pohjois-Amerikan ja Euroopan "demokraattiset" valtiot ja niiden tiedotusvälineistö myllyttivät Saddam Husseinin joukkotuhoukseiden uhkaa. Joukkotuhoukseita ei sitten Irakista löytyntäkään.

Kuitenkin Yhdysvallat ja Euroopan unioni määräisivät 22. maaliskuuta 2022 lisää Kiinan vastaisia pakotteita väitetyjen ihmisoikeusloukkausten vuoksi Xinjiangissa. Kiina ei luonnollisesti ole pakotteita hyväksynyt ymmärrettävistä syistä.

Uiguuriterrorismi Xinjiangissa

Kiinalaisten huolena on Xinjiangista lähtevä uiguuriterrorismi. Mistä Kiinan terrorismin vastaisessa operaatioissa Xinjiangissa on kyse? Uiguuriterroristien väkivaltaisuuudet yleistyivät Xinjiangin alueella 1990-luvulta alkaen. Ne huipentuivat pommi-iskuihin Pekingissä ja Xinjiangin pääkaupungissa Urumqissa vuonna 1997. Kiinan kommunistisen puolueen vuonna 2002 julkaiseman raportin mukaan uiguuriseparatistit olivat vastuussa yli 200 terrori-iskusta vuosien 1990 ja 2001 välillä.

Vuodesta 2007 alkaen Xinjiangin terrori-iskut ovat johtaneet yli 1 000 ihmisen kuolemaan ja lukemattomiin loukkaantumisiin. Pekingin olympialaisten alla elokuussa 2008 16 poliisia kuoli ja 16 loukkaantui Xinjiangin Kashgarissa uiguurien terrori-iskussa, joka oli vakavin vuosikymmenen. Vuonna 2009 mellakat johtivat 197 ihmisen kuolemaan ja 1 721 ihmisen haavoittumiseen Urumqissa.

Myös vuosina 2013 ja 2014 Kiinassa tehtiin useita tuhaisia terrori-iskuja. Näistä esimerkkejä ovat autoisku Taivaallisen rauhan aukioilla Pekingissä syksyllä 2013, 30 ihmisen kuolemaan johtanut veitsi-isku Kunmingin rautatieasemalla Yunnanin maakunnassa maaliskuussa 2014 ja 31 kuolonuhria vaatinut autoisku Urumqissa toukokuussa 2014.

Kunmingin iskua on kiinalaismediassa kuvailtu Kiinan syyskuun 11. päiväksi. Viimeisimmät Xinjiangissa raportoidut terrori-iskut olivat auto- ja räjähdyskomunistisen puolueen paikallistoimistoa vastaan Karakaxissa joulukuussa 2016 ja veitsi-isku Pishanin alueella helmikuussa 2017.

Itä-Turkestanin islamilainen liike (ETIM) Kiinan terrori-iskuista on ollut vastuussa Xinjiangin itsenäisyyttä ajava Itä-Turkestanin islamilainen liike (ETIM) ja sen seuraajaa Turkestanin islamilainen puolue (TIP).

Yhdysvaltain hallituksen tilaamassa vuonna 2016 tehdyssä tutkimuksessa todettiin, että vuosina 2012–2014 Kiinan sisäiset hyökkäykset "ilmeisesti yleistyivät, hajaantuivat maantieteellisesti ja kohdistettiin umpimähkäisesti". Tekijät olivat monissa tapauksissa radikalisoituneita uiguuriryhmien jäseniä. Vielä tuolloin amerikkalaiset kuvailivat iskuista usein vastuussa ollutta järjestöä (ETIM) "militanttien uiguurien perustamaksi muslimien separatistiryhmäksi".

ETIM tavoittelee itsenäistä valtiota nimeltä Itä-Turkestan, joka kattaisi alueen, johon kuuluu osia Turkista, Kazakstanista, Kirgisiasta, Uzbekistanista, Pakistanista, Afganistanista ja Xinjiangin Uiguurien autonomisesta alueesta. Vuonna 2002 Yhdysvallat ja Yhdistyneet Kansakunnat julistivat ETIM:n terroristiryhmäksi, ja YK:n turvallisuusneuvosto tunnusti ryhmän yhteydet al-Qaidan, Osama bin Ladeniin ja Talebaniin. Yhdysvallat poisti sen terroristijärjestöjen luettelosta vuonna 2020.

Uiguuriterrorismi Kiinan ulkopuolella

Talebaniin kukistumisen jälkeen Afganistanissa kiinniotetut uiguuritaistelijat vahvistivat Kiinan näkemystä al-Qaidan tukemista uiguurislamisteista, jotka uhkaavat maan turvallisuutta. Osaksi tämän seurauksena Xinjiangin konflikti kansainvälistyi. Uskonnollisen fundamentalismin ja jihadismin nousu maailmankartalle vuoden 2001 jälkeen tarjosi myös uiguuriseparatistille uudenlaisen väylän tukijoidensa vastaisen mielialan lietsomiseen.

Xinjiangin terroristit ovat osallaajempaa kansainvälistä verkostoa, jossa Kiinassa toimivat islamistit saavat rahoitusta Lähi-idästä, koulutusta Pakistanista ja taistelukokemusta Tsetseniasta ja Afganistanista. Julkisuuteen tulleet Kiinaa uhkailevat propagandavideot ja niillä esiintyneet uiguuritaistelijat osataan vahvistivat tätä näkemystä uiguureista osana kansainvälistä terrorismiverkostoa. Syyrian ja Irakin konfliktialueille matkanneet uiguurit muodostavat merkittävän yksittäisen vierastaistelijaryhmän. Islamilaisen valtion (2014-2019) riveissä taisteli noin 1200 uiguuria.

Kansainvälisen terrorismin rajat ylittävä luonne ja esimerkiksi Islamilaisen valtion kyky mobilisoida

Tämä sivusto julkaisee kansainvälisesti eri kielillä Kiinan vastaista propagandaa. Siinä kaikki mahdollinen asetetaan Kiinan syyksi. Siellä Göbbels puhuttelee.

kannatusta ympäri maailmaa teki kansainvälisestä terrorismista aiempaa todellisemmän turvallisuusuhan myös Kiinalle. Afganistaniin, Pakistaniin ja viimeisimpänä Lähi-itään matkanneet uiguurivierastaistelijat onnistuivat lisäksi nostamaan Xinjiangin uiguurien tilanteen kansainvälisten terroristijärjestöjen tietoisuuteen, ja näiden vahvojen propagandakoneistojen ansiosta viestiä on kyetty levittämään myös laajemmin.

Tilanteessa, jossa tuhannet Syyriaan ja Irakiin matkanneet vierastaistelijat etsivät uusia konfliktialueita, Kiinan sisäisillä terrorismin ja ekstremismin vastaisilla toimilla voi olla kauaskantoisempia vaikutuksia. Venäjältä, Keski-Aasiasta ja Kiinasta arvelaan lähteneen tuhansia vierastaistelijoita, ja Kiinan tuleekin seurata tarkasti heidän liikkeitään, sillä niillä voi olla vaikutusta Kiinaan ja maan rajojen ulkopuolella oleviin kiinalaiskohteisiin kohdistuvaan terrorismin uhkaan.

Kiinan terrorismin vastaiset toimet

Kiinan terrorismin vastaisiin toimiin kuuluvat turvallisuuden lisääminen ja tätä varten Xinjiangiin on perustettu ammatillisia koulutuskeskuksia. Xinjiangin kuvernööri, uiguuri Shohrat Zakir (toimessaan 2015–2021) sanoi tiedotustilaisuudessa joulukuussa 2019, että koulutus sisältää taitoja, mandariinikiinaa, lakia ja tietoa radikalisoitumista.

On hyvä muistaa, millaisia vaikutuksia Yhdysvaltain terrorismin vastaisessa sodassa on ollut. Eri arvioiden mukaan Yhdysvaltain sota terrorismia vastaan on vaatinut puoli miljoonaa ihmishenkeä Afganistanissa ja Irakissa ja paljon enemmän Pakistanissa, Syyriassa ja Libyassa. Irakissa konfliktissa kuoli arviolta 200 000 siviiliä, joista suurin osa oli naisia ja lapsia. Yhdysvallat on sittemmin myöntänyt, että sillä ei ollut todisteita siitä, että Irakilla olisi ollut mitään tekemistä syyskuun 11. päivän kanssa ja Irakilla olisi ollut hallussaan joukkotuhoukseita. Monet viattomat ihmishenget menetettiin turhaan.

Toisin kuin Yhdysvaltojen terrorismin vastainen sota, Kiinan terrorismin vastainen kampanja näyttää toimineen. Terrori-iskuista ei ole raportoitu vuoden 2017 jälkeen. On itse asiassa varsin merkittävää, että Kiina on kyennyt hillitsemään terrorismia, joka on ratkaisematon ongelma kaikkialla maailmassa, aiheutta-

Kartta osoittaa "uuden silkkiteien" merkityksen. Se kulkisi mantereen poikki, isolta valtamereltä Ailantille ja yhdistäisi poliittisen ja talouspoliittisen yhteistyön kautta kymmeniä valtioita. Kaiken Kiina-propagandan taustalla on Kiinan vastainen taloudellinen kamppailu.

matta yhtä paljon sivuvahinkoja. Tätä seikkaa ei ei koskaan tuoda esiin lännen lehdistössä.

Nyt Yhdysvallat syyttää Kiinaa kansanmurhasta ilman todisteita. Kiina taas syyttää hyvin ymmärrettävästi Yhdysvaltoja kaksoisstandardeista. Marraskuun 5. päivä 2020, kaksi päivää Yhdysvaltain presidentinvaalien jälkeen, Trumpin hallinto poisti ETIM:n terroristiryhmän luettelosta. Tämä oli eräänlainen viimeinen kosto Kiinalle, maalle, jota Trump oli toistuvasti syyttänyt poliittisista onnettomuuksistaan?

Yhdysvaltojen silmissä toimenpide aiheutti sen, että Kiinan terrorismin vastaisen kampanjan kansainvälinen legitimitetti katosi. Tämän jälkeen Pompeo julisti tekeillä olevan kansanmurhan ja kyseessä olevan etnisen sorron. Poistamalla terrorismin vastaisen työn oikeuden länsimaiset poliitikot voisivat sitten muotoilla Kiinan terrorismin vastaiset toimet yksinkertaisesti uskonnolliseksi ja etniseksi vainoksi.

Kiinassa on noin 25 miljoonaa muslimia. Pelkästään Pekingissä on noin neljännesmiljoona muslimia ja yli 70 moskeijaa. Kiinan politiikka Xinjiangissa ei kohdistu uskontoon tai etniseen ryhmään vaan ääriilmiöksiin. Suuret muslimimaat ymmärtävät tämän ja ovat julkisesti tukeneet Kiinaa. Kaikissa kansanmurhaväitteissä on implisiittisesti ajatus, että yksi ryhmä yrittää tuhota toisen. Kiinan toimien osalta ei ole näyttöä järjestelmällisestä pyrkimyksestä vähentää uiguuriväestöä, kuten jotkut länessä väittävät. Xinjiangin uiguuriväestö kasvoi 40 vuodessa 5,5 miljoonasta yli 12 miljoonaan. Vuodesta 2010 vuoteen 2018 uiguuriväestö kasvoi 25 prosenttia verrattuna väestön 2 prosenttiin.

Kiina toteutti yhden lapsen poliittikkaa vuosina 1979–2015. Muut kuin han-kiinalaiset ryhmät, kuten uiguurit, vapautettiin syntyydenrajoituspolitiikasta ja maaseutualueiden pariskunnat saivat olla jopa kolme lasta. Kiinan syntyydenrajoituspolitiikka ei syrjinyt etnisiä ryhmiä.

Vaikka Xinjiangin väestönkasvu hidastui vuonna 2018, tämä oli yhdenmukainen kansallisen trendin kanssa ja edelleen korkeampi kuin kansallinen keskiarvo, Xinjiangin yliopiston uiguuritutkijan Zulyati Simayin mukaan. Vaikka Kiina on luopunut yhden lapsen politiikasta, vastasyntyneiden määrä on laskenut vuodesta 2016. Viime vuonna syntyneiden määrä putosi 10,035 miljoonaan, mikä on kansantasaavallan historian alhaisin taso. Tästäkään ei voi päätellä, että Kiinan hallitus toteuttaa kansanmurhaa omaa kansaansa vastaan.

Kansanmurhaväitteet perustuvat amerikkalaisen kommunisminvastaisen säätiön toimintaan

Useimmat länsimaiset raportit "kansanmurhasta" viittaavat yhteen ainoaan lähteeseen, Adrian Zenziin, saksalaiseen uudestisyntyneeseen kristittyyn, joka työskentelee Victims of Communism Memorial Foundation -säätiön palveluksessa Washingtonissa. Hän väittää olevansa "Jumalan johdattamana" tutkimassa kiinalaisia vähemmistöjä.

Kaikki hänen tietonsa perustuvat Kiinan hallituksen julkaisemiin tilastoihin. Hän kuitenkin tulkitsee saman tiedon tarkoitettavan joltain täysin erilaista kuin alkuperäiset tilastot. Kiina on ajanut esimerkiksi usean vuosikymmenen ajan köyhyyden torjuntaa erilaisilla politiikoilla, kuten auttamalla köyhiä löytämään töitä muualta ja siirtämällä kokonaisia kyliä pois syrjäisiltä alueilta helpommin saavutettaviin paikkoihin, palveluiden äärelle. Zenz ja muut mainitsivat tällaisiin poliittikkoihin liittyvät tiedot todisteena "työvoiman pakkosiirroista" ja "kansanmurhasta".

Kiinan terrorismin vastainen työ poikkeaa merkittävästi länsimaiden vastaavasta politiikasta. Kiina on ryhtynyt toimiin terrorismin juurisyiden kitkemiseksi. Yhdysvallat on käynyt vuosikymmeniä kestäviä "ikuisia sotia" terrorismia vastaan, eikä loppua näy. Se on pitkä taistelu, koska terrorismin syyt ovat syvälle juurtuneet ja monitahoiset: sosiaaliset, poliittiset, taloudelliset, uskonnolliset ja historialliset. Terrorismia ei voida pyyhkiä pois vain tappamalla pahikset. On puututtava perimmäisiin syihin. Tämä tarkoittaa köyhyyden lievittämistä, työpaikkoja, työväestön eduista lähtevää talouspolitiikkaa ja koulutusta. Juuri tähän Kiina on panostanut Xinjiangissa.

Taustalla on taloudellinen kamppailu Kiinaa vastaan

Yksi haavoittuvimmista kiinalaiskohteista tulevana vuosina on vuonna 2013 käynnistetty massiivinen One Belt, One Road -hanke, jonka tarkoituksena on rakentaa uusi silkkiteiden Keski- ja Etelä-Aasian läpi aina Afrikkaan ja Eurooppaan asti.

Xinjiangin maakunnan kriittinen sijainti silkkiteien alkupäänä asettaa haasteita infrastruktuurihankkeisiin vaadittavien ulkomaisten investointien houkuttelemiseksi alueelle. Kiinan rajojen ulkopuolella viitteitä hankkeeseen kohdistuvista turvallisuusuhista on jo saatu

Jatkuu sivulla 13

Asiantuntijat asialla

Suomen eduskunta sai päätökseen isäntämaamme USA:n aseolisuuden kaipaaman ratkaisun, uusien hävittäjien ostamisen etujassa, kun entisillään voidaan raikastaa ilmaa ainakin vuosikymmen teepäin. Koko eduskunta kristillisistä, perussuomalaisiin, vihreisiin, keskustaan, kokoomukseen, ruotsalaisiin ja vasemmistoliittoon sulautui yksimieliseksi kristillisiä läntisiä arvoja puolustavaksi puolueeksi. Päätös perustui asiantuntijoiden mielipiteeseen. Kenraalit ovat sotatöiden asiantuntijoita. Samaiset asiantuntijat haluavat vielä Suomen liittyvän Natoon. Nato on ylikansallinen USA:n johtama, itsenäisiä valtioita tuhoava ja pakolaisuutta aiheuttava terroristijärjestö.

Oxfordin yliopistossa asiantunteuksensa oppinut, kansainvälisen politiikan asiantuntija, konsulttitoimisto Nordic West Officen toimitusjohtaja Risto E.J. Penttilä arvioi Ylen A-studiassa, että Suomen on varauduttava päättämään Nato-jäsenyydestä jo seuraavien kuukausien aikana.

Mauno Henrik Koivisto loihe lausumaan, että Suomella on ollut aina hyvä herrasmi. Hänellä oli kokemuksen antama asiantuntemusta kun oli herrahississä matkustanut yläkertaan asti.

Minulla on asiantuntemusta näiden hyvien herrojen tekemistä ainoista oikeista päätöksistä. Alle kaksivuotiaana ensimmäisen kerran evakkoon ja viisivuotiaaksi asti sotatantereen virkkeellistä elämää. Meillä oli siihen aikaan mahtava kristillisiä arvoja noudattava liittolainen. Syntymäpaikkani viereisessä kentässä lepää kaksitoista tuhatta uupunutta kamaradia, joiden vyön soljessa luki Gott mit uns – Jumala kanssamme.

Kun ennen talvisotaa Suomi kävi Neuvostoliiton kanssa neuvotteluja aluevaihdosta Lenin-

gradin lähistöstä, eräs savolaisukko julisti, että ei vesj kivveekään ryssälle. Meni vähän kuivaakin maata, meiltä kaksikymmentä neljä hehtaaria tundraa. J. K. Paasikivi ja Mannerheim, kaksi vasemmistolaista, olivat valmiita myöntytyksiin rajakiistassa. Liberaalidemokraatti Eljas Erkkö kannatti savolaisuutta. Mannerheim oli hankkinut kannuksensa keisarillisen Venäjän ratsuväen upseerina rauhoittamalla Venäjään kuuluvassa Puolassa talonpoikaiskapinoita sen ajan monitoimikoneilla, konekiväreillä.

Kommunistit ja muut sodan vastustajat olivat kuritushuoneessa. Siten syntyi yksimielisyys. Nyt riittää jokapäiväinen pelottelu tiedotusvälineissä Venäjän arvaamattomuudella.

Taas tehtiin siunauksellisen päätös, jolla torjutaan ilmastomuutosta ja kiihtyvää lajien sukupuuttoa maapallolla. Turvallisuus ennen kaikkea kun tappokoneet rymistelevät ilmassa, maalla ja merillä.

Viljo Heikkinen vanhempi huoneenrakentaja Lapinlahti, 14.12.2021

Pääsihteeri Kim Jong Iin syntymästä 80 vuotta

Pääsihteeri Kim Jong II syntyi vallankumoukselliseen perheeseen Paektu-vuoren sissileirillä 16. helmikuuta 1942. Hänen isänsä, Kim II Sung oli jo 1930-luvulta asti taistellut japanilaisia vastaan ja hänen äitinsä Kim Jong Suk oli myös huomattava vallankumoustaistelija.

Kim Jong II kasvoi isänsä partisaanitoverien keskuudessa ja oli näkemässä Korean niemimaan vapautuksen. Korean sodan aikana Kim Jong II kävi kansakoulua ja sodan jälkeen hän osallistui nuorisoprikaateissa maan jälleerakentamiseen sodan tuhojen jäljiltä. Hän opiskeli yliopistossa 1960-1964 ja luki opiskeluaikanaan paljon marxismi-leninismien klassikoita ja tutki juche-aatetta ja sen soveltamista Koreassa.

Työuransa hän aloitti kesäkuussa 1964 Korean työväenpuolueen keskuskomitean palveluksessa. Hän osallistui työnsä kautta paljon maansa kulttuurielämän kehittämiseen juchen linjan mukaisesti ja paneutui juche-aatteen teorian kehittämiseen.

Neuvostoliiton ja Itä-Euroopan sosialismin romahdettua Kim Jong II tutki paljon sosialismin romahtamisen syitä. Vuonna 1992 Kim Jong II kirjoitti, että "jos sosialistinen hallitseva puolue ei pysty hyödyntämään sosialistisen järjestelmän ylivoimaisuutta sosialismin rakentamisessa tehotoman organisoinnin ja johtamisen vuoksi, ja jos se ei pysty voittamaan byrokratiaa ja muita vanhentuneita työmenetelmiä ja -tyylejä, lahjontaa ja muita sääntöjenvastaisuuksia sekä korruptiota,

se ei voi saavuttaa kansanjoukkojen luottamusta." Kim Jong II tulikin siihen tulokseen, että on vahvistettava kansan ideologista tietoisuutta.

Presidentti Kim II Sungin kuoltua Kim Jong Iin vastuulle tuli johtaa maata Yhdysvaltojen entistä ankaramman painostuksen alaisena. Tässä poikkeuksellisessa tilanteessa, jossa USA:n hyökkäysuhka oli alituisesti läsnä ja kaupankäynti ulkomaiden kanssa taantui sosialistisen talousjärjestelmän romahdoksen myötä, hän kehitti nk. songun politiikan. Songun politiikan perusajatus oli, että tässä vaikeassa tilanteessa Kansan armeija on ideologisesti kaikkein yhtenäisin, vallankumousta eteenpäin vievä voima työväenluokan sijaan.

Songun-politiikan ansiosta korealaiset ovat voineet jatkaa sosialismin rakentamista Kansanarmeijan turvassa rauhaa Yhdysvaltojen sapelinkalistelulta. Kim Jong II jatkoi presidentti Kim II Sungin työtä Koreoiden riippumattoman ja rauhanomaisen jälleenyhdistämisen puolesta. Tästä voidaan mainita esimerkkinä Koreoiden johtajien historialliset huippukokoukset kesäkuussa 2000 ja kesäkuussa 2007 Pjongjangissa.

Kim Jong Iin työ juche-aat-

Juha Kieksi

teen teoreettisena kehittäjänä on saanut runsaasti kansainvälistä huomiota. Ei ole liioiteltua sanoa, että Kim Jong Iin teoreettinen ja käytännöllinen työ juche-aatteen kehittämiseksi pelasti Korean sosialismin. Korean sosialismi on osoittanut laajemminkin sosialistisen järjestelmän etevämyyden. Onhan Korean demokraattinen kansantasavalta maailman ainoa valtio, jossa taloudellinen perusta on kokonaan sosialistinen.

Pääsihteeri Kim Jong II kuoli suurten psyykkisten ja fyysisten rasitusten seurauksena junassa 17. joulukuuta 2011 ollessaan kiertä-mässä maata.

"Araska ja vaeltava vanhukainen"

Viidestoista kaunokirjallinen teokseni, "Araska ja vaeltava vanhukainen", on vihdoinkin ilmestynyt. Arskan ja vaeltavan vanhukaisen 50 tarinaa ja kuusi runoa (120 sivua) kertovat kehitysvammaisen Arskan ja hänen faijansa kokemuksista, havainnoista sekä näiden kohtaamista ajan ilmiöistä ja vaikeuksista pandemian ajan suljetussa Suomessa ja Euroopassa.

Arskan ja vanhukaisen perhe elävät eristyksissä. Kaksi vuotta on jo lusittu viruksen vuoksi bosessa. Kavereita ja sukulaisia on treffattu harvoin. Kulttuuri on ajettu alas. Arskan toimintakeskus on ajoittain bosessa. Perhe pyrkii kuitenkin sopeutumaan parhaansa mukaan korona-aikaan. Faija ja kundi dallaavat handu handussa Stadin kartoilla ja skujaavat kuonokopat naamoissaan tyhjiä sporissa. He käyvät koronapiikillä, fisustamassa, sienestämässä sekä reissailevat eri vehkeillä mahdollisuuksiensa mukaan sekä kotimaassa että muualla Euroopassa.

Tarinoihin sisältyy matkaker-tomuksia Tallinnasta, Tartosta, Varsova, Berliinistä, Kataloniasta, Stadista, Airistosta, Alastarosta, Hiidenvedeltä ja Rovaniemeltä. Kertomuksissa asioidaan suljetun Stadin viranomaisen kanssa, käydään Haggiksessa kusella ja kohdataan vuodenajat. Kaikesta koetusta huokuu, kuinka pandemia nirhii kehitysvam-

maisena ihmisen ja hänen omaishoitajiensa elämää ja jokapäiväistä arkea. Omistan tämän kirjan kehitysvammaisille ihmisille ja heidän omaishoitajilleen. Kun aikataulut brakaavat, arjen rytmi särkyvät.

"Arskaa ja vaeltavaa vanhukaista" (ISBN 978-952-67517-8-8) on painettu vain rajoitettu painosmäärä. Teos edustaa tyyliuunnaltaan proletaarista realismia. Vastaa itse kirjan kustantamisesta, taitosta, sen runsaasta valokuvista ja teksteistä. Teoksen voi saada haltuunsa vain tilaamalla sen sähköpostitse minulta (yhteystiedot mukaan): matti.laitinen@gmail.com

Kirja toimitetaan postitse huomiota herättämättä omistuskirjoituksen kera tilaajalle. Hinta: 11 euroa + 3,70 euroa postikulut. Maksuyhteys selviää kirjalahetyksen mukana.

Matti Laitinen Vaeltava vanhukainen, omaishoitaja ja kirjailija

Biden höykyttää Saksaa

Biden oli valkoisessa talossa 8 helmikuuta 2022 julistanut suureen ääneen kuinka Venäjän hyökkäessä Ukrainaan, pistetään venäläis-saksalainen kaasuputki-projekti poikki. Journalistien kysyessä, että milläs ilveellä yhdysvallat puuttuu saksan sisäisiin asioihin, oli Biden vain ylimielisesti antanut ymmärtää niin tehtävän.

Ulkoisesti siis näyttäisi siltä, kuin Yhdysvallat olisi uhkaillut Venäjää Saksan edustajan nykytellessä päätän-sä. Mutta vain muutama viikko aikaisemmin oli saksalaisamiraali antanut ymmärtää, ettei Ukraina täytä Nato-jäsenyyden kriteereitä, eikä asiaa helpottanut sekään, että paria päivää myöhemmin Saksan ulkoministeri vahvisti asian omalla taholla. Bidenin retoriikkahan perustui siihen, että jokainen voi hakea jäsenyyttä, mutta tuo retoriikka menettää merkityksensä, jos jäsenhake-mus kippaa nurin yhdenkin Nato-jäsenmaan sitä vastustaessa (Saksa & Ranskahan estivät Gruusian Nato-

jäsenyyden jo vuonna 2008...).

Toisin sanoen hauveli meni puraisemaan isännän kättä (toimella ettei muuten onnistu) ja nyt oli isännän näytettävä haukulle kaapin paikka. Mutta tarvetta kaapinpaikan näytölle tulee senkin takia että kun yksi hauveli uskaltuu puraisemaan isäntäänsä etusuun, niin vaarana on se, että muut isännän rakkikoirat saavat päänsä liivetä rivistä. Nähtäväksi jää, onko Bidenillä pokkaa itse oikoa Mackronia, vai riittääkö se, että ö-luokan ent. ulko-/pää-/finanssi-ministeri marisee suomettumisesta...

Eikä tässä valkoisen talon kurjassa näytöksessä isännän kättä järsineelle hauvelille anneta muuta vuorosanaa, kuin että kyllähän se onnistuu.

Houston, we have a problem 2022-02-09

Kiinan uiguurivähemmistö lännen pelinappulana

Jatkoa sivulta 12

Pakistanista. Talouskäytävä, joka yhdistää Xinjiangin maakunnan Gwadarin syvänvedensatamaan ja sitä kautta Arabian mereen, on ollut rakennushankkeineen paikallisten separatisti- ja terrori-iskujen kohteena vuodesta 2014 lähtien. Väkivaltaisuuksien seurauksena yli 50 Pakistanin kansalaista on kuollut talouskäytävään kuuluvilla rakennuskohteilla viimeisen kolmen vuoden aikana.

Se, että Yhdysvallat poisti ETI-Min terroristijärjestöjen listalta ei johtunut siitä, että järjestö olisi muuttunut. Se johtui siitä, että Kiinan terrorismin vastaisilta toimilta

haluttiin viedä juridinen oikeutus. Samaan hengen vetoon länsi vaatii, että kaikkea Xinjiangissa tuotettua boikotoitaisiin lännessä kansanmurhasyytösten vuoksi.

Yhdysvaltojen ja lännen politiikka tähtää Kiinan taloudellisen aseman heikentämiseen. Uusi silkkitie on yksi näistä hankkeista, jotka länsi haluaa torpedoida. Tästä lännen imperialistisesta politiikasta joutuvat kärsimään juuri uiguurit. Saman politiikan ilmentymiä ovat myös Korean niemimaan tapahtumat, Etelä-Korean ja Japanin aggressiivinen politiikka Kiinaa ja Pohjois-Koreaa vastaan.

Juha Kieksi

Pellepuolueita ja tukijoita

Kukahan lienee puoluetuen synnyttäjä, saattaa olla jopa koiraspuolinen. Sananlaskujen ystävänä totean koiraankin poikivan jos koviille joutuu. Puoluetuki on tuonut mukanaan kaikenlaisia tapahtumia, hauskojakin. Kaikki puolueet vastustavat puoluetukea mutta yksikään ei jätä sitä nostamatta, tietääkseni nosto on vapaaehtoista.

Aikoinaan eräs puolue vastusti rötösherroja ja seteliselkärän-

kaisia, nyt nämä ovat aivan sopivia ehdokkaiksi vaaleihin. Mikä tuo puolueelle rahaa, se kaikki on sallittua. Lisäksi eräs puolue käyttää salakielisiä ilmaisia. Suomi takaisin oli yksi vaalislogan. Kuitenkaan pyynnöstä huolimatta kukaan ei kertonut missä Suomi välillä oli. Olisi ollut ymmärrettävää, jos olisi ilmoitettu Suomen puolueettomuus ja itsenäisyys palautetaan. Nythän olemme lähinnä Yhdysvaltain osavaltion asemassa.

Salakielisyys jatkui aluevalleissa, Suomalainen ensin oli vaalislogan. Tuleeko pian uusi vaali jos

sa onkin vain ulkomaalaisia ehdolla?

Vaaligallupeista päätellen montakin persua on ymmällä. Olisiko se toiveena suomalaisten henkisestä heräämisestä. Valikoi-va vastustaminen ei enää toimi ääniharavana. Kehitysapua vastustetaan mutta amerikkalaiselle aseoteollisuudelle annetaan kymmeniä miljardeja kehitysapua.

Reino Velling eläkeläinen ja sotaorpo Jäm-sänkuskelta

Historiallisen materialismin perusteista (8/2)

Kansan äänen numerosta 5/19 olemme julkaiseet artikkelisarjaa, josta muodostuu historiallisen materialismin perusteet opiskelua varten. Kirjoitukset perustuvat Kommunistien liiton ja DSL:n Marxilaisen pyhäkoulun ja lauantaitiimin alustuksiin. Kansan äänen 5/19 ingressissä todettiin työväenliikkeen hajaannuksen yhdeksi perussyiksi se, että meiltä puuttuu yhtenäinen suunta luova tieteellinen maailmankatsomus.

Marxilaista maailmankatsomusta ei ole päivitetty vastaamaan tieteen uusiin saavutuksiin. Kansan äänen 3/18 artikkelissa "On palattava Marxiin ja Leniniin" torjuttiin väitteet, että materialistinen historiנקסיתיס oli marxilaisuudelle vieras näkökanta. Tarvitsemme dialektisen- ja historiallisen materialismin opintoaineiston, jossa huomioidaan tieteen saavutukset ja osoitetaan tieteellisen maailmankatsomuksen merkitys työkansalle.

Nyt olemme julkaiseet luonnokset historiallisen materialismin perusteiden seitsemään (7) ensimmäiseen lukuun. Oheinen kirjoitus on sosialistista ja kommunistista yhteiskuntamuodostumaa käsittelevän 8. luvun 2. osa. Siinä käsitellään sosialistisen ja kommunistisen yhteiskuntajärjestelmän tieteellisten periaatteiden muodostumista ja ensimmäisten klassisten vallankumousprosessien kulkua.

Tässä kirjoituksessa selvitetään miten (1) lokakuun vallankumous vietiin päätökseen, (2) miten ensimmäiset sosialismin rakentamisen kysymykset ratkaistiin lokakuun vallankumouksen jälkeen. Arvioimme, että toinen maailmansota muodosti erikoisen tatekohdan sosialismin kehityksessä. Kansan äänen seuraavassa numerossa 2/2022 käsitelme socialismin ja kommunistisen yhteiskuntakehityksen käytännön toteutusta toisen maailmansodan ja sen jälkeisenä aikana.

8. Sosialistinen ja kommunistinen yhteiskuntajärjestelmä [osa 2]

8.18. Kornilovin kapina

Heinäkuun jälkeen kansa alkoi heittää. Taloudellinen kriisi syveni. Työläiset ja sotilaat alkoivat joukoittain erota mensevikeistä ja esserristä. Kun selvisi, että hallitus ei aio toteuttaa kansan vaatimuksia, alkoivat neuvostot nopeasti siirtyä vallankumouksen puolelle.

Myös porvaristo ryhtyi laajentamaan vastahyökkäystään. Vallankumouksellisia joukko-osastoja riisuttiin aseista ja alettiin siirtämään rintamalle. Petrogradiin siirrettiin hallitukselle uskollisia joukkoja. Kerenski alkoi ulkomaisten imperialistien, tilanherrain ja porvarien kanssa järjestää tsaarille uskollisen kenraali Kornilovin avulla Petrogradiin Etelä-Venäjältä vastavallankumouksellisia joukkoja. Nämä eivät osanneet venäjän kieltä ja Kornilov oletti, että nämä eivät siksi saayhteyttä Pietarin väestöön.

Kerenski kuitenkin pelästyi liittolaistaan Kornilovia ja joutui hyväksymään käskyn työläisten mobilisoimiseksi Pietarin puolustamiseen. Tämän tehtävän organisoivat bolševikit. Jaettiin aseet ja perustettiin työläisosastoja. Pietarin puolustukseen vedettiin mukaan varusväki ja Itämeren laivasto. Voimasuhteet olivat muuttuneet niin, että Pietarin puolustus oli bolševikkien käsissä. Bolševikit organisoivat liikkeelle agitaattoreita, jotka lähtivät Kornilovin armeijaa vastaan ja soluttautuivat kornilovilaisten joukkoon. Ja niin taitavia olivat bolševikkien agitaattorit, että kapina kuivui kasaan ja jopa kasakat kieltäytyivät hyökkäämästä Petrogradiin.

Tänään Venäjällä viranomaiset yrittävät häivyttää Lokakuun tapahtumat. Monet tilaisuudet pidetäänkin nyt risteilijä Auroralla, josta ammuttiin merkkilaukaus lähteä rynnäkköön talvipalatsin valloittamiseksi. "Lokakuu" tulee vielä.

8.19. Kaikki valta neuvostoille

Kornilovin kapinan aikana tapahtui lopullisesti neuvostojen vasemmistolaistuminen. Elokuussa Petrogradin neuvostossa bolševikit saivat enemmistön ja se julisti tunnuksen kaikki valta neuvostoille. Syyskuussa Moskovan neuvoston ohella Venäjällä yli 250 neuvostoa tukivat tunnusta kaikki valta neuvostoille, mutta nyt tunnus tarkoitti aseellista kapinaa. Kornilovin kapinan jälkeen vallitsi joitain päiviä tilanne, jolloin valta olisi voinut siirtyä rauhanomaisesti neuvostoille, mutta mensevikit ja esserrät eivät suostuneet ja siirtyivät yhä enemmän oikealle. Tämä tilanne meni ohi ja ainoa tie oli aseellisen kapinan valmistelu.

8.20. Lokakuun vallankumous voitti

Hallituksen politiikka johti kriisiin. Oli elintarvikepula ja valtiontalouden vararikko ym. Moskovan ja Pietarin varuskunnat sekä Itämeren laivasto siirtyivät vallankumouksen puolelle. Lokakuussa 10.10.1917 Lenin palasi Pietariin ja heti sen jälkeen kokoontui puolueen keskuskomitea, joka hyväksyi päätöksen kapinan valmisteluista. Tätä varten perustettiin esikunta, jonka johtoon tuli Lenin.

Kapinaan valmistaudittiin koko maassa. Moskovan ja Pietarin aluekonferenssien lisäksi 30 aluekonferenssia olivat päätöksen kannalla. Samaan aikaan valmistettiin neuvostojen 2. yleisvenäläisen edustajakokouksen kokousta 25.10.1917. Lokakuussa Petrogradin punakaartin vahvuus oli 40000 ja muualla 200000 henkilöä. Pietarin varuskunnan vahvuus oli 150000 sotilasta ja Itämeren laivaston 80000 matruusia.

Kapina päätettiin siirtää alkavaksi päivää ennen neuvostojen 2. yleisvenäläisen kokouksen al-

kamista 24.10. Kerenskin hallitus lähetti 24.10. aamulla panssariautoja tuhoamaan bolševikkien toimistoja ja lehtien toimituksia. Vallankumoukselliset joukot olivat kaikkialla vastassa Kerenskin joukkoja hääten heidät pois.

Lenin saapui Smolnaan vallankumouksen johtokeskukseen 24.10 yöllä. Samana yönä piirrettiin Talvipalatsi. Päivällä 25.10. miehittiin asemat, posti ja lennätin, Nevan sillat, ministeriöt ja valtionpankki. Yöllä 25.-26.10. panssarilaiva Auroran merkkilaukauksesta alkoi työläisten, sotilaiden ja matruusien väkiryntäkö Talvipalatsiin, jonne väliaikainen hallitus oli linoitautunut.

Väliaikainen hallitus vangittiin. Vallankumous toteutettiin suunnitelmien mukaan lokakuun 25.-26. päivinä (marraskuun 7-8. päivinä), jolloin vallankumous saavutti voiton Petrogradissa. Moskovassa vallankumous voitti 25.10.-2.11.1917 (7-15.11.1917). Lokakuun 25. päivänä Petrogradissa alkaneelle neuvostojen 2. yleisvenäläiselle edustajakokoukselle, jossa iso enemmistö oli siirtynyt bolševikeille, voitiin ilmoittaa kaiken vallan maassa siirtyneen työläisten, talonpoikain ja sotilaiden neuvostoille. Tämä kokous hyväksyi ensimmäisinä lakeina kaikille sotaikäyville maille ehdotuksen rauhasta sekä päätöksen maan kansallistamisesta ja luovuttamisesta talonpoikain haltuun. Samaten kokouksessa ilmoitettiin kaiken vallan maassa siirtyneen neuvostojen käsiin, valittiin uudelle vallalle hallitus sekä kansankomissaarien neuvosto, jonka johtoon valittiin Lenin.

8.21. Sosialistinen vallankumous

Sekä Pariisin kommuuni että lokakuun vallankumous osoittivat, että valta ei siirry kapitalisteilta työväenluokalle ilman laadullista vallankumouksellista tilannetta ja vaihetta. Nämä ovat kaksi klassista esimerkkiä työväenluokan vallankumouksesta. On virheellistä ajatella, että sosialistiseen yhteiskuntajärjestykseen siirtyminen tapahtuisi tämän jälkeen muuallakin samalla tavalla. Koskaan ei tule kahta samanlaista aikaa. Mutta jokaisessa vallankumousprosessissa, joissa yhteiskunnallinen valta siirtyy omistavalta luokalta työväenluokalle, löytyy yhteismittaisia vaiheita, jotka on tunnistettava ja ymmärrettävä oikein.

Lokakuun vallankumous muutti ratkaisevasti maailman tilannetta, koska tuotantovälineiden yksityinen omistusmuoto sai kilpailijan. Kapitalismi ei ollutkaan enää ainoa yhteiskuntajärjestelmä maailmassa. Huolimatta sosialistisen elämänmuodon 1990 jälkeen kokemista vaikeuksista, on osoitettavissa, että lokakuun vallankumous aloitti kapitalismin sosialismin siirtymisen aikakauden maailmassa, joka jatkuu edelleen.

Niin suuri oli näiden klassisten vallankumousten merkitys, että kapitalistipiirit laittoivat isoja voimia likoon torjuakseen sosialistista yhteiskuntakehitystä. Niinpä Pariisin kommuunin yhteydessä sotaa käyvät valtiot, Ranska ja Saksa, kykenivät liittoutumaan kommuunin kukistamiseksi. Samoin sodasta selvinneet maat Euroopassa näkivät tarpeelliseksi liittoutua intervention aloittamiseksi nuorta

Jo jälleenrakentamisen aikana 20-luvun lopulla käynnistettiin Neuvostoliiton ensimmäinen autotuotanto. Teollistaminen ei voinut toimia ilman niitä. Tämä kuorma-auto on kunniapaikalla Jaroslavl ja Vologdan välisellä tieosuudella, koska sillä seudulla kunnostettiin iso määrä sodassa vaurioituneita autoja. Näitä ensimmäisiä kuormureita on meillä pilkattu. Mutta niiden varaan kyettiin hoitamaan teollistaminen ja voitto sodassa

Neuvosto-Venäjää vastaan.

Maailmansodan lopulla saksalais-itävaltalaiset joukot aloittivat hyökkäyksen koko rintamalla ja miehittivät suuren osan Länsi-Venäjää. Juuri muodostettu puna-armeija pysäytti hyökkäyksen 23.2.1918. Neuvostovalle tappiollisen 3.3.1918 solmitun Brest-Litovskin rauhan jälkeen saksalaiset jäivät valloittamiin alueille.

Alkukesällä 1918 ensimmäisen maailmansodan ympärystövaltojen joukot (mm. Iso-Britannia, Ranska, Venäjän keisarikunta, Serbia, Italia, Portugali, Romania, Kreikka) yhdessä tsaarin kenraaleiden kanssa nousivat maihin pohjoisessa, idässä ja etelässä. Nuori puna-armeija kykeni jo syksyllä 1918 vaputtamaan interventiojoukkojen miehittämiä alueita. Ensimmäinen maailmansota päättyi Saksan tappioon ja Brest-Litovskin rauhansopimus mitätöitiin. Puna-armeija vapautti Saksan miehittämät alueet. Ympärysvallat voimistivat otettaan, asettuivat Saksan tilalle Saksan miehittämiä alueille mm. Ukraina ja Taka-Kaukasian, lähettivät joukkoja Jäämerelle, Kauko-Itään, Mustalle merelle ja Itämerelle.

8.22. Neuvostovaltion voitto maahantunkeutujista

Ympärysvallat organisoivat v. 1919-1920 kolme sotaretkä neuvostovalle kaatamiseksi. Idästä varustettiin Koltšakin armeija, joka koordinoi toimintaansa yhdessä Jäämerelle rantautuneiden Britannian joukkojen kanssa. Etelästä organisoitiin valkokenraali Denikinin johtama armeija ja Baltian suunnalta kenraali Judenitšin armeija.

Puna-armeijan vahvuus oli silloin runsaat miljoona sotilasta. Puolue, nuorisoliitto ja ammatillitit mobilisoivat riveistään kevään 1919 aikana 100000 sotilasta. Neuvostotasavaltojen kesken syntyi sotilaspoliittinen liitto 1.6.1919. Leninin johtama puolustusliitto organisoi toimintaa vihollisen karkottamiseksi.

Koltšakin armeija idässä pyrki koordinoimaan hyökkäystä kohti Moskovaa pohjoisen maahantunkeutujien ja etelän Denikinin kanssa. Puna-armeijan itäinen rintama voitti Koltšakin päävoimat keuhällä 1919 Permin lähistöllä Uralilla. Uralin alue ja Länsi-Siperia vapautettiin. Samalla suomalaiset valkokaarit ajettiin takaisin ja Judenitšin armeijan hyökkäys Petrogradiin torjuttiin marraskuun alussa 1919.

Denikinin armeijan hyökkäys etelästä alkoi elokuussa. Sitä tukivat Puolan tilanherrojen joukot länessä sekä Judenitšin joukot Baltian suunnalla. Puna-armeijan etelärinta-

malle saatiin vahvennuksia ja siitä erotettiin erikseen kaikkoinen rintama. Hyökkäys Denikinin joukkoja vastaan alkoi 11.10.1919 Orelin ja Voronetšin suunnalla, jossa Denikinin armeija kärsi tappion. Budjonin ratsuväkijoukko tuhoi Denikinin armeijan lopullisesti Etelä-Ukrainassa v. 1920 alussa.

Marraskuun alussa 1919 murskattiin Judenitšin armeija sen pyrkiessä valloittamaan Petrogradin. Pohjoisella rintamalla v. 1920 alussa lyötiin valkokaartilaisjoukot sekä maahantunkeutajat. Arkangeli sekä Muurmansk valloitettiin takaisin.

Ententen kolmannen sotaretkien runkona olivat Krimillä maajaileva Kenraali Wrangelin armeija ja tilanherrojen Puolan armeija, joka tunkeutui keuhällä 1920 Valko-Venäjälle ja Ukraina. Neuvostomaan puolustukseen saatiin nyt apua muilta rintamilta ja kesäheinäkuussa muodostetun länsirintaman joukot vapauttivat Ukrainan ja Valko-Venäjän. Lokakuussa puna-armeijan joukot tuhosivat Kenraali Wrangelin armeijan Krimillä. Vuoden 1920 loppuun mennessä hyökkääjien perusvoimat oli tuhotu. Vuoden 1922 alkupäivinä valkosuomalaiset häädettiin lopullisesti Karjalasta. Kansalaissodan viimeiset taistelut käytiin, kun valkokaartilainen ja maahantunkeutujien viimeinen linnae Vladivostok vapautettiin 25.10.1922.

8.23. Kansalaissodan voitto ja sen merkitys

Maailman kapitalistit eivät halunneet hyväksyä sosialismin voittoa Venäjällä. Yli neljä vuotta kestänyt kansalaissota ja 15 ulkomaisen valtion asevoimien maahantunkeutuminen oli aiheuttanut mittaamattomat aineelliset vahingot ja riistänyt yli 7 miljoonan neuvostomaan ihmisen hengen.

Vasta nyt uusi Neuvostomaa oli valmis aloittamaan rauhanomaisen rakennustyön sosialismin kehittämiseksi. Kansalaissodan aikana koko neuvostovaltio jouduttiin organisoimaan yhdeksi suureksi taisteluleiriksi. Tämä vaihe asetti heti alussa uuden neuvostovaltion yhtenäisyyden ja valtiollisen organisoituvuuden koetukselle.

Tässä taistelussa syntyi lokakuun vallankumouksen yhteydessä syntyneiden neuvostovaltojen yhteistyö ja rakennettiin perusta Neuvostoliiton syntymiselle. Sillä, että neuvostomaa selvisi tässä voittajana, oli kansainvälisen luokkataistelun kannalta suuri merkitys. Muodostui kansainvälisen työväenluokan solidaarisuus. USA:n työläisistä lähtenyt "Kädet irti Venäjältä"-kampanja oli yhteistä maailmanlaajuista luokkataistelua, joka osaltaan pakotti imperialisteja irtaantumaan Neuvosto-Venäjän vastaisista inter-

Jatkuu sivulla 15

Historiallisen materialismin perusteista (8/2)

Jatkoa sivulta 14

ventiosodista.

Neuvosto-Venäjä avasi tien sosialistiselle käytännölle

Neuvosto-Venäjä oli nyt ensimmäisen työläisten ja talonpoikain hallitsema sosialistinen valtio maailmassa. Tätä ennen sosialistiselle kehitykselle ei vielä ollut käytännön perinteitä ja pohjaa. Kapitalistisessa markkinataloudessa yhteiskuntakehitystä ohjasi alkuvoimaisesti markkinavoimat ja arvolaaki. Puolueen ja neuvostohallituksen täytyi ratkaista kaikki käytännön sosialistisen rakennustyön kysymykset ensimmäistä kertaa maailmassa. Tästä käytännöstä muodostui myös sosialistisen rakennustyön ensimmäinen esimerkki ja kokemus, josta seuraavat sosialismia ja kommunismia rakentavat voisivat omaksua kokemusta.

Sotakommunismi ja uusi talouspolitiikka

Kansalaissodan oloissa koko kansantalous, teollisuus ja maatalous keskittyivät palvelemaan voittoa sosialismin vihollisesta. Kaikki teollisuuslaitokset kansallistettiin. Viljelijät joutuivat luovuttamaan kaikki ylimääräiset elintarvikkeet. Elettiin sotakommunismia aikaa.

Sota oli heikentänyt taloutta.

Kun v. 1913 teollisuuden palveluksessa oli 2,6 miljoonaa työläistä, oli heitä v. 1921 vain 1,2 miljoonaa. Kansalaissodan vuosina väestö ymmärsi tämän sotakommunismia talouspolitiikan välttämättömyyden, mutta ei hyväksynyt sitä enää sodan jälkeen. Ymmärrettiin, että siirtyminen kapitalismista sosialismiin tarvitsee siirtymäajan.

Puolue päättikin 10. edustajakokouksessaan maaliskuussa 1921 siirtymisestä uuteen talouspolitiikkaan (NEP). Siinä palautettiin kapitalismin elementtejä. Elintarvikkeiden luovutusvelvollisuus muu-

Tällä aukealla keskustellaan marxilaisesta yhteiskuntateoriasta. Historiallisen materialismin osalta kehitämme ja testaamme tulevan opintomateriaalin sisältöä. Kritisoi, kommentoi ja kirjoitkaa.

tuettiin luontaisveroksi. Hyväksyttiin asetukset tavaravaihdon ja rahan talouden sallimisesta. Ulkomaisille yrityksille annettiin oikeus toimia neuvostomaassa. Valtiovalta ja kansantalouden avainasemat pidettiin neuvostovaltion käsissä

GOELRO ja jälleenrakennus

Joulukuussa 1920 neuvostojen yleisenä edustajakokous käsiteli jälleenrakennustyötä. Kokouksen päätökset edellyttivät teollisuustuotannon lisäämistä 80-100 % sotaa edeltävään tasoon verrattuna. Kaikki uusi teollisuus suunniteltiin sähkövoiman varaan. Suunnitelmassa tärkein alue olikin GOELRO eli Neuvostovenäjän sähköistämishjelma. Tunnetut ovat Leninin sanat: "Kommunismi on sama kuin koko maan sähköistämisen."

GOELRO edellytti 30 suuren yhteisteholtaan 1,5 miljoonaa KW kehittävän voimalaitoksen rakentamista lähimmän 10-15 vuoden aikana (20 höyryvoimalaa ja 10 vesivoimalaa). Sähköistämisuunnitelman toteuttaminen alkoi vuosina 1921-1922. Alettiin rakentaa Volhovin, Balahnan, Saturan ja Stretovkan voimalaitteita. Neuvostovalta sai lujan otteen maan kehittämisestä.

Vuoden 1925 lopulla Neuvostoliiton suurteollisuuden tuotanto oli 75 % ja maataloustuotanto 87 % sotaa edeltävästä tasosta. Jälleenrakennus suoritettiin loppuun vuosina 1925-1926. GOELRO eteni menestyksellisesti. Valmistuivat mm. Tashkentin ja Jerevanin voimalaitokset ja alettiin rakentaa Dneprin voimalaitosta.

Vallankumouksen 10-vuotispäivänä tuotettiin ensimmäiset kotimaiset traktorit, kuorma-autot, hyökkäysvaunut ja lentokoneet. Sähkövoiman tuotanto oli 2,5 kertainen vallankumousta edeltäneeseen tasoon nähden ja teollisuuden osuus kansantulosta oli n. 42 %.

Suunnitelmatalous

Jälleenrakennus jo osoitti uuden piirteen sosialistisessa taloudessa. Kapitalistisessa markkinataloudessa tuotantovoimien ohjaus tapahtuu alkuvoimaisesti markkinoiden ja arvolaain perusteella, joka puolestaan perustuu tuotantovälineiden yksityisomistukseen ja työvoiman

riistoon.

Socialistisessa taloudessa siirryttiin suunnitelmatalouteen. Jo vuonna 1921 Leninin aloitteesta perustettiin Gosplan, tieteellisen taloussuunnittelun keskuselin. Alusta saakka oli selvää, että sosialistisissa tuotannon hallinnon sisältö ja mittasuhteet tulevat käsittämään koko kansantalouden. Kun sosialismi toteuttaa tuotantovälineiden yhteiskunnallisen omistuksen, poistaa se samalla tuotannon yhteiskunnallisen luonteen ja kapitalistisen anastuksen välisen ristiriidan. Yhteiskunnallisen työn tuotteet eivät enää joudu kapitalistien omistukseen. Siksi sosialistiset tuotantosuhteet tekevät mahdolliseksi tuotannon ja koko talouden suunnittelun koko yhteiskunnan mittakaavassa.

Ensimmäinen viisivuotiskausi ja maatalouden kollektivisointi

Joulukuussa 1922 perustettu Neuvostoliitto määritteli 1. viisivuotiskauden periaatteet 1927 joulukuussa. Silloin v. 1928 teollisuustuotanto oli jo 132 % sotaa edeltävästä tasosta ja elintarviketuotanto saavutti sotaa edeltävän tason.

Maatalouden piirissä oli kuitenkin edelleen 25 miljoonaa lähes luontaistaloudessa elävää pientilaa, jotka eivät kyenneet myymään viljaa markkinoille. Markkinoilta saatiin viljaa vain noin ¼ sotaa edeltävästä määrästä. Syntyi tilanne, jossa sosialistinen teollistaminen ei voinut kehittyä kapitalismin synnyttävän maatalouden pohjalta. Siksi NKP:n 15. edustajakokous suuntautui maatalouden kollektivisointiin.

Neuvostojen 5. edustajakokous hyväksyi 1. viisivuotissuunnitelman v. 1929. Suunnitelman mukaan teollisuuden tuli kasvaa 1,5 kertaisesti, koneenrakennustuotannon 3,5 kertaiseksi ja sähköntuotannon 4 kertaiseksi. Rakennettiin mm. Rostovin maatalouskoneitehdas, Moskovan ja Gorkin autotehtaat ja Uralin koneenrakennustehtaat.

Vuonna 1929 alkoi maatalouden kollektivisointi. Vuoden 1930 alussa kollektiivitalouhin kuului jo 5 miljoonaa (22 % talouksista) taloutta. Samana vuonna kollektiivitaloudet toimittivat markkinoille jo huomattavasti yksityistalouksia enemmän viljaa. Kauden aikana (1929-1933) käynnistettiin 1500 uusimmalla koneistolla varustet-

tua laitosta ja mm. Volgogradin traktoritehdas tuotti 40000 traktoria vuodessa. Uusina teollisuuden lajeina oli synnytetty traktori-, auto-, lentokone-, työstökone-, raskas koneenrakennus-, maatalouskone-, rauta- ja teräs- sekä kemianteollisuus.

Maataloudessa oli kollektivisoinnin piirissä

61,5 % talouksista ja 77,7 % viljelysmaasta. Maatalous, joiden piirissä työ oli aiemmin tehty pelkästään ihmistyön ja vetoeläinten voimin, sai käyttöönsä 121000 traktoria ja lukemattoman määrän maatalouskoneita. Goelro suunnitelma ylitettiin huomattavasti.

Toinen ja kolmas viisivuotiskausi ja sota

Toisella viisivuotiskaudella (1933-1937) kiinnitettiin huomio rautametallurgian kehittämiseen (Ks. KÄ 3-4/2021) ja kansantalouden kehittyä nopeasti. Valmistui mm. 4500 suurta uutta tuotantolaitosta mm. suuret Uralin ja Kramatovskin konepajat, Tsheljabinskin traktoritehdas ja Jefremovskin kautsutehdas.

Koneenrakennusteollisuus loi teknisen perustan maataloudelle ja kolhoosijärjestelmälle. Kolhooseihin kuului v. 1937 jo 93 % talouksista ja 99 % viljelyalasta. Maatalouden käytössä oli silloin jo 129 000 leikkuupuimuria. Myös ihmisten aineellisen hyvinvoinnin kasvuun voitiin kiinnittää huomiota. Asuinpinta-alaa rakennettiin 67 miljoonaa neliometriä. Teollisuustuotteiden ja elintarvikkeiden säännöstely voitiin poistaa joulukuussa 1934.

Puolueen 18. edustajakokous hyväksyi 3:n viisivuotissuunnitelman vuosille 1938-1942. Jotkut paikalliset viranomaiset kollektivisointia jouduttaakseen, syyllistyivät laittomuuksiin. NKP:n keskuskomitea korjasi 14.3.1930 päätöksellään näitä virheitä ja totesi: "Vasemmistolaisella äkkijyrkkyydellä ei ole mitään tekemistä puoluelin-

Kuznetskin metallitehdas Venäjällä Kamerovon alueella. Aamulla 3.4.1932 se antoi ensimmäisen sulatteen. Syntyi siperialaista valurautaa. Syyskuun 19. päivänä martinuuni tuotti 19.9.1932 ensimmäisen kuznetskilaisen raakateräksen ja 5. 11. vannevalsilaitte tuotti ensimmäiset teräsharkot. Seuraavana päivänä tehtaalta lähtivät matkalleen ensimmäiset Siperiassa tuotetut ratakiskot. Silloin tarvittiin omaa metallia. (KÄ 3-4/21)

jan kanssa. Suunnitelma edellytti sähkövoiman, koneenrakennuksen, kemian teollisuuden ja erikoisteräksen tuotannon nopeaa kasvua."

Tässä vaiheessa sosialismin vastavoimat alkoivat aktivoitua. Monilla alueilla syntyi järjestäytyneitä vastarintaa keinottelijoiden (nepmannien), entisten maanomistajien ja tehtaanomistajien sekä ulkomaisten asiamiesten ym. toimesta. Neuvostoliitto edistyi ulkopoliittisesti ja taloudellisesti ja saavutti länsimaita taloudessa, samalla kun länsimaita koetteli talouskriisi. Samaan aikaan imperialistit aloittivat uudestaan maailman jakoon tähtäävän sodan valmistelun. Sota alkoi 1939 (mm. Halhin-Golin taistelu, talvisota)

Aivan valmistautumattomana sotaan ei jouduttu. Neuvostoliiton talouselämän kehityksen taso v. 1940 oli maan asemahdin voiman lähde. Vallankumouksen jälkeen Neuvostoliitto ehti toteuttaa jälleenrakennusohjelman, sähköistämishjelman, sekä kaksi viisivuotissuunnitelmaa. Kolmatta viisivuotista (1938-42) ei ehditty viedä loppuun maan joutuessa fasistisen Saksan ja sen liittolaisten (Suomi, Unkari, Romania) hyökkäyksen kohteeksi.

Maatalouden kollektivisointi oli suoritettu loppuun. Kolhoosit ja sovhoosit kykenivät turvaamaan elintarvikehuollon. Vuonna 1940 teollisuustuotanto ylitti vallankumousta edeltäneen tason 8,5 kertaisesti, kemianteollisuus 22 kertaisesti, metalliteollisuus 35 kertaisesti ja kansantulo 5,4 kertaisesti.

Virheelliset tulkinnot kommunismista

Tuskin mitään on vastustettu niin paljon kuin kommunismia ilman, että sen perusteita tiedettäisiin ja ymmärrettäisiin. Kansan tauntaan on suurpääoman omistamien medioiden välityksellä ehdollistettu suunnaton kommunismin pelko, jota ryyditetään suoranaisia valheilla, joiden oikaisuun tarvittaisiin paksu kirjasarja. Tässä on vain se pieni ongelma, että vastustetaan sellaista, mitä ei vielä ole olemassa. Kapitalismin jälkeen tulee siirtymävaihe sosialismiin, joka poistaa antagonistiset luokkaristiriidat, mutta ei suinkaan heti siirry kommunismiin, joka tulisi olemaan ihmisen kaikinpuolisen vapautuksen ehto.

Nähdäkseni kehittyminen sosialismista kommunismiin kestää hyvinkin pitkän ajanjakson ja edellyttää sosialismin voiton maailmanlaajuisesti. Neuvostoliiton ollessa voimissaan, ei vielä puhuttu kommunismista jo toteutuneena järjestelmänä, vaan kyse oli reaalisesti olemassaolevasta sosialismista, joka pi-

demällä tähtäimellä johtaisi kommunistisen yhteiskunnan rakentamiseen.

Tämän päivän maailmassa ihmisten keskuudessa vallitsee epä-tietoisuus asioiden todellisesta tilasta. On kuitenkin muistettava, että tietämättömyys ei ole vahva argumentti millekään asialle. Elämäniän kestävä ehdollistaminen ja jopa indoktrinointi, eli vähemmän hienosti sanottuna aivopesu, aloitetaan jo lapsena varhaisessa vaiheessa, jotta saatuihin tuloksiin oltaisiin tyytyväisiä. Porvaristo luokkana pääomapiireineen ei jätä mitään keinoa käyttämättä halventaakseen sosialismia ja kommunismia.

"Kommunismi", "materialismi" ja vaikkapa "vapaus" ovat sanoja, joiden todellinen merkitys on perusteellisesti hämärretty. Joskus todetaan jokaisella olevan oma totuus, mitä ei kuitenkaan käytännössä hyväksytä, sillä sehän johtaisi mahdottomaan tilanteeseen mis-

George Orwell

sä kaikki olisivat oikeassa eikä yksikään väärässä. Ei, kyllä totuus on yksi ja ainoa. Totuutta lähestymme likimääräisesti itseään korjaavana prosessina, mikä lisääntyy, tarkentuu ja kasautuu sitä mukaa, kun se tieteellisellä menetelmällä on mahdollista selvittää. Vain harvemmin totuus on absoluuttista muuta kuin jossain pienemmissä asioissa.

Se että uskonnoilla olisi totuus hallussa, ei vain voi pitää paikkansa, sillä mitään varteenotettavaa perustetta niiden oikeellisuudesta ei ole voitu esittää. Mikäli lähdemme siitä, ettei niiden perusteita (jumala yms.) silti kyetä kumoamaan, joudutaan nurinkuriseen tilanteeseen, missä mediat antavat tilaa todistamattomille väitteille. Se ei vain voi olla hyvä journalistinen tapu. Edelleen painotan, että tietämättömyys ei käy hyvästä argumentista.

Historiallinen materialismi ja sen dialektinen metodi, eli tämä

materialistinen maailma, aineellinen todellisuus käsitys pitää paikkansa, sillä esim. mitään henkisiä ilmiöitä ei yrityksistä huolimatta ole löydetty ilman aineellista kantajaa. Ja vanhan aksiooman mukaan abstraktista totuutta ei ole, totuus on aina konkreettinen. Totuuden taakka on aina teorian esittäjällä, eikä suinkaan kieltäjällä, joka malttamattomana odottaa tarkempia tietoja. Näitä tietoja ei vain uskonnollisissa yhteyksissä tulla koskaan saamaan, sillä ne vilisevät virheitä, eikä niitä voida todentaa logiikan ja empiirisen kokeen valossa.

Olen aiemmissa kirjoituksiani maininnut brittiläisen kirjailija George Orwellin, joka mielestäni oli terävä ajattelija. Vaikka Orwell kritisoi Neuvostokommunismia, pysytteli hän sosialistina, koska muuta mahdollisuutta yhteiskunnan kehittämiseen ei ole olemassa. Yhteiskuntajärjestelmien kehityksessä kapitalismi on pitkäksi venähtänyt välivaihe siirryttäessä kohti sosialismia, mikä lopulta voisi johtaa kommunismiin. Kirjassaan "Elä-

köön tuonenkielo!" Orwell laittaa "Antikristus"-lehden kustantajan Ravelstonin sanomaan Gordonille: "Sinä esität jatkuvia valitusvirsiä kapitalismista, etkä kuitenkaan hyväksy sen ainoaa mahdollista vaihtoehtoa. Ei asioita millään vippaskonsteilla kuntoon saada. On hyväksyttävä joko kapitalismi tai sosialismi. Muita ratkaisuja ei ole."

Meidän on päästävää eroon epädemokraattisesta luokkajaosta niiden välillä, jotka omistavat tärkeimmät tuotanto- ja jakeluvälineet ja niiden, jotka usein pientä palkkaa vastaan joutuvat tekemään lähes kaiken yhteiskunnan perustavan työn. On valittava ei-kapitalistinen tulevaisuuden tie.

Prempi tulevaisuus tuleville sukupolville on ollut monien vanhempien tärkeänä pontimena, mutta tänään se ei enää sovi kapitalismin uusliberaalivaiheen puitteisiin. Jotain tarttis tehdä! Nyt puhutaan paljon mm. maahanmuuttokriittisyydestä, koronarokotteen vastai-

Jatkuu sivulla 19

Olimme niin "suomettuneita", että... (osa 1)

Porvarillisissa piireissä muistetaan 1970-luku usein ahdistavana ja ankeana aikana, jolloin jouduttiin alistumaan kaikenlaiseen sellaiseen, mistä elämän ilo ja vapaus loistivat poissaolollaan. Nuoriso politisoitui, UKK oli presidenttinä ja vanhat porvorvarilliset arvot oli poljettu lokaan. Porvari nukkui huonosti. Eikä ihme, sillä yhteiskunnallisen elämän toisella laidalla asiat olivat täysin päinvastoin. Nuoriso vasemmistolaisuutensa ja sen aktiivisimmat osat alkoivat tiedostaa asemansa kapitalistisessa luokkayhteiskunnassa. Suomen Kommunistiseen Puolueeseen ja SDNL:ään eli Suomen Demokraattiseen Nuorisoliittoon alkoi virrata suurten ikäluokkien toimeliasta väkeä. Myös nuorempiakin. Sosialistinen Opiskelijaliitto eli SOL perustettiin. Suurinta osaa näiden järjestöjen uusista jäsenistä alettiin kutsua muiden poliittisten suuntausten taholta "taistolaisiksi" ja kutsutaan edelleenkin. Viimeinen nimittelykierron käytiin 2021- 2022 vuodenvaihteessa, kun Ylen TV-1 esitti surullisen kuuluisan sarjansa "kylmän sodan Suomesta" ja ns. suomettumisesta. Siinä sai osansa hyökkäyksen kohteena myös 1970-luvun kommunistinen nuorisoliike. Tässä kirjoituksessa ei käytetä edellä mainittua kutsumanimeä. Siitäkin syystä, että sen kehittivät aikoinaan Helsingin Sanomien poliittiset toimittajat kantapaikassaan. SKP:n silloinen varapuheenjohtaja Taisto Sinisalo joutui luovuttamaan etunimensä porvaritoimittajien ratoksi.

KuNun lauluryhmä Novgorodin joen varrella. Vasemmalta Arja, Kati, Helena ja Senja. Edessä illanvieton vetäjät, Jaska ja Veikko tutkivat ilta ohjelmaa.

Bussilla Moskovaan

Helsingin Kulttuuritalon Nuoret oli SDNL:n ja sen piirijärjestön Uudenaan Sosialistisen Nuorisoliiton, USNL:n yksi lukuisista perusjärjestöistä. Sen toiminta oli laajaa ja monipuolista. Yksi toiminnan muodoista oli ryhmämatkojen järjestäminen naapurimaahan Neuvostoliittoon. Tässä kaksiosaisessa kirjoitusarjassa kuvaillaan kahta, hieman tavallisuudesta poiketen, leirintäaluematkoina toteutettua bussimatkaa Helsingistä Moskovaan ja takaisin. Ajankohta ensimmäiselle oli 1.-11.8 vuonna 1973. Ohessa kommentoidaan myös edellä mainitun TV-sarjan sisältöä, ikään kuin vertailuna siihen, mitä kommunistinen ja luokkakanainen nuorisoliike oli ollut viitisenkymmeneä vuotta sitten.

Tilausbussi oli täynnä innoikkaita nuoria, KuNun jäseniä ja heidän ystäviään. Mukana oli työläisnuorten ohella myös SOL:iin kuuluneita opiskelijoita. Osanottajia oli myös naapurista, Hermannin Sosialistisista Nuorista. Matkareitti Helsingistä lähtien oli Vaalimaan-Repino-Leningrad-Novgorod-Kalinin-Moskova. Jo alusta alkaen, aurinkoisesta lähtöaamusta, bussissa raikui nuorten laulu. Lauluvihkot olivat mukana ja yhteislaulua johdatti KuNun tyttöjen lauluryhmä. Bussia kuljet-

ti ammattitaitoisena ja meilte solidaarisena ystäväni porvoollainen Eikka.

"Suomettuminen" silloin

Siihen aikaan ei puhuttu "suomettumisesta". Ylen hiljattaisessa 8-osaisessa TV-

Köydenveto joen rannalla on päättynyt. Naisten joukkue riemuitsee.

sarjassa se toimi lyömäaseena mm. 1970-luvun kommunistista nuorisoliikettä kohtaan. Meille nykyinen "suomettuminen" merkitsi aikoinaan rauhanhahtoa, neuvosto- ja naapuriyöstävyyttä, työväenluokkaista solidaarisuutta, sosialismia, kansainvälisyyttä, taistelulauluja ja toveruutta. TV-ohjelman keskeiset toteuttajat, vastaava tuottaja Antti Seppänen, käsikirjoittaja Marjo Viikko ja toimittaja Jari Tervo olisivat varmaankin istuneet tulisilla hiillillä, jos olisivat olleet mukana Moskovan bussissa vuonna 1973. Matka olisi heidän osaltaan päättynyt ilmeisesti jo viimeistään Vaalimaan raja-asemalla. Jari Tervon viekas ja ylimielinen hymy olisi hyytynyt. Heidän puolestaan olisi kohdallaan "anteeksipyyntö" näin jälkempäin siitä, että olimme Helsingin Sanomien (13.1.2022) Saska Saarikosken mukaan "harmittomia hölmöjä".

Matka jatkui

Vaalimaan rajanylityksen jälkeen ajoimme Repinon leirialueelle lepäämään ja yöpymään. Sieltä siirryimme seuraavana päivänä Leningradin kautta Novgorodiin. Moskovan valtatien auettua ja Leningradin jätettyämme oli aika tilanteeseen sopivalle ja tunteelliselle laululle, josta muodostuikin sitten bussimatkamme suosituin kappale, neuvostoliittolainen laulu "Neuvostomaisema":

"Laajan maiseman me näemme edessäme/ Laajat arot, metsät, sarat peltojen/ Suuret kaupungit ja sauhuvat tehtaat/ nousee huminasta vuosisatojen.

Suuren rakennuksen kohoavan näemme/ yhtenäisen, maamme laajuuden/ Näemme itsemme, rakentajan hahmon:/ kansan rohkean ja määrätietoisen.

Työ on kunniamme, työ on vapautemme/ arkipäivään piilee riemun siemenet/ Niiden ytimistä versoo rakkautemme/ maailman avaruuteen tähdet punaiset."

Novgorodin joen rannalla

Inturistin opas ja tulkki, petroskoinen Heljä oli liittynyt porukkaamme Leningradista. Jotkut matkalaisistamme osasivat jo silloin venäjää, joten kieliongelmia ei juurikaan päässyt syntymään. Heljää jäi mieleen, kun hän bussitaukojen alettua komensi suomen murteellaan: "Tehdään pyssäys. Pojat tien vasemmalle puolelle ja tytöt oikealle, pöhheikköön". Heljä osasi tehtävänsä ja piti huolta matkalaisista. Leningradissa olimme kierrelleet kaupunkia katselemassa ja niin tapahtui Novgorodissakin. Pitkä bussimatka oli taitunut helposti. Laulettiin, keskusteltiin ja luettiin Tiedonantajaa sekä USNL:n suosittua Toveri-lehteä. Siinä muuten oli yhdessä vaiheessa toimitussihteerinä nykyinen historioitsija Kimmo Rentola. Nyttemmin hänen roolinsa onkin muuttunut täysin. Edellä mainitussa Ylen "suomettumishjelmassa" Rentola toimi aikalaistodistajana vastaamassa Jari Tervon johdattaviin "suomettumiskysymyksiin". Kimmo myönteisesti kysyi ja pisti välillä vielä Tervoakin "paremmaksi." Nuoruuden aatteellisuudesta oli jäljellä enää vain haa-lea muisto.

Matkaeväitä ostettiin kyljen kaupoista ja kioskeista. Tauoilla voimisteltiin. Illansuussa leiriydyttiin Novgorodin joen varrella sijainneelle leirialueelle. Siellä ja muilla leirikeskuksilla oli teltoissa ja kesämaajoissa asianmukainen varustus. Sängyt vuodevaatteineen, tuolit ja pöydät. Yhteiset peseytymispaikat, buffetit jne.

Leirialueen venäläisten turistien kanssa sovittiin yhteisessä illanvietossa joen rannalla. Ohjelmaa oli molemmin puolin. KuNun tyttöjen lauluryhmä esiintyi ja niin venäläisetkin. Yhdessä laulettiin monia tuttuja kappaleita. Siinä meni Uralin pihlajat, Moskovan illat kuin Rakastan elämääkin. Urheilupuolelta otettiin kollektiiviseksi kilpailulajiksi köydenveto. Sopiva köysi löytyi leirialueen tarpeistosta. Joukkueet rakentuivat miesten ja naisten suomalais-venäläisistä osanottajista. Illanvieton vetäjät antoivat naisille tasoitusta parin vetäjän verran. Suhteet taisivat olla 8-10. Matkanjohtajan kitaralla lyömän alkutahdin jälkeen alkoi joen rannalla armodon vääntö. Kumpikaan joukkue ei antanut tuumaakaan periksi. Pikkuhiljaa kuitenkin miesporukka joutui ottamaan vastentahtoisesti askelia eteenpäin. Tästä naisryhmä sai lisää intoa ja alkoi tosissaan kiskoa köydestä. Niinpä siinä sitten kävi, että miesporukasta osa putosi istualle ja ote köydestä herposi. Naisväki riemuisti voitostaan. Siviilisen arvion perusteella heidän voitonsa avaimena oli tuhdingpuoleinen venäläisrouva, joka olisi ratkaissut

pelin luultavasti ilman tasoituskakin. Hauskaa oli kuitenkin kaikilla.

Kommunistisen nuorison 1970-luvun linjauksia ihmetellään

Nykyisin val-tamediassa ja myös "vasemmistolaisissa" piireissä on tapana usein päivitellä sitä, että miksi Suomessa kommunistinen nuorisoliike valitsi neuvostoystävyyden yhdeksi tukipylvääkseen. Muissa länsimaissa näin ei muka olisi ollut. Monista syistä johtuen aktiviteetit NL:oa kohtaan olivat tietenkin hieman vähäisempiä muualla, mutta mielenkiintoa ja halua ystäväyteen ja yhteistyöhön oli myös Länsi-Euroopassa ja jopa Yhdysvalloissa. Meillä asialle on hyvin luonnollisia ja historiallisia perusteita. Myös Ylen TV-sarjassa kummastusta tuotiin esille. Se on osoitus pelkästään siitä, ettei ole vauvattu perehtymään vasemmistolaisen työväenliikkeen historiaan eivätkä asianomaiset toimittajat ja historioitsijat ole itse henkilökohtaisesti osallistuneet koskaan työväenjärjestöjen toimintaan ja niiden arkiiseen työhön. Rentola tietenkin poikkeuksena. Kaikki perustuu muualta kuultuun ja muualta luettuun.

Ensimmäiseksi on todettava, että esimerkiksi 1970-luvun kommunistinen nuorisoliike Suomessa ei ollut mikään irrallinen ja sattunnainen ilmiö. Se oli elimellinen osa SKP:n ja nuorisoliiton toimintaa sekä historiaa. Jo autonomian ajoilta asti suomalainen ja venäläinen vasemmistolainen työväenliike oli toiminut yhteistyössä. Lenin ja monet muut bolshevikit olivat usein Suomen puolella "maanpaossa" ja kokoustamassa. SKP perustettiin luokkasodan jälkeen Moskovaan vuonna 1918. Petrogradissa oli paljon punapakolaisia niihin aikoihin. Siellä oli myös paljon suomalaisia jo aiemmiltakin vuosilta, mm. työn perässä muuttaneita ja heidän jälkeläisiään.

Nuorisoliikkeen jäsenillä 1970-luvulla oli vielä silloin oivalinen tilaisuus tavata alueillaan vanhoja liikkeen veteraaneja. Näillä luokkasodan käyneillä, Tammisaaren leirillä olleilla ja maanalaisuuden aikana toimineilla oli paljon kerrottavaa ja annettavaa nuoremmille polville. He osasivat selvittää myös Suomen ja Neuvostoliiton välisen historian vaiheita. Väliuriansoppiimus syksyllä 1944 vapautti suomalaiset kommunistit ja nuorisoliittolaiset lailliseen ja julkiseen toimintaan.

Lukuisat kommunistiset ja demokraattiset organisaatiot järjestivät opinto- ja lomamatkoja Neuvostoliittoon. Yhteistyökumppaneita kutsuttiin vastavierailuille Suomeen. Näin syntyi usein vuosikautia kestäneitä ystävyys-suhteita. Neuvostososialismi kiinnosti, kuten myös neuvostoliittolaisten arki ja kulttuuri. Sikäläinen musiikki ja elokuvat tulivat meillä suosituiksi.

Kalininin kaut-

Oppeamme Heljä (seisomassa) ja matkalaiset ta Moskovaan

Seuraava yöpyminen tapahtui Kalininin kaupungin leirialueella. Myös siellä oli ohjelmassa kaupunkieroksen jälkeen yhteinen nuotioillanvietto venäläisten matkailijoiden kanssa. Naapureillakin oli oma lauluryhmänsä mukanaan. Koska KuNun bussilaiset olivat liikkeellä myös aatteellisesti luokkakantaiselta pohjalta, niin yhteislaulujakin oli illanviettoissa tämän mukaisesti. Venäläisillä ei ollut mitään tätä vastaan, päinvastoin. Niinpä Kalininin leirialueella kajutettiin yhdessä "Nuorison marssi". Venäläiset venäjäksi ja suomalaiset suomeksi. Lauluhan on alunperin syntynyt Neuvosto-Venäjän kansalais- ja interventiosodan aikana 1917-1922 Punaisen armeijan marssilauluksi. Sillä on kaksikin nimeä venäjäksi: "Punainen armeija on kaikkien vahvin" ja "Valkoinen armeija, musta paroni". Samat sanat ja sama sävel kummassakin. Meillä se tunnetaan "Nuorison marssina". Sanatkin ovat hieman erilaiset. Venäläinen alkuperäinen sanointi alkaa: "Valkoinen armeija, musta paroni / uudestaan valmistavat meille / tsaarin valtaistuinta".

"Nuoriso valmis on taistelemaan, puolesta luokkansa vapauden. Piinat ei peljätä ei vankilat, kun laulimme ilmoille raukuavat. Siks´ kunnes valta on työvällä ja päivä koittaa orjille. Työn uljaat nuoret luo lippujemme jo käykää taiston tuoksinaan. Pelvotta aina päin vihollista käy kulku nuorten armeijan. Ei askel horju, ei silmä säiky, vaan into hehkuu otsallaan. Taistelohon, taistelohon, käy kulku nuorten armeijan. Ei askel horju, ei silmä säiky, vaan into hehkuu otsallaan."

Moskova, Mozhaik

Lopulta saavuttiin Moskovaan ja siellä Mozhaiksin suurelle leirintäalueelle noin 15 kilometrin etäisyydellä kaupungin keskustasta. Siellä oltiin sitten useampi vuorokausi ennen paluumatkaa. Eikan bussilla kierrettiin ahkerasti kaupunkiin tutustumassa. Samoin omatoimisesti pienemmissäkin porukoissa. Kreml, Punainen tori, Leninin Mausoleum, Kansantalouden saavutusten näyt-

Jatkuu sivulla 17

Ryhmän jäseniä Punaisella torilla.

Kazakstanin tapahtumat: keskenjäänyt vallankumous

Neuvostoliiton hajoamisen jälkeen Kazakstanissa, samoin kuin muissakin eteläisissä neuvostotasavalloissa, valtaan nousi itämainen itsevaltiut. Tietenkin muodollisesti siellä toimitettiin vaalit, mutta niiden tuloksilla ei ollut mitään tekemistä vallitsevan tilanteen kanssa. Käytännöllisesti opposition toiminta loppui siihen, että jäsenyydestä "laittomissa" ammattiliitoissa määrättiin sakkoja (ja ammattiliiton "laillinen" rekisteröinti oli sula mahdollisuus puolueista puhumattakaan). Öljytyöläisten mittavat esiintymiset Länsi-Kazakstanissa (joissa mielenosoittajat esittivät ainoastaan taloudellisia vaatimuksia) vuonna 2011 tukahdutettiin väkivaltaisesti - työläisiä yksinkertaisesti ammuttiin.

Sergei Skvortsov

Tämän lisäksi kaikkinä näinä vuosina toteutettiin ei-kazakkien "pehmeitä" etnisiä puhdistuksia. Kyseessä olivat venäläiset, ukrainalaiset, saksalaiset ym. kansallisuudet, joiden osuus supistui 70:stä prosentista 30:een prosenttiin koko Kazakstanin väestöstä. Asteittain luovuttiin venäjän kielen käytöstä, joka oli tullut jopa eräiden kazakkien äidinkielleksi. Ja aivan hiljattain käynnistettiin kampanja kazakkien kielen siirtämisestä kyrillisten kirjainten käytöstä latinalaisten kirjaimien käyttöön huolimatta siitä, että ennen vallankumousta kazakeilla ei ollut omaa kirjakieltä, jonka laativat venäläiset "siirtomaaherrat".

Oli kohtalon ivaa, että kolmen vuosikymmenen ajan tasavallan korvaamattomana diktaattorina oli Kazakstanin kommunistisen puolueen keskuskomitean entinen ensimmäinen sihteeri ja Gorbatschovin aikaisen NKPN KKn poliittisen toimikunnan jäsen Nursultan Nazarbajev. Hänen yksilönpalvontansa sai irvokkaita muotoja, Esimerkiksi Nazarbajevia tituleerattiin sanalla jeltbasy eli kansakunnan johtaja ja maan pääkaupunki sai hänen mukaansa nimen Nur-Sultan.

Mutta taitavin ja julmin diktaattori vanhenee myös ajan kuluessa. Sellainen oli myös Nazarbajevin kohtalo ja muutama vuosi sitten hän aloitti vallansiir-

ron prosessin seuraajalleen. Hän oli Kasym-Zhomar Tokajev, Kazakstanin nykyinen presidentti. Tuolloin Nazarbajev huomioi mahdollisuuden pitää seuraaja aisoissa vakiinnuttamalla itselleen seuraajansa valvontaoikeudet. Siitä huolimatta muutamassa päivässä tämäkin järjestelmä luhistui.

Tammikuun tapahtumat

Protestit alkoivat 2.tammikuuta Länsi-Kazakstanissa ja syynä oli neste-kaasun hintojen kaksinkertainen korottaminen. Hyvin nopeasti liikehdintä levisi ympäri maata. Tapahtumat kehittyivät epätavallisen nopeasti, mutta niinhän tapahtuu aina vallankumouksellisten muutosten aikoina. Toisaalta, voidaanko näitä tapahtumia nimittää vallankoumoukseksi?

Niin, se oli oikea porvarillis-demokraattinen vallankumous, vaikka tässä vaiheessa historioitsijoiden lausunnon mukaan se jäi keskeneräiseksi, koska sen kaikkia tehtäviä ei onnistuttu ratkaisemaan.

Vanha valta alkoi rapistua nopeasti. Maan länsi- ja eteläosissa rauhanomaisten ja loputtomien kokousten puhkeamisen tuloksena niiden aluekeskukset siirtyivät protestojen valvontaan, eräät strategiset tuotannonalat lamaannutti yleislakko. Maan historiallisessa pääkaupungissa, joka on myös maan suurin asutuskeskus, Alma-Atassa, viranomaisten hajotettua rauhanomaisia protesteja, alkoivat kiivaat yhteisöt epäsosiaalisten aineiden aktiivisella osanotolla. Pro-

Sergei Skvortsov
NKPN keskuskomitean ensimmäinen (pää-) sihteeri
16.2.2022

testoijat miehittivät ja hajottivat alueellisen hallinnon rakennuksen, hallitsevan puolueen päämajan sekä Kazakstanin presidentin entisen virka-asunnon. Muutamana päivänä Alma-Atassa ei ollut valtaa lainkaan - paikallinen poliisi ja mm. mellakkapoliisi pakenivat tai siirtyivät vallankumouksellisten puolelle jättäen heitteille osan aseistuksestaan. Rosvot ryöstivät muutamia kauppoja ja useimpina päivinä kaupungilta kuului jatkuvaa ammusta.

Kaikki tämä muistutti hyvin paljon vuoden 1917 helmikuun tapahtumia Petrogradissa, mutta yhdellä tärkeällä erotuksella - Petrograd ei ollut silloin maan historiallinen, vaan toimiva pääkaupunki. Kazakstanissa taas sen toimivassa pääkaupungissa, jonka nimi on edelleenkin Nur-Sultan, viranomaisilla ei ollut mitään hätää huolimatta siitä, että sielläkin oli mielenosoituksia.

Kaikesta tästä huolimatta maan suurimman kaupungin menettäminen (ja tähän on lisättävä vielä yhdeksän aluekeskusten menetys, yhteensä neljästoista keskuksista) sekä talouden huomattavan osan lamaannuttaneet mittavat lakot olivat strategisesti merkittäviä menetyksiä. Ilman Kollektiivisen turvallisuuden sopimusjärjestön joukkojen apua Tokajevin järjestelmä olisi tuskin onnistunut selviämään tammikuun kuudenta päivää edeltävästä yöstä, kun tilanne oli muodostunut todella vaikeaksi ja jopa toivottomaksi. Oikeastaan itse avunpyyntö sotilaallisesta avusta kielii siitä, että Tokajev arvioi tilanteen juuri sellaiseksi.

Hallinto hajallaan

Mutta miksi viranomaiset, jotka siihen asti olivat järjestelmän uskollisia tukijoita, osoittautuivat niin nopeasti toimintakyvyttömiksi? Luu-

Nazarbajevin hajotettu muistomerkki Taldykorganissa

len, että asiaan vaikutti sekä haluttomuus puolustaa valtiovaltaa, joka oli aiheuttanut yleistä tyytymättömyyttä, että tietysti epävarmuus siitä, voitaisiinko protesteja menestyksellisesti vastustaa. Vielä kolme vuosikymmentä sitten eräs tuttavani, miliisin kenraali, kertoi minulle, että aktiivista tuhatpäistä väkijoukkoa vastaan eivät auta minkäänlaiset mellakkapoliisit, olivat he sitten kuinka koulutettuja tahansa. Tokajev ei voinut myöskään luottaa armeijaansa, koska hänelle kerrottiin armeijan olevan epäluotettava. Siksi oli pakko etsiä ulkopuolista apua.

Kollektiivisen turvallisuuden sopimus ei edellytä avustamaan "sisäisten vihollisten" kukistamisessa. Tästä syystä itse asiassa laittoman päätöksen puolustamiseksi joukkojen lähettämisestä Venäjän ulkoministeriö antoi absurdin lausunnon julistamalla protestit Kazakstanissa "ulkoapäin inspiroiduksi yritykseksi, hyödyntämällä valmennettuja ja koulutettuja aseellisia joukkoja, horjuttaa valtion turvallisuutta ja kokonaisuutta." Myöhemmin Kazakstanin viranomaiset alkoivat kertoa jostain "kahdestakymmenestä tuhannesta terroristista", jotka olisivat "hyökänneet Kazakstaniin".

Tosiasiasa Kazakstanin protesteja kukaan ei ollut suunnitellut etukäteen. Suuttumusta eivät inspiroineet niinkään ulkoiset terroristiset voimat, vaan itse valtiovalan kansan vastainen politiikka. Eläkeikärajan nostaminen, korkea inflaatio, tiukat koronavirusrajoitteet, valtava sosiaalinen eriarvoisuus ja "sosiaalisen hissien" poissaolo sekä korruptio ja mielivalta - kaikki tämä horjutti valtiovalan kannatusta, joka jo viime vuonna oli vain 20 %. Ja nestekaasun hintojen kaksinkertainen korotus ja vieläpä Uudenvuoden juhlien aikana (kaasua käytetään tasavallassa sekä autojen polttoaineena että myös lämmityksessä), muodostui viimeiseksi pisaraksi, jonka jälkeen tapahtui "sosiaalinen räjähdys". Mutta se oli täysin ennakoitavissa viimeisten sosiologien tutkimusten tulosten valossa, mutta viranomaiset eivät olleet kiinnittäneet siihen minkäänlaista huomiota.

Se, että jotkut ulkomaalaiset erikoispalvelut olisivat järjestäneet työläisten protesteja esimerkiksi Zhanaozenissa, josta protestit myös levisivät ympäri maata, tuntuu kerrassaan naurettavalta. Näin saattavat ajatella vain ne, jotka eivät ole järjestäneet koskaan mitään.

Liikehdinnältä puuttui selkeä johto

Protestien järjestämisen taso Kazakstanissa ja erityisesti Alma-Atassa ei ole ollut oikein minkäänlainen.

Kaoottinen juoksentelu ympäri kaupunkia, epämääräiset hyökkäykset hallinnollisiin rakennuksiin, valloitetujen kohteiden vapaaehtoinen jättäminen (kuten esimerkiksi Alma-Atan lentokenttä) - kaikki tämä viittaa ennakolta laadittujen suunnitelmien ja arvovaltaisten johtajien puuttumiseen.

Jos protesteja johtavat järjestäytyneet voimat, niin silloin tapahtumat kehittyvät toisenlaisen käsikirjoituksen mukaan. Esimerkiksi pääkaupungin hallintorakennuksen valtuuksen jälkeensä näyttämölle marssii eräänlainen vaikkapa Vallankumousneuvoston tapainen elin ja julistaa olevansa valtiovalan elin sekä ryhtyy toimiin pääkaupungin ja koko maan asettamiseksi valvontaan. Tämän asemesta vallankumoukselliset valloittivat hallituksen rakennuksia, ryöstivät niitä ja pakenivat paikalta. Edes tyhmit mät terroristit eivät menettele sillä tavoin.

Ei ollut olemassa myöskään koko maata käsittävää vaatimusten luetteloa. Työyhteisöjen vaatimukset olivat lähinnä sosiaalisia: työpalkkojen korotus sadalla prosentilla, "optimoinnin" tulosten peruminen. Jälkimmäisellä tarkoitetaan työntekijöiden irtisanomista, työolojen parantamista ja ayliikkeen toiminnan vapauksia. Useissa tapahtumissa huudettiin toistuvasti tunnusta: "Ukko, poistu" tarkoittamalla sillä Nazarbajevia. Mutta vasta joukkokokous Zhanaozenissa muotoili selkeät poliittiset vaatimukset: Nazarbajevin kaikkien virkailijoiden erottaminen (alus-vaadittiin myös Tokajevin eroa), vuoden 1993 Perustuslain ja siihen liittyvien vapauksien palauttaminen, kuten puolueiden ja ammattiliittojen perustaminen, poliittisten vankien vapauttaminen ja vainojen lopettaminen. Nämä kaikki ovat jo porvarillis-demokraattisen vallankumouksen klassillisia vaatimuksia.

Itse asiassa protestit saattoivat olla ainoastaan vaistonvaraisia. Nazarbajevin autoritäärinen järjestelmä oli vuosikymmenien aikana kitkenyt poliittisen kentän puhtaaksi ja hävittänyt siten poliittisen opposition. Kazakstanissa, samoin kuin muuten Venäjälläkin, "ylhäällä" oltiin vilpittömästi sitä mieltä, että kansa ei pysty protestiin ilman "riivaajia" - kotimaisia tai ulkomaisia. On epäselvää, miksi noin ajatellaan, mutta nyt on jo selvää, että se oli virhelaskelma. En epäile yhtään, että levtomuuksien alettua Kazakstanin viranomaiset pahoittelivat vilpittömästi opposition poissaoloa, joka olisi voinut valvoa kapinallisia. Mutta valitettavasti

Olimme niin "suomettuneita", että... (osa 1)

Jatkoa sivulta 16

telyalue, Varpusvuori jne. tulivat käydyiksi. Tutustuttiin eri kansallisuuksien ruokapaikkoihin sekä kirja- ja musiikkikauppoihin. Huiveja, samovaareja, julisteita ja äänilevyjä kertyi matkamuistoiksi ja arkikäyttöön. Tulevien juhlapäivien varalta kauppansa olivat tehneet myös venäläiset suolakurkkusäilykkeet, kaviaari ja shampanja. Metrossa käytiin eksymässä, kun monellakaan ei ollut tottumusta sellaiseen ihmeeseen, eikä riittävää kielitaitoa vielä silloin ollut. Jotkut ehtivät kulttuuri-tapahtumiinkin, kun olivat saaneet liput hankituiksi. Aika kului nopeasti ja pian oli edessä kotimatka lähtö.

Yksi matkaamme liittynyt erikoisuus vielä. Jo Helsingistä lähtiessämme olimme kiinnittäneet bussimme takaikkunaan eräseen vuosipäivään liittyneen plakatin (katso oheinen valokuva Punaisen torin kulmalta, johon kulkuvälineemme oli pysäköity kävelykierroksen ajaksi). Plakaatissa oli venäjänkielinen teksti "KPSS 70. SLAVA". Sehän tarkoitti suomeksi, että "KUNNIA 70-vuotiaalle NKPN:lle", eli Neuvostoliiton kommunistiselle puolueelle. Oli nimittäin matkamme

aikana täytynyt tasan 70 vuotta siitä, kun NKPN on katsottu perustetun. Se tapahtui elokuussa vuonna 1903, jolloin NKPN: n edeltäjän Venäjän sosialidemokraattisen työväenpuolueen (VSDTP) 2. edustaja kokous järjestettiin salaisesta ulkomailla. Aluksi Brysselissä ja jatkuen sitten Lontoossa. Kokouksessa käytyjen puolueohjelmaa ja henkilövalintoja koskeneiden äänestysten jälkeen Leninin johtamaa enemmistöryhmää alettiin kutsua bolshevikeiksi ja vähemmistöön jääneitä menshevikeiksi.

Silloin katsottiin, että Venäjän työväenluokan vallankumouksellinen marxilainen puolue oli tullut perustetuksi. Lokakuun vallankumouksen 1917 jälkeen vuoden 1918 alkupuolella puolueen nimi VSDTP(b) muutettiin Venäjän kommunistiseksi puolueeksi(b) eli VKP(bolshevikit). "NKPN"-nimi tuli käyttöön myöhemmin muutamien vaiheiden jälkeen.

Bussimme takaikkunassa plakaatti: "Kunnia 70-vuotiaalle NKPN:lle".

Bussimme takaikkunaplaakaatti keräsi runsaasti peukutuksia matkan varrella.

Paluumatkalla Helsinkiin oltiin sitä mieltä, että matka oli onnistunut hyvin ja täyttännyt tarkoituksensa. Olimme ilmeisesti jo niin "suomettuneita", että päätimme kaiken lisäksi uusia saman reissun seuraavana kesänä 1974. Näin tapahtuikin. Siitä ja sen herättämistä ajatuksista juttusarjan toisessa osassa, mikä on luettavissa Kansan äänen vappunumerossa 2/2022.

Terveisiä kaikille mukana olleille!

Jaakko Ahvola

Kuva: Jaakko Ahvola

Jatkaa sivulla 19

KANSAN ÄÄNI KUULUU MUUTOKSEN PUOLESTA

Yhteisöt rakennettua kulttuuriympäristöä

Seuraasari Helsingissä on päättänyt rakentaa 50-60-lukuisen kesämökkikokonaisuuden alueelleen. Tämä kertoo siitä, että Helsinki ympäristöineen alkoi kasvaa siirtolaisuuden (mm. vanhempain Joensuusta) kulttuurisiin vaatimuksiin, metsään ja luontoon tuli päästä. Alettiin rakentamaan mökkejä, kukin kykyjensä ja varallisuuden mukaan. Rakentamaan mökkikokonaisuuksia, joiden valmistaminen alussa tuskin oli edes rakentajiensakaan mielissä.

Pielisen seutu koki sotien jälkeen saman tyyppisen siirtolaisuuden asutustiloineen, mitkä asutustilat ovat pohjoiskarjalaista kulttuurimaisemaa ja muovasivat kyläkeskuksia suurine perheineen ja tarpeineen. Maatalouden ylituotanto-ongelmat 60-luvulla alkoivat syödä asutustilojen kehitysvoimaa, joka oli parin vuosikymmenen ajan näkynyt laajenevina viljelyksinä ja kasvavina/lisääntyvinä ulkorakennuksina. Tämä läheinen menneisyys on yhteiskunnan kehityksen kannalta ollut yhtä

merkityksellinen kuin Uudenmaan myöhempi mökittyminen.

Molemmat "siirtolaisuudet" rakennusperintöineen kertovat vaurastumisesta, mutta myös köyhymisestä. Ne kertovat myös siitä kuinka yhteisöllisesti on ratkaistu puutteen tuomia ongelmia, niin materiaalisesti kuin henkisesti, rakennettu yhdistysten taloja, uskonnollisten yhteisöjen kokoontumistiloja, synnytetty valtakunnallinen Kotiseutuliitto (-49) vaalimaan kotiseutujen kulttuuriperintöä.

Kotiseutuliitto palkitsee vuosittain aktiivisimmin toimineen jäsenyhdistyksensä. Tänä vuonna Oulussa palkittiin Helsingin Käpylän yhdistys, edellisvuonna Kokkolassa saman Helsingin Lauttasaaren yhdistys. Synnyinkaupungissani nuo molemmat kaupunginosat ovat pystyneet säilyttämään siirtolaisuudesta juontuvan ilmeensä, jatkuvista kasvupaineista huolimatta. Meillä Lieksassa – kuten useimmissa muissa kunnissa – säilyttämisen ongel-

ma on päinvastainen väen vähetessä, miten säilyttää kotiseudullinen ilmeensä, henkinen hyvinvointinsa?

Rakennettu lähistoria ja sen merkitys hyvinvoinnillemme on alettu yleisesti hyväksyä, historia on kasvanut osaksi meitä köyhyksineen ja rikkauksineen. Historiaa eletään arjessa, se ei enää rajaudu museoiden ja museoalueiden sisälle, arkeologiaan. Hyvinvointi rakentuu - muun ohella - myös mielikuvista, muistoista, jotka kiinnittyvät rakennettuun ympäristöön kuin sodan muistot "Rukan tiehen", Änäkäisen taisteluhautoihin, mahdolliseen "Päämajaan".

Lähihistoria on kaupungissa, kun kiertoliittymä koristavat maitolaiturit, aitat, huussit, vinttikaivot, liitit ym. tarverakennukset, perinne perennoineen ja muine -pihakasveineen.

Hannu Ikonen
Lieksa

Hajahuomioita

Suomessa vietetään itsenäisyyspäivää joulukuun kuudentena, jolloin vallassa ollut porvaristojulisti Suomen itsenäiseksi valtioksi vuonna 1917. Voihan sitä toki noinkin viettää ja on vietetty, mutta oikeammin itsenäisyyspäivän kuuluisi olla 31.12, koska vasta silloin nuori Neuvostovaltio tunnusti ensimmäisenä Suomen itsenäisyyden, allekirjoittajina mm. Lenin ja Trotski. Kansainvälisen käytännön mukaan muut maat seurasivat esimerkkiä perässä.

Nykytilannetta ajatellen ei esim. Kurdistania voida toistaiseksi nimittää itsenäiseksi valtioksi, kun mikäli ulkopuolinen maa ei ole tunnustanut sen olemassaoloa virallisesti.

Globaalikapitalismi tulee tuhoamaan kaikki yhteiskunnalliseen uudistamiseen pyrkivät järjestelmät keinoja kaihtamatta olkoonkin, että samalla tuhoaa myös itseään tuottamiensa ongelmien seurauksena, kuten väestönkasvu ja elinolosuhteiden kurjistuminen, saaste- ja yleensä pahenevat

ympäristöongelmat. Suunnanmuutokseen tarvitaan poliittista tahtoa ja suunnitelmallista taloustiedettä, joka voisi toteutua täysimittaisesti vasta, kun ollaan siirretty yhteiskuntakehityksessä tieteellisen sosialismin aikakaudelle, jolloin mm. sotateollisuudelle voitaisiin laittaa stoppi.

Nyky maailmassa asioita ei aina haluta ymmärtää niiden oikeassa merkityksessä. Esimerkinomaisesti nostan esiin varusmiespalveluksen. Televisiossa muuan puolustusvoimien edustaja totesi, että tasa-arvon ja oikeudenmukaisuuden kannalta olisi hyvä, mikäli naisille tulisi palvelus pakolliseksi. Mitä puppua tuo on: tasa-arvo ja oikeudenmukaisuus toteutuisi mielestäni silloin, kun kenenkään ei tarvitsisi suorittaa varusmiespalvelusta, vaan kaikki vapautettaisiin. Eli palvelu perustuisi vapaaehtoisuuteen, ei ylhäältä alas suunnattuun pakeroon.

Nuorempana usein mietin ketkä historian henkilöt ovat teoksillaan vaikuttaneet minuun eniten, ei valinta kolmen kärkeen ollut mi-

tenkään vaikea: tulokseni olivat (ja itseasiassa ovat edelleen) 1) Marx, 2) Darwin ja 3) Einstein. Kun olet ymmärtänyt ja omaksunut osaksi maailmankatsomusta heidän suurenmoiset ja mielestäni käytännön kannaltakin oikeaan osuvat teoriat, olet päässyt jo pitkälle. Yhteiskuntakehityksen suunta menee kohti tieteellistä sosialismia, jonka edustaja katson olevani, koska muuta varteenotettavaa mahdollisuutta ei näköpiirissä ole. Tietyille tahoille (porvariston "teoreetikoille") tätä tosiasiaa tuntuu olevan vaikea ymmärtää, mutta tietämättömyys ei tunnetusti koskaan ole ollut ihmiskunnalle hyväksi.

Ehkä hieman vanhentuneen sanonnan mukaan porvaristo pääomapiireineen yleensä omistaa maailman kellot, mutta sosialisteilla ja kommunisteilla on apunaan aika, mikä pidemmällä tähtäimellä johtaa vääjäämättömästi yhteiskunnalliseen muutokseen.

Kai Leivo
Lohja

Jenkkihornetit tulevat

Kun Suomella ei ole tarpeeksi velkaa eikä uhkakuvia, niitä on kii-reemmän kaupalla hankittava. Kunhan aseita on hankittu muutamilla kymmenillä miljardeilla löytyy jo velkaakin vielä lastenlastenlastenkin maksettavaksi. Ei suuresti mainostettuna uhkakuvana on Venäjän ensi iskun sotilasdoktriini. Eivät he toista kertaa odota, milloin sotamies Viirilä katselee vuoren laelta, miten Petrosavoski loistelee.

Natsi-Saksan liittolaisena ei Idän valloitus onnistunut. Nyt sitä aiotaan uudelleen yrittää, nyt jenkkien apulaisena. Lopputulos lienee vielä surkeampi kuin 1945 päättyneessä sodassa. Nykyaikainen satelliittitiedustelu on siksi tehokasta, että Suomen lentokentät, varakentät ja lentokoneuolot ovat kaikki tiedossa naapurissa. Suomen vanhat hornetit riittäisivät Suomen tarpeisiin vuosikymmeniksi eli niitten tehtävänä on pitää pahaa meteliä ja saastuttaa ilmakehää. Oikeassa sodassa ei uusistaan horneteista ole apua. Hienoilla aseilla yritettiin voittaa afganistanilainen sissijärjestö. Kun sotaa oli käyty 20 vuotta piti todeta-me hävittiin taas, kuten Vietnamissa.

Suomea voi osittain verra-ta muihin banaanasavaltoihin. Kenraalit saavat aina leikkikalunsa.

Reino Welling, eläkeläinen
ja sotaorpo Jämsänkoski

Kannattaako pullistelu?

Elämme ikäänkuin uutta iikooälän ja Lapuan Liikkeen ajanjaksoa. Kaikki Suomen satusedät ja tädit on palkattu kertomaan kauharinoita idän suunnalla liikkuvasta möröstä. Syö pienet ja isot lapset. Noita isoja lapsia tuntuu riittävän ainakin Eduskunnassa ja kenraalijuntan joukossa. Kaikki haluavat mörön karkotukseen ja siihen on tarjolla pahaa ääntä pitäviä hävittäjiä.

Uudet hornetit ovat keskenkasvuissa, mutta niin ovat käyttäjätkin. Esimerkiksi uusia hornetteja ei vielä voi käyttää koronan torjuntaan ja vielä ne eivät toimi vedellä. Vakavilla asioilla ei saisi leikitellä eikä nauraa. En voinut olla nauramatta, kun avasin erään lehden keskisivut - toisella sivulla köyhyys lisääntyy Suomessa ja viereisellä sivulla ylistystä velaksi ostetuille horneteille. Äärioi-keisto ja kenraalijuntta ovat unoh-

Asiassa on murheellisiäkin pointteja. Aseilla ei saada turvallisuutta, päinvastoin Aseet maksavat valtavia summia. Suomella olisi kymmeniä ellei satojakin tarpellisia rahareikiä. Köyhyysrajan alapuolella elää ainakin 160 000 kansalaista. Leipäjonot kasvavat. En osaa ulkoa Suomen perustuslakia, mutta ei siellä varmasti määrätä suomalaisia veronmaksajia tukemaan Yhdysvaltain aseellisuutta.

Nyt on suomalaisella lehtaisella lehdistöllä tuhannen taalan paikka ottaa selvää, paljonko kaupoissa käytettiin lahjuksia. Kenraalien eläke on surkea, joten heidän pitää hankkia lisätienestettä toimimalla Yhdysvaltain aseellisuuden lobbareina. Vielä lahjuksista lopuksi. Ruotsalainen Boforsin tykkitehdas lahjoi ja kärkehti Intian tykkikaupassa. Boforsin johtajat vain ilmoittivat lahjusten olevan asekaupoissa sääntö - ei poikkeus.

Suurin minua ihmetyttävä asia on Vasemmistoliiton ja Vihreiden hiljaisuus asekaupan tiimoilta. Vanhan liiton miehenä annan takinkääntäjille vain syvää halveksuntaa.

taneet vanhan ja edelleen toimivan säännön, kun suunnitellaan uutta hienoa asetta, niin samaan aikaan suunnitellaan uuden aseiden tuhoa. Suomella ei ole varaa lihasten pullisteluun, kun ei sellaisia ole. Jos suunnitellaan jenkkisotilaiden apuun tuhoa, niin pettymys on karkea. Jenkkisotilaiden sotataito on ruosteessa, taitaa olla huumehöyryt pilanneet sen. Kyllä kahdessakymmenessä vuodessa pitäisi joku sissiarmeija voittaa, mutta kun ei.

Joku viisas suomalainen, olisiko ollut jopa suomettunut, on sanonut: "Viisas ulkopoliitikko on halvin ja tehokkain maanpuolustus." Tosin järjen käyttö on nykyisillä päättäjillä outoa toimintaa. Oma suu on lähempänä kuin kontin suu. Ja taas lahjukset ropisevat.

Reino Welling
eläkeläinen Jämsänkoskelta

Tervetuloa uusi vuosi - samanlainen kuin vanha vuosi

1 Tiedämme, että Kiinan ja Venäjän uudelleen lämmennyt rakkaussuhde on maailmanhistoriallinen tapahtuma. Tiedämme, että sen taustalla on edellisten sukupolvien kommunistien perintö. Venäläiset ovat suuttuneet amerikkalaisille, samoin kiinalaiset. Yhdysvaltalaiset ovat suuttuneet venäläisille ja kiinalaisille. Emme vielä tiedä pystyvätkö osapuolet sopimaan keskenään rauhanomaisesta rinnakkainelosta.

Baltiassa, Puolassa ja Pohjoismaissa vallassa ovat sellaiset henkilöt, jotka vielä 1970-luvulla olisi luokiteltu ääriainekseksi. Poikkeuksesta on näissä maissa tullut standardi. Yhdysvaltojen, Saksan ja Iso-Britannian valtionhallinnoissa on runsaasti tämän ihmistyyppien edustajia, mutta ainakaan itse en tiedä, ovatko he aitoja hallitsijoita, vai pelkästään sellaisia henkilöitä, joiden avulla suoritetaan valikoituja tehtäviä.

Maailmanrauhan säilyminen

riippuu tämän arvoituksen ratkaisusta. Hallitsevatko länsimaita vahvasti ideologisesti latautuneet henkilöt, vai kylmän rauhalliset oman taloudellisen edun tavoittelijat? Olisiko mahdollista, että jyrkän linjan Venäjän vastustajat ja intohimoiset antikommunistit sysätään syrjään ihan käytännön syistä?

2 Miksi Pohjolassa sitten on tällainen henkinen ilmapiiri? Syyt siihen saattavat löytyä historiasta. Toisessa maailmansodassa suomalaiset, eräät ukrainalaiset ja monet baltialaiset liittoutuivat Natsi-Saksan kanssa. Norjassa johtavat yhteistointamiehet teloitettiin, Suomessa tehtiin uusi yhteiskuntasopimus ja Baltian maista lähdettiin maanpakoon tuleviin NATO-maihin. Muistot yhteistyöstä Hitlerin Saksan kanssa on raskas henkinen taakka. Oloa hieman helpottaa, jos pystyy kuvittelemaan, että kommunistit ovat yhtä pahoja kuin natsit, ja että kommu-

nistien surmaaminen oli todellisuudessa hyvä asia. Länsi-Saksasta ja Yhdysvalloista löytyy tälle asenteelle runsaasti ymmärrystä.

3 Aikaisemmin kullon hinta kertoi kansantalouden terveydestä ja yleisestä maksukyvyistä. Fyysisen kullon lisäksi on markkinoilla moninkertainen määrä niin kutsuttua paperikultaa, eli kullalla käytävää paperikauppaa. Näin pidetään kullon hinta keinotekoisena matalana, jotta oma maksukyky vaikuttaisi paremmalta. Se on yleisesti hyväksyttyä huijaamista.

Vaan yritäpä käydä kaupaa paperiöljyllä! Raakaöljystä jalostettuja tuotteita tarvitaan fyysisesti. Hintojen noususta tarvitaan uusia keinoja. Kannustamalla arabeja ylituotantoon pidettiin raakaöljyn hintaa pitkään matalana. Seuraava tempu oli vesisarottamalla (engl. fracking) tuotettu polttoaine, joka ei ole taloudellisesti kannattavaa, mut-

ta sen avulla oli mahdollista säätää kansainvälisiä polttoainemarkkinoita. Pian sekin tie oli kuljettu loppuun. Seuraavaksi vaikuttaa olevan vuorossa kulutuksen säätely kansanterveyden ja ilmaston nimissä.

Viime kädessä länsimaat ovat valmiita sulkemaan Venäjän kokonaan pois omilta markkinoiltaan. Venäjä on järjestelmälle kaksin verroin myrkyllinen, koska se ei palauta keräämiään voittoja läntisiin pankkeihin, ja koska olisi rumaa nähdä Venäjän kasvavan meidän kutistuessa. Tärkein syy on kuitenkin oman talousromahduksen peittely ja selittely.

4 "An America that is not a glorious republican empire in motion is not America, full stop." Näin on kirjoittanut professori Darel Paul. Yhdysvallat perustuu laajentumiselle ja uusille valloituksille. Ilman lisäsäätelyä ei ole mahdollista ruokkia yllätyksellisyttä ja ylläpitää hohdokasta

kansallishenkeä. Myös tästä syystä Yhdysvalloille tulee olemaan hyvin vaikea suostua Venäjän vaatimiin turvatakuisiin.

5 Presidentti Sauli Niinistö kertoi uuden vuoden puheessaan, että "etupiirit eivät kuulu 2020-luvulle". Tämä on ilahduttava uutinen. NATO:a ollaan siis purkamassa. Vai eikö se olekaan etupiiri? Tässä on selvä todiste siitä, kuinka huippuälykäs henkilö voi olla sokea omalle epäjohtonmukaisuudelleen.

6 Sekä Yhdysvallat että Euroopan Unioni ovat uhanneet Venäjää kaiken kattavilla talouspakotteilla. Oletettavasti he ovat ottaneet huomioon, että sehan vastaa käytännössä kauppasaartoa, mikä olisi sotatoimi. Aloitamme uuden vuoden melko vakavissa tunnelmissa.

Tauno Auer
Helsinki 3.1.2022

Tukea Kansanäänelle

Hannu Ikonen 58 e, Viljo Heikkinen 40 e, Heikki Männikkö 39 e, Juha Kovanen 20 e, Eira Kärki 10 e, Wanha Seppä 10 e, Esko Rintala 70 e, Jorma Kangasniemi 10 e, Tarja Männikkö 39 e, Reine Lindeman 10 e, Kalevi Wahrman 10 e, Kaija Siippainen 10 e ja Jartsev 11 e

Op FI08 5541 1420 0279 66
Keräyslupa: RA/2020/1128 24.9.2020

Seuraava Kansan ääni (2/2022) ilmestyy ma. 25.4.2022. Siihen tarkoitettua aineistoa tulee olla toimituksessa su. 17.4.2022. Vapputervehdysten jättöpäivä on pe. 22.4.

Meksikon seminaarissa kuului vähemmistö...

Jatkoa sivulta 11

Minulla oli onneksi tänä vuonna huonekaverina Brasilian kommunistisen puolueen edustaja ja kirjailija **Ana Prestes**, jonka kanssa pystyimme keskustelemaan englanniksi Latinalaisen Amerikan tilanteesta. Hän oli juuri julkaissut lapsille suunnatun kirjan, jossa kerrotaan naisten ja tyttöjen oikeuksista.

Tutustuimme Lievemaan kanssa myös Guatemalasta tulleisiin seminaarivieraisiin, jotka

pyysivät apuamme, koska he halusivat käynnistää uudelleen Guatemalan sosiaalidemokraattisen puolueen. Minusta olikin hauska huomata, kuinka pienessä Guatemalassa tunnettiin Suomen poliittinen järjestelmä ja meitä pidettiin luotettavana ja edistyksekkäänä maana.

Siispä seuraavaa seminaaria odotellessa.

Cilla Maria

Vastuullisen matkailun opiskelija, Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu

Virheelliset tulkinnat kommunismista

Jatkoa sivulta 15

suuden annetaan ymmärtää olevan koronakriittisyyttä, yleensä kriittisyydestä jotain asiaa kohtaan, mikä välillä ymmärretään kokonaan väärin. Näin ollen kritiikiltä putoaa jossain määrin pohja pois. Itse haluaisin puhua verokriittisyydestä, eli kannattaako enää maksaa valtiolle veroja, joilla näköjään kustannamme omaa tuhoa. Mietipä sitä.

Sosialismin edellytykset ovat jo olemassa, mutta kansan enem-

mistön tahto vielä uinuu porvarillisen hegemonian tarjoamissa virhe- ja valhetulkinnossa koskien yhteiskunnan kehittymisen lainomaisuuksia, missä pieni vähemmistö toistaiseksi hallitsee ylhäältä alaspäin ihmiskunnan enemmistöä. Tähän on saatava muutos. Loputtomiin ei ole aikaa kapitalismin aiheuttamien haittojen ja tuhojen jälkeen siihen, mitä jää harmilliseksi perinnöksi.

Kai Leivo
Lohja

Kazakstanin tapahtumat: keskenjäänyt vallankumous

Jatkaa sivulta 17

sellaista oppositiota ei Kazakstanissa nykyään ole. Muuten juuri tähän liittyvät lukuisat ryöstöt - ei ollut voimaa, joka olisi saanut ryöstäjät järjestykseen. Viime aikoina on kylläkin kuultu uutisia siitä, että protestoiijat ovat yrittäneet saada aikaan "vallankumouksellisen laillisuuden", mutta arvattavasti liian myöhään.

Tilanne rauhoittui väliaikaisesti

Mutta toisin kävi. Kollektiivisen turvallisuuden sopimusjärjestön joukkojen saapuminen maahan Venäjän maahanlaskujoukkojen johdolla aiheutti psykologisen murroksen. Kazakstanin viranomaiset piristyivät ja aloittivat "järjestyksen" aktiivisen palautuksen maahan. Vangittiin noin tuhat ihmistä, mutta joukossa oli vain paikallista väestöä eikä yhtään ulkomaalaista terroristia. Jälkimmäiset olivat kuulemma kaikki paenneet. Ainoaksi ulkomaalaiseksi, joka yritettiin esitellä terroristina, oli kirgisialainen jazz-muusikko. Kirgisian viranomaisten esittämän protestin jälkeen hänet oli pakko vapauttaa. Epäilevien kansalaisten kysymykseen, missä ovat surmattujen terroristien ruumiit, viranomaiset esittivät eriskummallisen vastauksen, että roistot veivät kaikki ruumiit mukanaan, mm. ruumishuoneilta.

Joka tapauksessa jännitys laukesi ja tässä tilanteessa Tokajev toteutti toimenpiteen, jota kukaan ei häneltä odottanut. Kaikki tarkkailijat olettivat, että kollektiivisen sopimuksen joukot jäävät pitkäksi aikaa maahan, mutta jo 11. tammikuuta eli neljä päivää myöhemmin joukkojen saapumisesta seura-

si ilmoitus siitä, että rauhanturvajien on poistuttava maasta. Tämä oli odottamaton yllätys myös Venäjän johdolle.

Tosiasiaa kaikki on hyvin loogista. Kazakstanin johto oli tietenkin tietoinen mystisistä "tuhansista aseistautuneista militanteista" ja toisaalta protestoijien ensisijaiset vaatimukset oli jo osittain tyydytetty. Tarkoitin tällä sekä eräitä taloudellisia vaatimuksia, että Nazarbajevin poistumista ja valtiolisten rakenteiden käynnistynyttä puhdistusta Nazarbajevin kannattajista.

Joksikin aikaa jännitys onnistuttiin laukaisemaan. Kuitenkin Kazakstanin tilanteen pitkäaikaisen vakiinnuttamisen kannalta tarvitaan järjestelmällisiä uudistuksia, joita ilman on mahdotonta poistaa tyytymättömyyden perimmäisiä syitä eli toteuttaa vallan uusi "käynnistys". Diktaattorin kukistaminen on hyvin tärkeä asia, joka saattaa olla ensi askel autoritäärisen järjestelmän purkamisessa, mutta jos ei mitään tehdä, niin silloin tilanne saattaa kärjistyä uudestaan.

Tilanne onkin nyt alkanut taas muuttua. Aktaun läänissä, mistä protestitapahtumat alkoivat, öljytyöläiset ovat uudestaan järjestäneet kokouksia, joissa vaaditaan palkankorotuksia, poliittisten vainojen lopettamista jne. eli vaatimuksia, joita ei ole tyydytetty. Tarkoittaako tämä vallankumouksen uutta vaihetta vai jääkö vallankumous keskeneräiseksi, sitä on toistaiseksi vaikea päätellä.

Sergei Skvortsov, 16.2.2022
NKP:n keskuskomitean ensimmäinen (pää-) sihteeri

"Marxilainen lauantaitimi jatkuu"

Työväenluokan toiminnalle tieteellinen maailmankatsomus antaa pitkän aikavälin suunnan. Se on meille yhtenäisen toiminnan perusta ja auttaa jäsentelemään oikein ajan kysymyksiä. Siksi tutkimme marxilaista tiedettä ja tuotamme siitä tutkimusaineistoa. **Jatkamme opintotoimintaa Korona-pandemian sallimissa rajoissa kunnes tilanne normalisoituu.**

Seuraava opintotapahtuma järjestetään torstaina 5.4.2022 klo 18.30 **Hermannin kerholla, os. Hämeentie 67 Helsinki.** Aiheenamme on **"Sosialistinen ja kommunistinen yhteiskuntamuoto; Kiina, Mongolia, Pohjois-Korea.** Opintoteeman esittelee **Juha Kieksi.** Opintotilaisuudesta tarkemmin Kommunistien Liiton kotisivulla: www.kommunistienliitto.com.

Opintoteemaan liittyen suositeltavia aineistoja: Marx ja Engels, **Kommunistinen manifesti; Lenin, Toisen internationaalisen vararikko, Huhtikuun Teesit ja Kirjeitä kaukaa;** Kansan ääni 6/2021, **Sosialistinen ja kommunistinen yhteiskuntajärjestelmä;** Kommunistien Liitto, **Neuvostoliiton merkitys ihmiskunnalle** (KL:n nettisivu/opintomateriaali); **KTP, Työväenluokka ja luokkataistelu tänään-Parisin kommuunista 2000-luvulle** (KL:n kotisivu/opintomateriaalit) ja Kommunistien Liitto, **Dialektisen materialismin perusteet.**

Kommunistien liiton hallituksen kokous

Kommunistien Liiton hallituksen kokous järjestetään **tiistaina 5.4.2022 klo 17.00 Hermannin kerholla, os. Hämeentie 67 Helsinki.**

Käsittellään talven ja kevään toimintaa sekä järjestölliseen ja ideologiseen työhön liittyviä ajankohtaisia kysymyksiä ja mm. seuraavia asioita: (1) Kansanrintaman kehittämisen kysymyksiä, (2) Vapunvieto 2022, Toimintakirje (3) Ajankohtaiset kansainvälisen yhteistyön kysymykset, (4) Opinto ja julkaisu toiminta, Sosialismi seminaari (5) Ajankohtainen lehti- ja järjestötyö, (6) Kansan äänen 1/22 arviointi ja seuraavan numeron 2/22 ideointi sekä (7) Kommunistien Liiton arvio ja näkemys Korona-pandemiasta.

Käsittelemme klo 18.30 Marxilainen opintotiimi- ja Historiallinen Materialismi-sarjaan kuuluvan teeman: **"Sosialistisen ja kommunistisen yhteiskuntamuodon lähtökohdat; Kiina, Mongolia ja Pohjois-Korea".** Aiheen esittelee **Juha Kieksi.**

Tervetuloa jäsenet ja ystävät, Koronasuojat!

Suosittelimme kotisivuja ja blogeja

<http://www.pohjois-korea.com>
<http://uutisiapohjoiskoreasta.blogspot.fi/>
<http://heikkimannikko111.puheenvuoro.uusisuomi.fi/>
<https://www.facebook.com/heikki.mannikko.1>
<http://kaikontturi.blogspot.com/>
<http://masanlaari.blogspot.com/>
<http://lievema.blogit.uusisuomi.fi/>
<https://www.facebook.com/kalevi.wahrman>

Suomen Työväenpuolue STP

Os. Karstulantie 2 A 5, 00550 Helsinki
<http://www.facebook.com/groups/167525526686703/>
Danske Bank FI61 8058 0710 5328 82

Vapaa Sana

STP:n verkkajulkaisu
<http://suomentyoavaenpuolue.blogspot.com/>

EU:n Vastainen Kansanrintama ry.

<http://www.kansanaani.net>

Kommunistien Liitto ry.

<http://www.kommunistienliitto.com>
SP FI80 41080010 3882 24

Juche-aatteen opintoyhdistys

Tilaa suomenkielistä aineistoa **Juche-aatteesta!**
www.jucheate.com
juche.aate@saunalahti.fi
puh. 045 671 3408

KOMINFORM

Päivän uutisotsikot:

<https://www.facebook.com/sipila.heikki?ref=bookmarks>
<https://vk.com/id430603986>

EVKR toimii

EU:n Vastaisen Kansanrintaman johtokunta kokoontuu tiistaina 5.4.2022 klo 17.00 Hermannin kerholla os. Hämeentie 67, Helsinki. Kokous pidetään myös videokokouksena.

Käsittellään mm. seuraavia asioita: (1) Kansanrintaman kehittämisen kysymyksiä keväällä 2022, (2) Vapunvieto 2022, (3) Kansainvälisen yhteistyön kysymyksiä, (4) Kevään Opinto- ja julkaisu toimintaa, Sosialismi seminaari (5) Ajankohtainen lehti- ja järjestötyö. (6) kannanotot ja arviot: Pandemia ja ilmastonmuutos

Kokouksen yhteydessä pidetään Kansan äänen toimintokunnan kokous. Arvioimme edellisen KÄ:n numeron (1/22) sisältöä ja suunnittelemme lehden seuraavaa numeroa (2/22).

Opintotapahtuma (nettityö) alkaa klo 18.30. Marxilainen opintotiimi-sarjaan kuuluvan opintoteeman: **"Sosialistisen ja kommunistisen yhteiskunnan lähtökohdat; Kiina, Mongolia ja Pohjois-Korea".** Aiheen esittelee **Juha Kieksi**

Tervetuloa, koronasuojat. Tilaisuus järjestetään yhdessä Kommunistien Liiton kanssa.

Uusin Korean ystävät-lehti on ilmestynyt ja on luettavissa mm. seuran nettisivuilla: www.suomikorea.net

JULKAISIJAT:
Suomen Työväenpuolue STP, EU:n Vastainen Kansanrintama ry., Kommunistien Liitto ry. sekä Sodan ja Fasismien vastainen työ ry.

POSTIOSOITE:
PL 780, 00101 Helsinki

PUHELIN:
0440103450

PÄÄTOIMITTAJA:
Tommi Lievema

ILMOITUSHINNAT:
Järjestöt: 0,50 €/pmm
Muut 1 €/pmm

TILI:
OP FI08 5541 1420 0279 66

PAINOPAikka:
Botnia Print Oy

ISSN-TUNNUKSET:
ISSN-L 2243-4046
ISSN 2243-4046 (Painettu)
ISSN 2243-4054 (Verkkajulkaisu)

Naapurisopimus Venäjän kanssa on voimassa

Neuvostoliiton hajoamisen myötä tapahtuneet perustavaa laatua olevat poliittiset muutokset v. 1991 aikana merkitsivät uusia turvajärjestelyitä Euroopassa. Näiden muutosten johdossa katsottiin 2. maailmansodan jälkeisessä tilanteessa tehtyjen kansainvälisten sitoumusten osittain vanhentuneen. Suomen hallitus totesi yksipuolisesti 21.9.1991 Pariisin rauhansopimuksen III osan sisältämien sotilaallisten rajoitusten menettäneen merkityksensä. Presidentti Mauno Koivisto huomautti Suomen ja NL:n välisen YYA-sopimuksen viitauksen Saksaan mahdollisena hyökkääjänä asiallisesti vanhentuneen, mutta sopimuksen muilta osin säilyttäneen merkityksensä.

Kuva: Heikki Mämmikkö

sessä siten nimettyä kansainvälistä oikeustointa, jolla valtio selittää kansainvälisellä tasolla olevansa sidottu valtiosopimukseen. (Lähde: Valtiosopimusoikeutta koskeva Wienin yleissopimus 2. artikla)

Suomen perustuslain mukaan eduskunta hyväksyy sellaiset valtiosopimukset ja muut kansainväliset velvoitteet, jotka sisältävät lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä tai ovat muutoin merkitykseltään huomattavia taikka vaativat perustuslain mukaan muusta syystä eduskunnan hyväksymisen.

Nato-sopimus on myös valtiosopimus

Nato-sopimus on myös valtiosopimus. Jäsenvaltion on toteutettava Naton määräykset omien perustuslaillisten menettelytensä mukaisesti. Jos Suomi liittyy sotilasliitto Natoon, on syytä miettiä tarkasti, mitä siitä seuraa. Naton 8. artiklan mukaan kukin sopimuspuoli julistaa, etteivät mitkään nyt voimassa olevat kansainväliset sitoumukset sen ja minkään muun sopimuspuolen tai minkään kolmannen valtion välillä ole ristiriidassa Nato-sopimuksen määräysten kanssa ja sitoutuu olemaan tekemättä kansainvälisiä sitoumuksia, jotka ovat ristiriidassa tämän sopimuksen kanssa.

Isäntämaasopimus naton kanssa on purettava

Suomen presidentti Sauli Niinistö ja ulkopoliittinen ministerivaliokunta päättivät v. 2014, että Suomi allekirjoittaa Suomen ja Yhdysvaltojen johtaman Naton välisen isäntämaasopimuksen. Sopimuksen allekirjoittajana toimi 4.9.2014 maamme puolustusvoimain komentaja Jarmo Lindberg.

Isäntämaasopimus on selkeässä ristiriidassa Venäjän kanssa solmitun ja yhä voimassa olevan Naapurisopimuspuolellemme hengen ja sisällön kanssa. Venäjälle vihamieliset, vieraat sotajoukot harjoittelevat sotaa maamme maa- ja merialueilla ja ilmatilassamme.

Matti Laitinen
22.1.2022

Eduskunnan ulkoasiainvaliokunnan v. 1991 antaman motiivin mukaan: Euroopan sotilaspoliittinen murros on paljolti seurausta Neuvostoliiton sotilaallisesta muutoksesta. NL on myötävaikuttanut Varsovan liiton purkautumiseen ja on vetäytymässä itäisestä Keski-Euroopasta. Asevoimiensa ja puolustusmenojensa supistusten ohella se on maksanut uusia lähestymistapoja mm. toisten valtioiden kanssa solmissaan turvallisuus- ja yhteistyösopimuksissa. (Mietintö 7, valtiopäivät 1991)

Naapurisopimus Venäjän kanssa on voimassa

Suomen tasavalta ja Venäjän federaatio solmivat 20.1.1992 Helsingissä sopimuksen suhteidensa perusteista. Eduskunta hyväksyi ja tasavallan presidentti Koivisto ratifioi tämän valtiosopimuksen. Naapurisopimus astui voimaan 11.7.1992.

Naapurisopimuksen mukaan: Jos Suomi tai Venäjä joutuu aseellisen hyökkäyksen kohteeksi, sopimuspuolet eivät käytä eivätkä salli aluettaan käytettävän aseelliseen hyökkäykseen toista sopimuspuolta vastaan, sekä kumpikin pidättyy myös sotilaallisen avun antamisesta hyökkäjälle.

Sopimus on voimassa 10 vuotta, minkä jälkeen sen voimaolo jatkuu viisivuotiskausittain, ellei

jompikumpi sopimuspuolista irtisano sitä toiselle sopimuspuolelle kirjallisesti tehtävällä ilmoituksella vähintään vuotta ennen voimassaoloajan päättymistä. Kumpikaan sopijaosapuoli ei ole irtisanoanut sopimusta. Sopimus on siis edelleen voimassa.

Sopimuksen 4. artiklan mukaan: "Sopimuspuolet pidättyvät voimakeinoilla uhkaamisesta tai niiden käytöstä toisen osapuolen alueellista koskemattomuutta tai poliittista riippumattomuutta vastaan ja selvittävät keskinäiset riitansa rauhanomaisin keinoin YK:n peruskirjan ja ETYK:n päätöksiäkirjan sekä muiden ETYK-asiakirjojen mukaisesti. Sopimuspuolet eivät käytä eivätkä salli aluettaan käytettävän aseelliseen hyökkäykseen toista sopimuspuolta vastaan." (Annettu: 27.07.1992)

Valtiosopimus

"Valtiosopimus" tarkoittaa kansainvälistä välipuhetta, joka on tehty kirjallisesti valtioiden välillä ja joka on kansainvälisen oikeuden alainen siihen katsomatta, sisältäykö se yhteen tai kahteen taikka useampaan toisiinsa liittyvään asiakirjaan ja riippumatta siitä käytetystä nimityksestä;

Valtiosopimuksen "ratifiointi", "hyväksyminen" ja "liittyminen" tarkoittavat kussakin tapauk-

Muisti on valikoivaa. Osa halutaan unohtaa tahallaan. Oman mielipiteen vastaisia tapahtumia ei ole edes haluttu tallentaa muistiin. Nimiä muuttamalla totuus väänny valheeksi, kuten kansanmurha jälkiselvittelyksi.

Vapaussotaa Suomi ei käynyt koskaan. Venäjä antoi itsenäisyyden joulukuussa 1917 täysin rauhanomaisesti. Tammikuussa 1918 venäläisten varuskuntien ryöstöt olivat nykyisillä sanoilla ilmaistuna terrorismia, jonka tarkoitus oli aseiden saaminen suojeluskunnille, jotka varustautuivat vallan epädemokraattiseen anastamiseen. Mitään välttämätöntä tarvetta aseiden käytölle ei ollut myöskään helmikuussa 1918. Täysin vapaat vaalit olisi voinut järjestää jo vaikka huhtikuuksi.

Talvisodasta kohkataan yhtämittaa suurena maan pelastamisena. Käytetään väärin valikoitua sanaa, alueluovutukset, vaikka kysymyksessä oli alueiden vaihtaminen. Leningradin kohdalta Neuvostoliitto pyysi rajaa siirrettäväksi Terijoella 30 km länteen, tykinkantaman verran, ja saa-

MUISTI

ria Suomenlahden pohjukasta. Vaihdoissa Suomelle tarjottiin kaksi puoli kertaa enemmän parempaa metsämaata Lieksasta itään päin. Motiivina Neuvostoliitolla oli Saksan hyökkäyksen pelko Suomen kautta. Suomi oli silloin Saksan liittolainen.

Muistiin liittyy myös tahallinen unohtaminen 20 vuotta aikaisemmin tapahtuneesta Suomen laajennusyrityksestä. Esimerkkinä piispa Collianderin kirje Mannerheimille 15.4.1918. Hän vaati sodan välitöntä jatkamista, hyökkäämistä Venäjälle ja rajan siirtämistä Vienanmereen, ja sieltä Äänisjärven kautta Pietariin. Suomi suureksi saksalaisen kanssa yhdessä, hän toivoi. Mannerheim ei täyteen sotaan suostunut, mutta auttoi vapaaehtoisia suojeluskuntajoukkoja hyökkäämään Vienaan, Aunukseen ja Pietariin. Jopa 3000 miehen aseistetut joukot käännyttiin sieltä takaisin. Siinä oli jo syytä 1939 epäluottamukseen. Sopu 1939 olisi tehnyt Suomesta oikeasti suuremman, ja il-

man ihmishenkien uhraamista.

Maidanin kapinalliset kielisivät 2014 Ukrainassa venäjänkielen puhumisen ja kirjallisuuden! Enemmistö itäisessä Ukrainassa oli syntynyt venäjänkielisenä puhumattakaan Krimistä, jossa suuri enemmistö oli venäläisiä. Siihen aikaan sen myönsivät jopa porvarilliset lehdet. Ne kirjoittivat vapaista vaaleista Krimillä itsenäisyydestä ja myönsivät tulokset. Kirjoittivat siitäkin, että krimiläiset pyysivät maansa liittämistä takaisin Venäjään, josta Hruštšov heidät siirsi Ukrainaan. Kuka sen muistaa, tai haluaa muistaa? Tai sen kuinka keuhkolla 2021 Ukrainan presidentti uhosi Krimin ja itäisten venäjänkielisten alueiden liittämistä Kiovan hallituksen alaisuuteen. Apua siihen oli kuulemma luvattu Natolta ja Yhdysvalloilta!

Jos muisti ei kaikilla toimi, niin oikeistolehtien toimittajat saivat uudelleen lukea omia lehtiään, ja puhaltua sotakiikoihin poikki.

Unto Kiiskinen
tietokirjailija Jokioinen

Vasemmiston historiallinen virhe

Hävittäjäratkaisussa näkyi, että SDP ja keskusta ovat etäännyneet kauan rauhanhahtoisen ulkopoliittikan ja sotilaallisen liittoutumattomuuden linjalta, jota ne pitkään edustivat. Samoin kävi selväksi, että vihreille hallitusohjelman kirjaus hävittäjistä oli sitovampi hallitukseen osallistumisen ehto kuin lupaukset kunnianhimoisesta ilmasto-

politiikasta. Suurin pettymys hävittäjäkauppa on Vasemmistoliiton jäsenille ja kannattajille. Vielä ennen hallitukseen menoa Vasemmistoliitto oli vastustanut asevoimien lisäämistä, mutta hallituksessa sen ministerit eivät tehneet mitään esityksiä uusien hävittäjien ostamista vastaan ja vaihtoehtoisista puolustusratkaisuista, eivät edes hankinnan lykkäämisestä tai ostettavien koneiden määrän supistamisesta. Näin se hylkäsi vasemmistolaisen työväenliikkeen antimilitaristiset ja rauhanpolitiikan perinteet.

Puolueen johto on yrittänyt kääntää keskustelun hävittäjistä siihen, olisiko parempi, että Vasemmistoliitto ei olisi mukana hallituksessa puolustamassa koulutusta, sosiaaliturvaa jne. Näin se koettaa väistää kysymyksen, mitä puolue teki hallitusneuvotteluissa ja hallituksessa hävittäjäpäättökseen torjumiseksi tai muuttamiseksi.

Li Andersson on jälkiselityksissään vedonnut siihen, että maanpuolustus tarvitsee riittävät resurssit. Tämä turvallisuuspolitiikan kokonaisuudesta irrotettu argumentti on käsittämätön kaiken sen jälkeen, mitä monet turvallisuuspolitiikan asiantuntijat ovat esittäneet vaihtoehtoista 64 hävittäjän ostamiselle ja erityisesti yhdysvaltalaiseen F-35A -hävittäjään liittyvistä ongelmista.

Toisaalta Andersson kehuu hallituksen ansioita mm. oppivelvollisuuden laajentamisessa sekä lapsiperheiden, eläkeläisten ja työttömien puolustamisessa. Onko rauhanpolitiikka siis asia, joka voidaan vaihtaa turvallisuuden militarisoimiseen, kunhan ohjataan jotain rahaa myös sosiaalisiin tarkoituksiin? Entä mihin unohtui, että asemenoissa on kyse kymmenistä miljardeista ja että ne ovat pois koulutuksesta, sosiaaliturvasta ja muusta hyvinvoinnista.

Erityisen hankalaksi hävittäjäkaupan hyväksymisen tekee Vasemmistoliitolle se, että puolueen valtuusto hyväksyi vain pari viikkoa aiemmin kannanonon, jossa asetettiin ehtoja hävittäjäkaupan hyväksymiselle. Yksikään näistä ehdoista ei toteutunut eikä niitä tiittävästi edes esitetty hallituksen käsittelyyn. Puoluevaltuuston edellyttämiä selvityksiä kustannuksista ja ilmastovaikutuksista ei tehty eikä hävittäjävalinta tukenut Suomen sotilaallista liittoutumattomuutta, vaan satoi Suomea entistä enemmän Yhdysvaltoihin ja samalla suurvaltojen ristiriitoihin.

SDP:ssä Erkki Tuomioja on sentään myöntänyt hävittäjäpäättökseen jälkeen itsekriittisesti, että ei ollut ajoissa hereillä ja aktiivinen silloin, kun olisi voitu harkita, "onko tämä hävittäjähankinta ylipäättään kustannustehokkain tapa vahvistaa Suomen turvallisuutta, vai olisiko kannattanut vielä jatkua Hornetien käyttöä ja katsoa, mihin suuntaan voimakkaan muutoksen alla oleva ilmapuolustus kehittyi".

Miksi edes tätä ei tunnustettu Vasemmistoliiton johdossa? Eikä kyse ole vain siitä, että ministerit olivat hiljaa hallituksessa. Linjallaan Vasemmistoliitto, samoin kuin muut hallituspuolueet, hiljensivät myös monia rauhanliikkeissä, muissa kansalaisjärjestöissä ja puolueiden kentällä. Silti mielipidekyselyissä kansalaisten enemmistö halusi lykätä hankintaa tai oli sitä vastaan.

Entä nyt?

Lopullinen kauppasopimus tehdään todennäköisesti vasta muutamien kuukausien kuluttua. Tyytyvätkö kansanedustajat siihen, että heiltä haettiin väärillä tiedoilla valtuudet kauppaan? Esimerkiksi Sveitsissä kesällä tehty päätös F-35 -hävittäjien ostamisesta on tulossa uudelleen harkittavaksi parlamentissa. Kanada ja Brasilia ovat viime vuosina peruneet tai ainakin lykänneet F-35 -kauppoja.

Hävittäjäpäättös ei vähennä tarvetta arvioida sen turvallisuuspoliittisia vaikutuksia, etenkin kärjistyneessä kansainvälisen tilanteen ja ympäristökrisiin oloissa. Mitä voimme tehdä, jotta Suomesta ei muodosteta Yhdysvaltojen ja Naton etulinjaa ja hyökkäysaseiden tukikohtaa Venäjää vastaan? Miten koota yhteistyötä Suomen palauttamiseksi sotilaallisen liittoutumattomuuden ja rauhanpolitiikan linjalle, rakentaa yhteistyöhön perustuvaa yhteistä turvallisuutta sekä pitää maamme erossa Natosta ja Yhdysvaltojen uudesta kylmästä sodasta Kiinaa ja Venäjää vastaan.

Ennen muuta toivon keskustelua rauhanpolitiikan nostamiseksi uudelleen koko vasemmiston ja laajemminkin politiikan keskiöön. Nyt vallalla oleva ajatus aseiden ja sotilaallisen liittoutumisen tuomasta turvallisuudesta on vaarallinen. Tämä on iso haaste myös rauhanliikkeelle, jonka aktiivisuutta laajan kansalaistoiminnan järjestämisessä tarvitaan – riippumatta siitä, ketkä ovat kulloinkin hallituksessa.

Oma keskustelunsa aihe on median rooli. Kun Hornetien hankinnasta päätettiin 1990-luvun alussa, oli useita hanketta arvostelleita medioita. Nyt selkeästi HX-hanketta vastustavalla kannalla taisi olla lehdistä vain Tiedonantaja. Toki muissakin medioissa esitettiin kriittisiä arvioita HX-hankkeesta, mutta pääosin media toimi kenraalien viestintäkanavana. Valtavirta on ollut Venäjän uhkalla pelottelu ja vaikeneminen rauhanliikkeen esittämistä vaihtoehtoista HX-hävittäjille.

Uusien hävittäjien ostaminen nostaa Suomen varustelumenot asukasta kohti EU-maiden kärkeen. Kansainvälisestäkin poikkeuksellisen ison hävittäjähankinnan tekeminen sen ilmastovaikutuksia selvittämättä on hälytys ympäristöliikkeille. Se korostaa tarvetta rauhan- ja ympäristöliikkeiden yhteistoiminnan lisäämiseen. Kymmenien miljardien hankkeen pitäisi herättää myös ammattiyhdistysliike kysymään, mitä hyödyllisempää miljardeilla voisi tehdä. Kun asehankinnoissa ei hallituksen mielestä tarvintu säästää eikä kantaa huolta velkaantumisesta, on pidettävä huolta siitä, että laskua tästä ei makseta leikkaamalla julkisia palveluja ja sosiaaliturvaa tai lykkäämällä ilmastotekoja.

Rauhan mies
Jokelasta/Tuusula